

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Goronji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo
Cena 700 lir - Leto XLIII. št. 31 (12.663)
Trst, petek, 6. februarja 1945

559
inije)
1
5723
8554 AA
OSREDNJA KNJILNICA
P.P. 132
66001 KOFER
60100200

Poslanska zbornica dokončno odobrila novo pooblastilo vladi

V besedilu bodočega kazenskega postopnika predvidena tudi pravica rabe jezikov manjšin

Podtajnik Valdo Spini bo sprejel Enotno slovensko delegacijo

Na srečanju odločni posegi slovenskih predstavnikov PSI

SANDOR TENCE

RIM — Predstavništvo slovenske komponente PSI iz Furlanije-Juljske krajine se je v sredo zvečer na sedežu strankine vsedržavne direktije sestalo s podtajnikom za notranje zadeve Valdom Spinijem, ki v imenu vlade sledi parlamentarnemu postopku o globalni zaščiti naše manjšine ter s senatorjem Renatom Garibaldijem, ki vodi ožji senatni odbor o tem vprašanju. Sestanka so se udeležili parlamentarci PSI iz dežele Furlanije-Juljske krajine, predstavniki strankinega deželnega vodstva ter zastopniki socialističnih federacij iz Trsta, Gorice in Vidma. Osrednja tema pogovorov je bil potek parlamentarnega postopka o manjšinski zaščiti s posebnim ozirom na stališča, ki jih je od začetka lanskega decembra sprejel Garibaldijev odbor. Uvodno poročilo je podal podtajnik Spini, ki je uvodoma podrobno informiral o delu odbora in potrdil, da ima predsedstvo vlade namen nadaljevati po poti, ki jo je tako v senatni komisiji za ustavna vprašanja kot na srečanju z enotno slovensko delegacijo začrtal podtajnik Amato. »Ze-

lena luč« parlamentarni razpravi, čim širši konsenz pri vsebini načrtovanega enotnega besedila in postopno reševanje nekaterih bistvenih vprašanj manjšine, to so tri bistvene točke Spinijeve strategije, ki bo v kratkem (verjetno že v prihodnjih dneh) predmet sestanka predstavnikov vladne večine. Senator Garibaldi je namreč prejšnji teden zaprosil za dvotedensko pavzo pri delu odbora in tako dal možnost vsem političnim silam, da preverijo delo tega telesa na podlagi stališč, ki jih je sam strnil v neformalnem dokumentu. Tako Spini kot Garibaldi sta povedala, da med vladnimi zavezniki ni še soglasja o tem kako nadaljevati parlamentarni postopek in da zlasti demokristjani vztrajajo na vsebini lastnega besedila, ki je kot znano zelo omejevalno. Delegacija slovenskih socialistov, v kateri so bili Igor Tuta (Trst), Jože Cej (Gorica) in Viljem Černo (videmska pokrajina), je sogovornike podrobno seznanila o stališčih in o pričakovanih slovenske narodnostne skupnosti ter se zavzela za aktivnejšo vlogo pri reševanju odprtih vprašanj manjšine.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

RIM — Poslanska zbornica je predsinočnim odobrila dokončno besedilo zakona, ki daje navodila in pooblastila vladi, da izdela nov kazenski postopnik. To besedilo vsebuje tudi navodilo v zvezi z rabo jezikov manjšin v kazenskem postopku. Navodilo, ki ima številko 102, se glasi: »Obveza za urade, ki so pristojni za območje, kjer je manjšina naseljena, z izključitvijo kasacijskega sodišča, da izprašajo in zaslišijo pripadnike priznane jezikovne manjšine v njihovem materinem jeziku in da sestavijo akte, ki so njim namenjeni ter zapisnike v tem jeziku, neglede na druge posebne pravice o rabi jezika, ki izhajajo iz posebnih državnih zakonov, konvencij ali ratificiranih mednarodnih sporazumov in s tem, da se vsekakor zajamci pravico obtoženca in drugih zasebnih strank, da imenujejo svojega zagovornika ne glede na njegovo etnično ali jezikovno pripadnost.« Ker je besedilo senat že odobril, je zakon sedaj dokončno sprejet.

Pomembna potrditev

BOJAN BREZIGAR

Pobuda, da bi v kazenski postopnik vključili člen, ki bi omogočil predstavnikom vseh jezikovnih manjšin, da v sodnem kazenskem postopku uporabljajo materin jezik, je stara že več kot trinajst let. Kot se v italijanski birokraciji, še zlasti kadar gre za zelo važna vprašanja, kaj rado dogaja, teče namreč razprava o spremembah

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Videmski župan zagotovil podporo kulturnim dnevom slovenskih organizacij

»Prišli smo k vam vprašat gostoljubje.« Tako je uvodoma dejal msgr. Marino Qualizza predvčerajšnjim na srečanju med delegacijo Slovencev videmske pokrajine in predstavniki občine Videm. Pogovorov, ki so potekali na videmskem županstvu, so se udeležili župan Bressani, podžupan Tiburzio in odbornik za kulturo Barbina. V središču pozornosti so bili kulturni dnevi Slovencev Benečije, Režije in Kanalske doline, ki jih kulturna društva videmske pokrajine nameravajo prirediti prihodnjo jesen v furlanskem glavnem mestu. Namene in okvirni program prireditev, ki predvideva razstave, posvete strokovnega značaja, nastope raznih skupin, je najprej predstavil msgr. Qualizza, za njim so spregovorili tudi Ferruccio Clavara, Valentino Simonitti in Jole Namor. Župan Bressani je na koncu srečanja potrdil gostoljubje mesta Videm in zagotovil pripravljenost občine sodelovati za uresničitev Dnevov. Delegaciji sta se dogovorili tudi o vsebini prireditev, vsa teža katerih bo na kulturnem momentu. Želja in potreba po visoki kvaliteti Dnevov je bila večkrat izražena z obeh strani, predvsem pa jo je poudaril odbornik za kulturo Barbina, ki je hkrati dekan fakultete za tuje jezike na videmski univerzi. Tako je slovenska delegacija načela tudi vprašanje sodelovanja s to ustanovo, ki pa ga namerava poglobiti v kratkem na posebnem srečanju s predstavniki univerze. Po tem krogu posvetovanj bo na vrsti srečanje z vsemi inštitucijami in organizacijami, ki naj bi sodelovale pri tem načrtu. Torej s predstavniki univerze, videmske občine in pokrajine Videm, ki je že zagotovila pokroviteljstvo nad pobudo in finančni prispevek za njeno uresničitev.

V Rimu bo odpadlo mednarodno zasedanje o terorizmu in talcih

Ladjevje ZDA še vedno pred libanonsko obalo

Skrb za usodo anglikanskega posrednika

BEJRUT — Terry Waite, odposlanec anglikanske cerkve v Libanonu naj bi bil le hudo ranjen, čeprav ga nekateri informacijski viri že proglašajo za mrtvega. Za tragično vest o Waiteovi morebitni smrti je poskrbel britanski tisk, medtem ko je neki dnevnik iz Hamburga posredoval vest, da je glasnik anglikanske cerkve hudo ranjen, a živ. V obeh primerih se informacije oslanjajo na »verodostojne muslimanske vire«, in čeprav se bistveno razlikujejo v tem, kakšna usoda naj bi doletela angleškega državljana, so si enotne v beleženju propada anglikanske posredovalne akcije, ki jo je kot prostovolec vodil Terry Waite. Glasnik anglikanske cerkve se je namreč pogajal za osvoboditev dveh ameriških talcev Terryja Andersona in Thomasa Souterlanda. Ugrabitelji so ju hoteli zamenjati s 17 libanonskimi in iranskimi štiiti, ki so trenutno zaprti v Kuvajtu. Ostaja seveda odprto vprašanje kdo je - verjetno 20. januarja letos - ugrabil Terryja Waitea.

Vodja šiitskega gibanja Amal Nabih Beri je francoski televizijski mreži Tf-1 izjavil, da Waitea niso ugrabili »ne Libanonci ne Iranci«. Poleg tega pa je Beri izrazil prepričanje, da Waitea »niso ugrabili, pač pa ga aretirali« in da bi bil kakršenkoli »ameriški vojaški napad na Libanon odlična preteveza za uboj talcev.« Od 22 ameriških vojnih ladij, ki križarijo pred libanonskimi vodami in netiyo skrbijo zunanjih opazovalcev, bosta dve v kratkem - verjetno že danes v ranem jutru - odpluli. Gre za letalonosilko Kennedy, ki bi lahko vrgla sidro v izraelskem pristanišču Haifa, in nosilko helikopterjev Saipan. Medtem ko se je stanje pred libanonskimi teritorialnimi vodami zamrznilo, letijo na Italijo ostre kritike »Zvestih bogu«. V sporočilu, ki so ga posredovali bejrutskemu sedežu tiskovne agencije Ansa, so kritizirali »agresivno politiko italijanske vlade na račun bližnjevzhodnih prebivalcev«. Italija naj preoblikuje svojo zunanjo politiko in to čimprej, sicer bodo »Zvesti bogu« »kaznovali italijanski fašizem«. Zaenkrat si je Italija prizadevala, da bi se v Rimu sestali predstavniki sedmih najbolj razvitih zapadnih držav in razpravljali o problemu terorizma in talcev, pa je Francija postavila svoj veto in je mednarodno zasedanje odpadlo.

SZ bo obnovila jedrske poskuse

MOSKVA — Ameriško jedrsko testiranje v globinah Nevadske puščave je izzvalo odgovordruga jedrske velesile, Sovjetske zveze. Namestnik zunanjega ministra Vladimir Petrovskij je na včerajšnji tiskovni konferenci izjavil, da bo tudi Sovjetska zveza ponovno izvajala svoja jedrska testiranja. SZ je torej pripravljena razbiti enostransko »premirje«, ki je trajalo 18 mesecev. Kdaj bi lahko v SZ izvedli novo preverjanje jedrskega orožja je zaenkrat še neznano, Vladimir Petrovskij je namreč posredoval le formalno informacijo, ni pa omenil točnih datumov. Svoji izjavi je sicer pridal, da je SZ pripravljena ta odlok preklicati, kakor hitro bodo ZDA črtale svoje jedrske eksperimente. Sovjetska vlada bi lahko sprejela tudi krčenje svojega jedrskega programa, ko bi tudi ZDA pokazale dovolj zanimanja za slično potezo.

Umor v Trstu

NA 5. STRANI

Uradno predstavili načrt in maketo nove obrtne cone v dolinski občini

Obrtna cona Dolina je po zaslugi delovnih obrtnikov-članov konzorcija, dolinske občinske uprave ter gospodarskih organizacij in ustanov naredila pomemben korak k svoji dokončni uresničitvi. Na dolinskem županstvu so včeraj predstavili projekt in maketo bodoče obrtne cone, ki bo zrasla na 12.600 kvadratnih metrih pokrite površine, odkupljene od družbe SIOT, ob glavni cesti pred odcepom za Dolino. Do dokončne uresničitve bo potrebno odobriti podrobnostni urbanistični načrt in zbrati zajetna sredstva, za katera člani konzorcija pričakujejo pomoč iz skladov, namenjenih proizvodnemu razvoju v deželi.

NA 4. STRANI

Srebro za Matejo Svet

Slovenska smučarka Mateja Svet je na včerajšnjem veleslalomskem tekmovanju na svetovnem prvenstvu osvojila odlično drugo mesto (AP)

NA 10. STRANI

● Podtajnik Spini

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Opozorili so posebno na hudo finančno krizo SSG in konkretne predloge za rešitev ter na neresen pravni položaj Glasbene matice, na prvo mesto pa so postavili vprašanje zemljepisne celovitosti Slovencev v Italiji. Ob koncu so se sporazumeli, da bo deželni odbor PSI v kratkem posvetil posebno zasedanje problemu globalne zaštite, medtem ko je podtajnik Spini sporočil, da bo v najkrajšem času sprejel enotno delegacijo slovenske manjšine. Rimskega sestanka so se poleg slovenskih predstavnikov, Spinija in senatorja Garibaldija udeležili še poslanca De Carli in Roberta Breda, ki je tudi tajnica videmske federacije, senator Castiglione, deželni odbornik za proračun Carbone, deželni podtajnik Pittonik ter zastopnika tržaške in posoške federacije Agnelli in Medeot.

Direkcija PSI je včeraj zjutraj z ozirom na sestanek izdala kratko tiskovno sporočilo, v katerem podčrta, da je srečanje služilo za prvo poglobljeno oceno Garibaldijevega osnutka in da se bo stranka zavzemala za odobritev globalnega zaščitnega zakona za italijanske državljane slovenske narodnosti v duhu ustavnih načel.

SANDOR TENCE

V Rimu delegacija Odbora za italijanstvo Trsta

RIM — Potek parlamentarnega postopka o naši zaščiti očitno zelo zaskrblja tržaške nacionalistične kroge. Včeraj se je namreč mudila v Rimu delegacija samozvanega desničarskega »odbora za italijanstvo Trsta«, ki je zaprosila za nujni sestanek s tajniki političnih sil vladne koalicije in baje tudi s podtajnikom za zunanje zadeve Valdom Spinijem, ki sledi po nalogu predsedstva vlade razpravi in delu Garibaldijevega odbora. Kolikor smo lahko izvedeli, so člani odbora obiskali tudi uredništva nekaterih rimskih časopisov in jim izročili dokumentacijo, ki naj bi po njihovem mnenju dokazovala, da smo Slovenci v Italiji itak že zelo zaščiteni in da torej ne potrebujemo globalnega zakonskega določila, kvečjemu normativ, ki bi združeval to, kar dejansko že uživamo. (ST)

Darujte v sklad Mitje Čuka

Zopet odložili razpravo o jezikovnih skupnostih

RIM — Jezikovne skupnosti bodo morale verjetno čakati še precej časa, da bo parlament odobril okvirni zaščitni zakon, za katerega se je toliko let v prvi osebi potegoval pokojni minister Fortuna. Poslanska zbornica je namreč sinoči odložila začetek razprave o tem normativu ter ga spet predala v oceno komisiji za ustavna vprašanja, ki bo morala tako spet preveriti vsebino enotnega besedila, ki je sad napornega sporazuma med strankami. Priča bomo torej novemu zavlačenju in gotovo tudi novim poskusom vsebinske izboljšave osnutka, pri katerih je v preteklosti prednjačil minister za dežele Vizzini ob odkriti podpori liberalcev in republikancev, ki so v marsičem tiho izkoriščali tudi ostro opozicijo fašistov.

Proti odložitvi debate je glasovala le peščica poslancev proletarske demokracije in mešane skupine, proti pa so se izrekli tudi radikali, ki pa se kot običajno niso udeležili glasovanja. Komunisti so se strinjali z odložitvijo, a le pod pogojem, kot je v zbornici podčrtal furlanski poslanec Baracetti, da bo ustavna komisija čimprej opravila svoje

delo ter da se bo osnutek nato čimprej »vnil« pred plenarno skupščino.

Edina pozitivna nota v sinočni razpravi je dejstvo, da so poslanci s široko večino zavrnili nekatere resolucije MSI, ki so imele za cilj popolno zamrzitev parlamentarnega postopka o tem predlogu. Misovci so namreč mnenja, da je besedilo v nasprotju z ustavnimi načeli in so »zaskrbljeni«, da bi morebitna zaščita jezikovnih skupnosti ter ogroženih jezikov »predstavljala nevarnost za nacionalno in jezikovno celovitost italijanske države«. Njihove resolucije so po pričakovanju propadle, kljub temu pa se je zaščitni okvirni zakon vseeno znašel pred novim rdečim semaforjem. Poslanca Baracettija, ki zvesto in aktivno nadaljuje Fortunova prizadevanja ob sodelovanju večkrat osamljene skupnice poslancev KPI, PSI, KD, PSDI, DP in radikalne stranke, čaka zato še mnogo naporenega dela, da bo ta zaščitni normativ enkrat za vselej našel mesto v uradnem listu in s tem tudi v italijanski zakonodaji.

SANDOR TENCE

KPI: Craxi naj spregovori v parlamentu Še vedno huda napetost med strankami koalicije

RIM — V političnih krogih je toliko nerazumevanja in napetosti, da ju je moč skoraj otipati: med strankami vladne koalicije se nadaljuje izmenjava polemik, kritik, obtožb in protiožb, KPI pa vztraja pri zahtevi, da gre Craxi v parlament poročati o krizi koalicije in o njenih upravljalnih sposobnostih. »Prepričani smo«, piše danes Zangheri v l'Unità, »da ni ta večina več zmožna vladati, a to je treba povedati parlamentarcem, drugače pojde ljudska suverenost, ki se odraža ravno v parlamentu, po zlu.«

Večinske stranke se torej še kregajo in nič ne pomagajo sestanki, demantiji ali pojasnila glede izvedljivosti »štafete« in pripravljenosti Craxija, da spoštuje julijske dogovore. »Dediščina Craxijeve vlade je skupek eksplozivnega gradiva za javne finance, je menica z zapadlostjo leta 1988 ali 1989, ko bodo možnosti za odpravo prebitkov iz plačilne bilance slabše«, je rekel demokratizem Andreatta. De Mitov pristaša očita vladi pomanjkanje vsake strategije in temeljne odločnosti.

Iz vrst PSI so mu brž odgovorili s enakom ostrino, a v takšnih razmerah so izgledi za štafeto res megleni. Med drugim se je razširil glas, da je Craxi na predvčeršnjem sestanku z delega-

cijo PSDI izrazil namen pospešiti vladno krizo in štafeto palico še prej odati, včeraj pa je prišel demanti, češ, Craxi je v resnici dejal sledeče: »Obveze nameravam spoštovati, pa čeprav so polemike znotraj večine povzročile parlamentu velike težave. Čakata me torej dva težka meseca.«

Da je položaj res težak, je včeraj potrdil tudi minister Spadolini po več kot enournem razgovoru s Craxijem. »Opraviti imamo s težavami, ki jih bo mogoče odstraniti ali vsaj ublažiti edino z razsodnostjo,« je izjavil tajnik PRI s pripombo, da »zdaj ne potrebujemo nekega formalnega razčiščenja, ampak razjasnitev o tem, kaj je treba konkretnega narediti.« Po izrecnem pojasnilu, da njegov včerajšnji sestanek s Craxijem ni sodil med redne dvostranske posvete znotraj vladne koalicije, je republikanski voditelj še rekel: »Vselej sem trdil, da nima razčiščenja nobenega smisla, če ne zadeva tudi programskih obvez.« Kar pa najbolj zaskrblja obrambnega ministra, so referendum, o katerih vztrajno zatrjuje, da bi jih bilo treba preprečiti v korist vseh, morebiti tudi z »uravnoteženim, čeprav po potrebi le začasno formulom«. G. R.

Tiskovna konferenca glasnika sekretariata za zunanje zadeve

Avstrijski kancler Vranitzky bo uradno obiskal Jugoslavijo

BEOGRAD — Na povabilo predsednika zveznega izvršnega sveta Branka Mikulića bo v drugi polovici tega meseca zvezni kancler republike Avstrije dr. Franz Vranitzky uradno in prijateljsko obiskal Jugoslavijo. To je na včerajšnji tiskovni konferenci sporočil uradni predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve veleposlanik Aleksander Stanić. Kot je dejal, bo to prvo srečanje med predstavnikom ZIS in novim avstrijskim kanclerjem. S tem se nadaljuje praksa sicer ustaljenega političnega dialoga na visoki ravni, ki je pomemben za nadaljnji razvoj vsestranskega in vzajemno koristnega dobrososedskega sodelovanja.

Obe državi med prednosti v svoji zunanji politiki uvrščata razvoj odnosov s sosedji. Jugoslavija ima trajni interes za dobrososedske odnose z Avstrijo, izhajajoč iz znanih načel. Med državama obstajajo razviti prijateljski odnosi, kar je dober temelj za nadaljnjo razširitev in poglobljanje medsebojnega sodelovanja, je dejal Stanić.

Na prošnjo, naj pove kaj o najnovejših razmerah v Libanonu, je veleposlanik Stanić dejal: »Najostreje obsojamo

ugrabljanje ljudi in jemanje talcev kot nesprejemljivo metodo, ne glede na motive storilcev takšnih dejanj. Takšna dejanja samo še nadalje zaostrojuje razmere v tem delu sveta in ogrožajo varnost in mir v svetu.«

Novinarji so se zatem zanimali za protijugoslovanske filme, prikazane na bolgarski televiziji. V zvezi s tem je Stanić dejal: »Zaradi prikazovanja protimakedonskega in protijugoslovanskega serijskega filma je Jugoslavija z noto 6. novembra 1986 opozorila na škodljive posledice takšne dejavnosti za odnose med državama. Izrazili smo pričakovanje, da bodo s tem prenehali, vendar se nanizanka nadaljuje. S privzajem osebniosti in dogodkov iz preteklosti Makedonije in makedonskega naroda želijo dokazati absurdno tezo o razdeljenosti bolgarskega naroda.

Takšno ravnanje LR Bolgarije ni v skladu z dobrimi odnosi med sosednjima državama, še več, je tudi v globokem nasprotju z razglašeno politiko na tem območju in odstopa od duha helsinškega sklepnega dokumenta.«

Visoko priznanje reviji Panorama

REKA — Predsednica borbevske organizacije na Reki Marija Blažević je včeraj izročila Aldu Bressanu, glavnemu in odgovornemu uredniku Panoram, revije v italijanski, plaketo ZZZB NOV Jugoslavije za njen delež pri razvijanju tradicije NOB. Štirinajstrednevnik izhaja že 35 let in je veliko prispeval k razvijanju prijateljstva in bratstva med jugoslovanskimi in italijanskimi narodom. Za te zasluge so italijanski borci osemčlanskemu kolektivu podelili priznanje VZPI-ANPI.

Panoramo, ki izhaja v nakladi 3.000 izvodov, prodajajo v Jugoslaviji in Italiji. Založniška hiša EDIT, ki tiska knjige in učbenike v italijanski, izdaja, poleg Panoram, še dnevnik La Voce del popolo, mesečnik za otroke Il Pioniere in revijo La Battana.

Po petdnevnih pogajanjih med Pakistanom in Indijo Sporazum o umiku čet

NEW DELHI — Po petdnevnih pogajanjih, sklicanih z namenom, da se zmanjša napetost ob indijsko-pakistanski meji, so včeraj podpisali sporazum o umiku večjega števila vojaških oddelkov. Delegaciji obeh držav sta podpisali tudi »sporazum o nenapadnosti« in se obvezali, da se bosta pogajali o umiku več kot desetih divizij, ki so zasedle položaje ob meji. Funkcionarji obeh zunanjih ministrstev, ki se od sobote dalje pogajajo v New Delhiju na podlagi telefonskega dogovora med obema predsednikoma, so izrazili željo, da bi s sporazumom omogočil prijateljske odnose.

Napetost na obmejnem področju se je pričela pred dvema tednoma, ko je Indija, ki ima en milijon vojakov, še enkrat toliko kot Pakistan, začela z obsejnim vojaškimi vajami v zvezni državi Raždashan. Vojaške vaje so v Islamabadu povzročile hudo zaskrbljenost. V obmejnem področju je poslal svojo vojsko in sporočil, da je ne bo umaknil toliko časa, dokler Indija ne bo občno zmanjšala svojo vojaško moč v tistem predelu države. Doseženi sporazum, ki ga obe strani proglašata za prvi korak k pomiritev in medsebojnemu razumevanju, zagotavlja umik po 60 tisoč vojakov z vsake strani iz Ravija in Čenaba, kjer sta se svojčas državi že vojskovali.

● Pomembna potrditev

NADALJEVANJE S 1. STRANI

zloglasnega Roccovega zakonika v povojna leta, zaenkrat pa je ta zakonik, ki je sad fašističnega pojmovanja pravice, še vedno v veljavi. Res, v povojnih letih je bilo marsikaj spremenjeno, vendar osnovni koncept kazenskega postopka je ostal še vedno koncept Mussolinijeve dobe. Minilo je skoraj trideset let, preden je parlament izglasoval prvo pooblastilo vladi, da prilagodi kazenski postopnik novi ureditvi in tudi novim potrebam pravice. Tako so šele leta 1974 odobrili zakon, s katerim so pooblastili vlado, da izdela nov kazenski postopnik.

Med določili, ki jih je bilo treba spremeniti, je tudi 137. člen, ki določa, da je na sodiščih obvezna raba italijanskega jezika; za tistega, ki kljub temu da obvlada italijansko, noče govoriti v tem jeziku, je predvidena globa od 20 tisoč do 80 tisoč lir. Tega člena so se sodniki že nekajkrat poslužili, ko so pripadniki slovenske manjšine hoteli pred sodiščem govoriti v materinem jeziku.

Leta 1974, ko so glasovali o navodilih vladi za sestavo novega postopnika, je poslanec Albin Škerk predlagal vključitev določila, ki je dopuščalo pripadnikom manjšin, da v kazenskem postopku govorijo v svojem materinem jeziku. Ta predlog je podprl tedanji načelnik demokristjanske parlamentarne skupine Andreotti in tako je bil sprejet in je postal sestavni del zakona.

Kljub temu da to določilo ni bilo pravnomočno, kajti šlo je le za navodilo vladi in ne za nov zakonik, je bilo koristno pri utemeljevanju raznih zahtev manjšin, seveda predvsem kadar je šlo za rabo jezika manjšine na sodišču. Navede-

mo naj le primer prof. Sama Pahorja, ki je bil obtožen kršitve člena 137 kazenskega postopnika, ker je pred tržaškim sodiščem govoril v slovensčini, a je na njegovo zahtevo ustavno sodišče leta 1982 sicer zavrnilo zahtevo po odpravi člena 137, vendar pa je izrazilo mnenje, da pripadnika »priznane manjšine« ni mogoče kaznovati, če uporablja materin jezik, ker s tem samo izvaja svojo pravico. Šlo je za nadvse pomembno razsodbo ustavnega sodišča, ki pa je nekateri sodniki niso spoštovali, niti na tržaškem sodišču, to je na tistem, kjer je nastal incident, ki je sprožil postopek pred ustavnim sodiščem.

Povsem jasno je torej, da je potrebna pozitivna norma, ki naj izrecno določa, kje in kako lahko pripadnik manjšine govori v svojem jeziku.

V vseh teh letih vlada ni izdelala novega kazenskega postopnika, kljub temu da je bil za devni zakon odobren že leta 1974. V teh letih so se razmere v državi bistveno spremenile in potrebe sodstva so bile drugačne. Terorizem in mafija sta pojava, ki sta pač bistveno vplivala na potrebo po spremembi določil izpred trinajstih let. Tako se je že v prejšnji zakonodajni dobi začela razprava o novem besedilu pooblastilnega zakona za reformo kazenskega postopka. Že v začetni formulaciji tega besedila je bil »Škerkov člen« v celoti ohranjen, kar je dalo upati, da bo tudi odobren. V dolgem parlamentarnem postopku, v katerem so besedilo najprej odobrili v poslanski zbornici, nato spremenili v senatu in preteklo sredo dokončno odobrili v poslanski zbornici, se je tudi formulacija tega člena nekoliko spremenila.

Izvirno besedilo Škerkovega člena se je namreč glasilo: »Obveza, da se zasljišijo in sprašujejo pripadniki jezikovne manjšine v njihovem

materinem jeziku in da se sestavijo zapisniki v tem jeziku, pri čemer ostanejo v veljavi vse druge pravice o rabi jezika, ki izhajajo iz posebnih državnih zakonov ali ratificiranih mednarodnih sporazumov in konvencij.«

Če to besedilo primerjamo s prejšnjim so očitne nekatere razlike. V bistvu gre za štiri razlike: 1. Novo besedilo ozemeljsko omejuje pravico na teritorij, na katerem živi manjšina in izključuje kasacijsko sodišče (ki zaseda samo v Rimu). Gre torej za omejitev prejšnjega določila, ki pa je do neke mere razumljiva, saj ni mogoče zahtevati, da bi na vseh sodiščih v Italiji obstajali prevajalci za vse jezike manjšin, saj se lahko vsakomur zgodi, da je kjerkoli zaslšan tudi zaradi banalne vpletenosti v kazenski postopek, na primer pričevanja o prometni nesreči, kateri je po naključju prisostvoval. Izključitev kasacijskega sodišča je tudi razumljiva, kajti na to sodišče se obračajo samo odgovorniki in ne zasebniki. Edina resnična omejitev tega popravka je torej v možnosti, da kako sodno obravnavo iz razloga, ki ga pač zakon dopušča, premestijo iz sodišča kraja, kjer živi manjšina, na kako drugo sodišče.

2. V popravljenem besedilu je bil pojem »jezikovna manjšina« spremenjen v pojem »priznana jezikovna manjšina«. Gre za naziv, ki ga je ustavno sodišče osvojilo v prej omenjeni razsodbi; v bistvu je to nov pravni pojem, ki na osnovi drugih obstoječih določil (zakonov, odlokov, ukazov itd.), ki se nanašajo na neko manjšino, vezano na točno opredeljen teritorij, določa, da gre za »priznano« jezikovno manjšino, kateri so, po mnenju ustavnega sodišča, že po ustavi zagotovljene minimalne pravice. Seveda, vsakokrat bo nastala težava, saj bodo sodniki razpravljali o tem, ali gre za »priznano« manjšino ali ne. Še zlasti je ta vnešeni popravek omejevalen za ne-

katere manjšine - npr. Slovence v videmski pokrajini, ki ne morejo v svojo korist navesti večjega števila zakonov ali drugih enakovrednih določil.

3. Izboljšavo pa vsekakor predstavlja popravek, po katerem mora sodna oblast sestaviti v jeziku manjšine tudi vse dokumente naslovljene pripadnikom manjšine. Če je torej v prejšnjem besedilu obstajala samo pravica pripadnika manjšine, da rabi svoj jezik, vsebuje novo besedilo tudi dolžnost za sodne oblasti, da s pripadniki manjšine pisмено občujejo v njihovem jeziku. Zelo pomembno je tudi dejstvo, da je govor izključno o rabi jezika manjšine in da ni uporabljena stara formulacija o italijanskem uradnem besedilu, kateremu je priložen prevod v jezik manjšine. To pa pomeni, da ima lahko tudi besedilo v jeziku manjšine veljavo uradnega akta.

4. Zadnja sprememba je pravzaprav pleonastična, saj samo poudarja, da lahko pripadnik manjšine prosto izbira odvetnika, torej lahko izbere tudi odvetnika večinskega naroda.

To so torej značilnosti novega navodila, ki je za vlado obvezujoče in ga torej ne more spremeniti; lahko ga spremenijo samo parlament z novim zakonom. Seveda pa bo navodilo začelo veljati v praksi šele ko bo stopil v veljavo nov zakonik. Upati je, da ga bo vlada v kratkem sestavila.

Določilo, ki dejansko odpravlja člen 137 kazenskega postopnika torej ni novost, ampak je le potrditev odločitve iz leta 1974, z nekaterimi spremembami. Gre torej le za potrjeno pridobitev za manjšine, ki pa je v tem času, ko so opazne močne centralistične težnje in je občutiti velik odpor do kakršnihkoli določil v korist manjšin, nedvomno pomembno.

BOJAN BREZIGAR

Predstavniki koprskega občinskega IS: Ob Dragonji bi lahko obdelovali veliko dobre zemlje

KOPER — Odločiti se moramo, kaj bomo z Dolino Dragonje, oziroma, kaj bomo s kmetijstvom na Obali sploh. To je pravzaprav temeljno vprašanje, ki si ga morajo postaviti vsi udeleženci razprave ob osnutku sprememb in dopolnitev družbenega plana koprske občine za obdobje 1986–1990. Pri teh spremembah gre za vprašanje namembnosti, oziroma načina intenzifikacije kmetijske proizvodnje v Dolini Dragonje, je poudaril Milan Vergan, predsednik koprskega občinskega Izvršnega sveta na tiskovni konferenci, ki jo je sklicala občinska konferenca SZDL.

Poleg predstavnikov Izvršnega sveta občine Koper so na njej sodelovali tudi predstavniki sozda Timav, ni pa bilo predstavnikov Medobčinskega zavoda za varovanje naravne in kulturne dediščine, pa čeprav je novinarje najbolj zanimalo prav to, koliko so uspeli souskladiti različna stališča strokovnjaki z obeh strani, načrtovalci prostora in razvoja kmetijstva, na drugi strani pa naravovarstveniki. Po besedah Milana Vergana je bilo ta dva interesa v dobrem letu nemogoče uskladiti. Nova odločitev izvršnega sveta je zavestna — zavedamo se, da bi z uresničitvijo teh načrtov potopili 61 ha površin, od tega 20 ha njiv in 40 ha brežin, morda bi potopili tudi kak naravno zanimiv pojav, vendar intenzivna kmetijska proizvodnja ne bo tak tujek, ki bi bistveno porušil ravnovesje v tej dolini. Še zmeraj bo precejšen del naravnih znamenitosti ostal nedotaknjen. Odločitev je usmerjena predvsem v to, kako bomo, za kakšen namen bomo izkoristili prostor in se v konkretno računico, ekonomiko (v razmerje med vloženimi sredstvi in učinki) še nismo poglobljali.

Šlo naj bi za povsem drugačno — intenzivirano kmetijsko proizvodnjo, brez katere je kmetijstvo v tej, nekoč rodovitni dolini obsojeno na propad. Tako kmetijska proizvodnja naj bi na tem področju potrebovala 4,5 milijona kubičnih metrov vode, kar naj bi zadoščalo za namakanje 1265 hektarov zemljišč, ki so precejšen del rodnega obdobja pod vplivom sušnih mesecev. Skoraj 26 metrov visok jez bi branil rodovitna polja tudi pred poplavi. Izvršni svet občine Koper tudi meni, da pomeni en vodni jez manjši poseg v prostor, kot če bi zgradili več manjših. Zavrnili so tudi pomisleke, da bi lahko pesticidi in druge snovi, ki jih uporabljajo pri sodobni kmetijski proizvodnji, škodljivo vplivali na okolje, na razvoj turizma in načrtovani razvoj marikulture ob Sečoveljskih solinah.

BORIS ŠULIGOJ

Zanesljivost hitrost kakovost

KOPER — Konec minulega meseca so v garažah koprške Interevropo dokončno opremili še zadnje od 40 novih tovornjakov znamke Mercedes in Iveco, ki jih je Interevropa kupila lani v skladu s programom obnove voznega parka. Ta »park« trenutno sestavljajo 304 sodobna vozila (Mercedes, Man, Iveco), s katerimi uspešno opravljajo storitve tako na domačem kot tujem tržišču.

Interevropa oziroma delavci, šoferji tozda Transport, so lani prevozili vsega okrog 29 milijonov kilometrov, prepeljali stotisoče ton blaga. Z voznim parkom, ki ima trenutno zmogljivost 7750 ton, kar 70 odstotkov vsega dela opravijo na mednarodnem trgu, ko prevažajo jugoslovansko ali tuje blago v izvozu oziroma uvozu. Lanski celotni prihodek tozda Transport se bo gibal okrog 12 milijard dinarjev, od tega naj bi ga bilo 8,4 milijarde v konvertibilnih valutah. Ob velikih deviznih zasluhkih nastajajo tudi veliki devizni stroški, med drugim tudi stroški za obnovo avtoparka, saj so morali za omejenih 40 novih vozil lani odšteti vsega 2,8 milijarde dinarjev, precejšen del v devizah.

Pri prevozu domačega in tujega blaga po Evropi se koprski prevoznik — podobno pa je z drugimi cestnimi prevozniki — še vedno srečuje s problemi okrog dovolilnic za prevoz v tujino. Dovolilnic je premalo, otežkočajo njihovo poslovanje, hkrati pa se pri organih, ki te dovolilnice dajejo, premalo zavedajo nevarnosti, da bodo tuje in jugoslovansko blago, ki ga ne bodo vozili jugoslovanski cestni prevozniki, preprosto prevzeli konkurenti v tujini. Na stotine ton blaga je namreč, ki mora potovati po cesti, hitro, od vrat do vrat (ne iz skladišča v skladišče), in to blago vsi »čakajo«.

DUŠAN GRČA

VID VREMEC Pinko Tomažič in drugi tržaški proces 1941

Edvard Mlekuž iz Bovca je bil povezn z vsemi imenovanimi. Udeleževal se je raznih sestankov, na katerih so se dogovarjali za izvedbo posameznih akcij na obmejnem območju. Sodeloval je pri ilegalnih prehodih čez mejo, pri prenosu protifašističnega tiska in njegovega razpečevanja.

Ivan Klavora je bil član Kavsove skupine in celo njegov najzaupnejši sodelavec. Po Kavsovem odhodu v italijanko vojsko je prevzel v hrambo orožje, ki ga je maja 1940 oddal Ivančiču. Skrbel je tudi za širjenje protifašističnega tiska.

In končno so trdili o Francu Zorniku iz Čezsoče, da je tudi pripadal Kavsovi skupini. Skupaj z Ivančičem se je 5. junija 1940 udeležil atentata v Trbižu. S Klavoro je dvignil orožje, skrito na pokopališču v Čezsoči, in ga je odnesel v gozd, kjer je bilo odkrito. Ivančiču je posredoval podatke vojaškega značaja.

»Proti raznarodovanju in za skupno šolo«

TRST — Konec minulega tedna je bila na Dunaju mogočna demonstracija zoper ukinitev dvojezičnega šolstva na Koroškem: prisotnih je bilo nekaj tisoč ljudi, slovenskih Korošcev in avstrijskih demokratov, ki so podprli zahteve koroških Slovencev, da hočejo o svoji usodi sami odločati in ne biti v rokah nacionalistične politike.

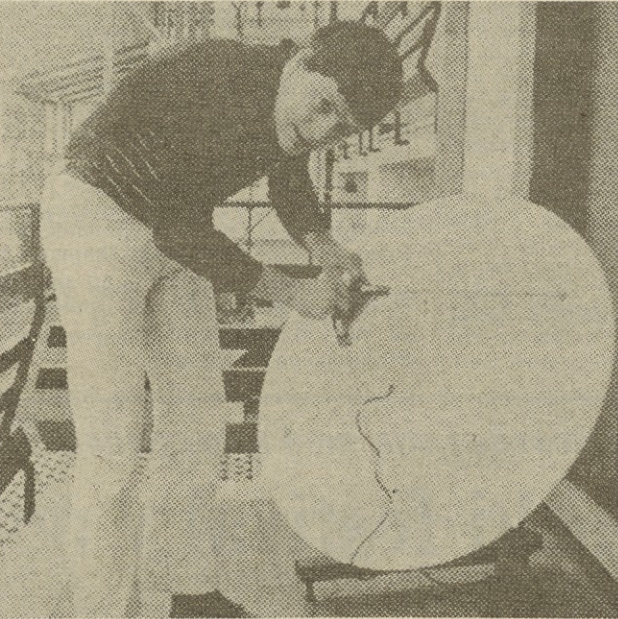
V zvezi s to demonstracijo je deželno tajništvo SSk poslalo predsedniku NSKS Matevžu Grilcu pismo, v katerem »iskreno čestita NSKS in ostalim prirediteljem manifestacije na Dunaju.« V pismu je nadalje rečeno, da »naša narodnostna skupnost čuti z vami in podpira vaše napore za ohranitev in razvoj Slovencev na Koroškem ter za pravične odnose med obema narodoma v Deželi.« Pismo se nadaljuje z ugotovitvijo, da sta »kot močna dokaza volje do življenja in zahteve po pravici idealno povezani vaša sedanja manifestacija v avstrijski prestolnici in naš velih shod za zaščitni zakon na Travniku v Gorici.« Deželno tajništvo SSk ob koncu želi, »da bi demonstracija na Dunaju kmalu dosegla svoj cilj.«

Življenje s sateliti

NOVA GORICA — Njegovo ime se pogosto pojavlja v tujih revijah za elektroniko in radioamaterstvo. Tako na primer v italijanski reviji CQ piše, da je **MATJAŽ VIDMAR** iz Nove Gorice bralcem na voljo za nasvete pri gradnji »posebno zahtevnih naprav« (»costruzioni elettroniche a livello sofisticato«). Kot avtorja strokovnih člankov ga poznajo tudi bralci zahodnonemške revije »UKW Berichte« in angleške inačice »VHF Communications«.

27-letni magister elektrotehnike je za diplomo na fakulteti potreboval vsega tri leta, potem pa še dobri dve leti za magistrirje. Zdaj je asistent na fakulteti za elektrotehniko, razen tega pa sodelavec vrhniške Iskre, za katero snuje sistem za sprejemanje satelitske televizije, ki naj bi ga kmalu začeli izdelovati serijsko.

Za elektroniko se je Matjaž Vidmar začel zanimati že v osnovni šoli, in takrat je začel sestavljati svoje prve aparate (»Danes me je sram povedati, kakšne«, se zasmije). Že površen pogled na njegov dom daje misliti, da mu elektronika napolnjuje vse življenje (»No, tudi v hribe hodim včasih«, pravi). V njegovi delovni sobi je vse polno raznih naprav in instrumentov, ki jih je - skoraj vse - napravil sam. Najbolj dragocen je spektralni analizator - instrument, ki bi si ga,

če bi ga hotel kupiti v trgovini, sploh ne mogel privoščiti. Na strehi hiše vzbujajo pozornost številne radioamaterske parabolične antene za sprejemanje satelitskih oddaj. Tako ni čudno, da ga nekateri sosedje gledajo z nezaupanjem.

»Seveda sem kriv za vse: če se komu pokvari pralni stroj ali pa če kdo ne vidi televizije. Moje antene so namenjene le sprejemu, takšne antene ne morejo motiti drugih televizorjev.« In razhudi se: »Če bi pa to res hotel, bi jim ne motilo samo sprejema, ampak bi jim televizorje tudi skurilo!«

No, k sreči Matjaž Vidmar tega ne misli resno. Za trenutek pomodruje o človeški naravi: »Ljudje so pač takšni. Če se nekdo ukvarja z nečim, kar ni običajno, ga izločijo. Že od Kristusa naprej je tako, kajne?« Pripovedovati začne o tem, kako je zveza radioamaterjev Jugoslavije za težko pridobljenih 200 tisoč dolarjev deviz uvozila industrijsko izdelane radijske postaje za potrebe radioklubov - namesto da bi s tem denarjem uvozila strokovno literaturo in merilne instrumente, s pomočjo katerih bi ljudje lahko sami konstruirali marsikaj (zgodbja spominja na kitajski pregovor o tem, da je pomembnejše človeka naučiti loviti ribe, kot mu dati ribo). Pristojni so se sklicevali na to, da tako menda želijo radioamaterji sami. Zaradi jugoslovanske neorganiziranosti in slabega nadzora pa so nam japonski proizvajalci podtaknili... Letos je za uvoz predvidena še večja vsota.

Matjaž Vidmar prezira industrijsko izdelane izdelke, namenjene zaslužku industrije in potrošniškemu veselju uporabnikov. To se kaže zlasti v radioamaterstvu, kjer je vse manj tehničnega eksperimentiranja in izobraževanja, vse več pa govoričenja. »90 odstotkov radioamaterjev sploh še ni videlo svojih postaj od znotraj... Zato se v tem pogledu »še zdaleč« ne navdušuje nad Zahodom, od koder to potrošništvo prihaja.

Kaj je najpomembnejše za dvig splošne tehnične izobraženosti prebivalstva, za pospeševanje tehnične ustvarjalnosti? »Kroženje informacij,« meni Matjaž Vidmar. Jugoslovanska periodika, na čelu s časopisom »Radioamater«, je borna. »Pomanjkljivo kroženje informacij in slaba periodika sta tudi sokriva za sedanje stanje.«

Osebnostno spričo tega ni preveč prikrašan. Informacije najrazličnejših vrst dobiva kar iz vesolja, sateliti pošiljajo množico sporočil. »Mnogo ljudi sploh ne ve, koliko drugih možnosti obstaja: od meteoroloških satelitov do tistih, ki oddajajo razna teleprinterska sporočila.« Le sanjati je mogoče o tem, da bi sateliti kot sredstvo komunikacije (v povezavi z računalniki) tudi pri nas postali učni pripomoček - kot na primer angleški satelit »UOSAT«, ki je v Angliji na voljo celo že srednješolcem.

VITKO KOGOJ

Tiskovno poročilo Slovenske zamejske skavtske organizacije

SZSO končno deželnega značaja

TRST — Leto 1987 bo za slovenske skavte v zamejstvu potekalo v znamenju prenovljenega duha in nove strukture, ki bo spriči novih zahtev današnjega časa in vedno večje potrebe po medsebojni pomoči in povezanosti postala še važnejši dejavnik pri vzgoji slovenske mladine v našem prostoru. Gre torej ne le za važen mejnik v zgodovini naše organizacije, temveč za dogodek, ki bogati vso našo slovensko stvarnost. Ne smemo namreč pozabiti, da smo zamejski skavti (Trst, Gorica, Celovec) skupaj z zdomskimi (Toronto) v svetovnem merilu edini slovenski skavti.

Dve pokrajinski skavtski organizaciji SGS (Slovenski goriški skavti) in STS (Slovenski tržaški skavti) sta se po desetletnem prehodnem obdobju tudi formalno združili in potrdili obstoj Slovenske zamejske skavtske organizacije (SZSO). To se je zgodilo preteklega 14. decembra, ko so se srečali v Trstu, v Marijinem domu pri Sv. Ivanu, na 1. deželnem občnem zboru vsi tržaški in goriški voditelji, da skupno izglasujejo nova pravila, ki bodo odslej urejevala delo na pokrajinski in deželni ravni. Ta novi statut, ki ga je celi dve leti pripravljala posebna mešana komisija, je bil zaradi spremenjenih razmer nujno potreben, saj je v zadnjih desetih letih doživel slovenski skavtizem korenite spremembe v strukturi. Spojili sta se moški in ženski organizaciji v Trstu in Gorici, tako da so bila stara pravila neuporabna. Sedaj pa je prišlo še do zadnje, najvažnejše združitve na deželni ravni.

Z izglasovanjem novih pravil pa je samodejno postalo polnomočno tudi novo deželno vodstvo, ki ga sestavlja sedem predstavnikov vsake pokrajine in sicer 4 člani pokrajinskega ožjega vodstva (načelnik, načelnica, duhovni vodja, tajnik) in 3 vejovodje. Oba pokrajinska dela SZSO pa v bistvu ohranita precejšnjo avtonomijo bodisi zaradi različnega razvoja, kot tudi zaradi različnih specifičnih potreb.

Svojo prvo delovno sejo je deželno vodstvo imelo v sredo, 21. januarja, ob 20.30 v skavtskem sedežu v Devinu. Poleg obravnave programskih smernic za tekoče leto so prisotni, v smislu čl. 4.3. novega statuta, izbrali izmed članov deželnega ožjega vodstva predsednika SZSO. Zaradi svojih dolgoletnih izkušenj - obljubil je leta 1961 - je bil enoglasno sprejet inž. Marjan Jevnikar iz Trsta, ki bo za eno leto predstavljal organizacijo v stikih z javnostjo.

Ob strani mu bo stal še deželni tajnik SZSO Aleš Lojk iz Gorice, ki bo ravno tako opravljal svojo službo le za določeno enega leta. Prav je, da tu naštejemo še ostale člane deželnega ožjega vodstva. Za Gorico: načelnik Mauro Leban, načelnica Marija Bertolini in duhovni vodja Marijan Markežič. Za Trst: načelnica Eva Fičur, duhovni vodja Tone Bedenčič in tajnik Marijan Kravos. Tem pa moramo prišteti še šest predstavnikov treh starostnih vej: volčevci in veriverci, izvidnikov in vodnic ter roverjev in popotnic.

Naša Slovenska zamejska skavtska organizacija, ki stopa letos že v 36. leto svojega delovanja, bo tako bistvo svojega poslanstva lahko zaživela v še bolj polni meri.

nja vršila. Tedaj so bili to res nevarni prestopki, zato se moramo vestno vprašati: kaj bi se zgodilo s temi našimi deželami, ko bi ne bilo trenutnega zloma Jugoslavije? Kakšna bi bila usoda tega ubogega Trsta in te pokrajine s temi malopridneži, ki so bili raztreseni vsenaokoli in so imeli povsod orožje in municijo? Vonj po anakronizmu! Spremenjeni politični položaj Evrope žal ni bistveno spremenil raznih miselnosti, ki so zastrupljene s protitalijanskim sovražstvom in zlobo. Pomislimo le na stanje, kakršno je v zadnjem času nastalo v conah, ki smo jih nedavno okupirali...« (115)

In končno je predlagal sodnemu zboru naj bi s smrtno kaznijo kaznovali 12 obtožencev (Čermelja, Ščuko, Tuto, Sardoča, Tomažiča, Dujca, Vadrnala, Bobka, Simona Kosa, Kavsa, Ivančiča in Zornika), ostale obtožence pa na skupno 973 let zapornih kazni, za oprostitev pa Josipa Kosa in Di Lenarda.

Naslednje štiri dni, od srede do sobote, so nastopili branilci s svojimi obrambnimi posegi. Nekaj je bilo takih, ki so jih izbrali posamezni obtoženci, zlasti strokovnjaki kazenskega prava. Prišli so iz Rima. Večina pa so bili branilci po uradni dolžnosti. Obrambni govori so na splošno izzveneli kot zgolj formalno govorjenje, s sofisticiranimi argumenti okrog že vnaprej določenih kazni na drugem sedežu, gotovo pri samem vodstvu fašističnega režima. Zato je obramba zalegla le kot prava in dobro zrežirana farsa.

(115) N. D. L. Čermelj, Ob tržaškem procesu 1941, str. 67

Ugledni gostje na včerajšnji predstavitvi projekta Prvi korak dolinske obrtniške cone

»Obrtniki imamo napako, ki pa je včasih tudi prednost: kadar si pri svojem delu nekaj konkretnega zamislimo, skušamo to tudi čimprej uresničiti.« je dejal Dušan Pangerc, predsednik Obrtniškega konzorcija Dolina, na včerajšnji predstavitvi načrta in make-te bodoče dolinske obrtniške cone, ki je bila na sedežu županstva. Udeležili so se je deželni odbornik za obrt Turello, predsednik Trgovinske zbornice Tombesi, predsednik ustanove za industrijsko cono EZIT Rossi, predstavnik družbe za čezalpski naftovod SIOT, predstavniki dolinske občinske uprave z županom Švabom in podžupanom Pečenikom, predsednik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Svetina z direktorjem Kocjančičem in predsednikom obrtniške sekcije Andolšek, predsednik Odbora za gospodarstvo pri SKGZ Cupin, predsednik upravnega sveta Hranilnice na Opčinah Milič in seveda številni obrtniki, ki so v prvi vrsti zainteresirani za uresničitev te zanimive in izredno dobrodošle pobude.

Košček zemlje dolinskih občanov, ki je bila razlašena za gradnjo naftovoda, se z zamisljivo slovenskih obrtnikov spet vrača v službo delovnih rok in vse tamkajšnje, pa tudi širše pokrajinske skupnosti. Poleg proizvodnih namenov, bo namreč dolinska obrtniška cona imela tudi socialni pomen, s centrom storitev, ki bodo na voljo vsej

skupnosti. Načrt predvideva izgradnjo 12 standardiziranih hal, v vsaki od njih pa bosta lahko dobili svoj prostor dve različni dejavnosti. Doslej si je prostore zagotovilo 10 članov konzorcija, nove prošnje pa pričajo, da bo v kratkem zasedena vsa zmogljivost cone. Le-ta bo predvidoma obsegala 12.600 kvadratnih metrov pokrite površine, naložba pa naj bi po današnjih kriterijih dosegla vsoto kakih 6 milijard in pol, kar pomeni okrog pol milijona na kvadratni meter pokrite površine.

Izredno pozitivna zamisel, ki sodi v okvir spodbujanja razvoja proizvodne obrti, vsa podpora dolinske občinske uprave, prizadevanja SDGZ in slovenskih gospodarskih ustanov pa seveda še zdaleč ne zadostujejo za realizacijo tega ambicioznega načrta. Naložba seveda daleč presega njihove finančne razpoložljivosti, zato razumljivo pričakujejo konkretno pomoč iz skladov, ki so namenjeni za proizvodni razvoj v deželi. Poleg tega je upravičena tudi bojazen, da bi se zavlekli birokratski roki, kar bi nedvomno pomenilo nadaljnje povečanje stroškov.

Kot rečeno, so člani konzorcija zemljišče odkupili od družbe SIOT, sedaj pa mora EZIT čimprej izdelati. Dežela pa odobriti, podrobnostni načrt za primarno urbanizacijo. Dolinska občina je že zagotovila hitro izdajo grad-

Deželni odbornik Turello v pogovoru z dolinskimi gostitelji

benih dovoljenj, od finančne podpore deželne uprave in javnih ustanov pa bo odvisno, kdaj bo dolinska obrtna cona postala resničnost.

Predsednik ustanove EZIT Rossi in predsednik Trgovinske zbornice Tombesi sta na včerajšnji predstavitvi izrazila navdušenje nad zamisljo in zagotovila svojo pomoč za njeno uresničitev. Predsednik SDGZ Svetina je opozoril, da je politika združevanja že dolgo vodilo organizacije slovenskih gospodarstvenikov, saj ne gre le za in-

teres posameznih podjetij, ampak širše skupnosti v občini in pokrajini. Nekaj podobnega bi si po njegovih besedah morali zamisliti tudi na Krasu, s čimer bi se lahko dejavno vključili v razvoj znanstveno-raziskovalnih dejavnosti. Predsednik tržaške obrtniške sekcije SDGZ Andolšek pa je dolinskim obrtnikom izrekel pohvalo in izrazil upanje in željo, da bi do podobnih pobud prišlo tudi v ostalih občinah naše pokrajine.

(vb)

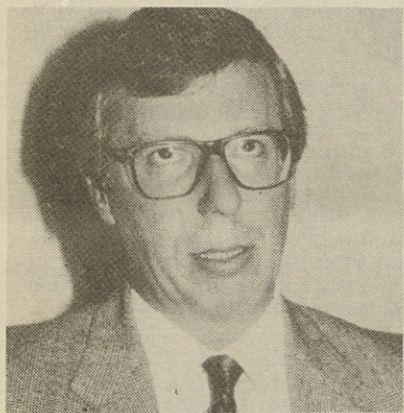
V kakšni fazi je preurejevanje gledališča Verdi?

Občinski odbornik za javna dela Jagodic, pristojna svetovalska komisija in predstavniki gradbenega konzorcija Ciet so si pretekle dni ogledali stavbo občinskega gledališča Verdi. Ocenili so potek obnovitvenih del, ki ne zadevajo samo gledališča, temveč tudi gledališki muzej in prostore Krožka za kulturo in umetnost. Kar se slednjega tiče, bo verjetno delno uporaben že čez mesec dni.

Gledališki muzej predstavlja veliko oviro, saj ga nameravajo preurediti tako, da bo lahko zadostil potrebam obiskovalcev, vendar da ne bi postal samo nekakšno skladišče dragocenosti. Tak muzej bi namreč potreboval samostojne prostore. Tudi za gledališče samo ni mogoče pričakovati rešitve v kratkem roku, saj so potrebna velika popravila zlasti za oder. Treba ga je znatno dvigniti in razširiti, kar pomeni, da bo prekinjena vsaj ena gledališka sezona. V tem primeru je seveda potrebna selitev v druge, primerne gledališke prostore, kar v določenem pogledu tudi ni najlažje. Gledališče Rossetti je sicer najprimernejše, vendar so tudi tu potrebni številni posegi tehničnega značaja, kot tudi prilagoditev sezonskega koledarja obeh gledališč.

Načrti za vsa dela sicer že obstajajo, vendar so zdaj na vrstniupravitelji in operaterji, da najdejo najugodnejšo rešitev in da bi dela čimprej stekla.

Tiskovna konferenca predsednika industrijcev Pacorinija Pozitivna ocena tržaške ekonomije ob ostri kritiki »zavisti Furlanov«

Federico Pacorini

Umirjen, vendar odločen odgovor kritikam furlanskih gospodarskih krogov, ob tem pa tudi kratek prikaz stanja in zdravja tržaške ekonomije. Tako bi lahko z enim stavkom označili tiskovno konferenco predsednika tržaške zveze industrijcev Pacorinija, ki se je včeraj srečal z novinarji na sedežu združenja, da bi odgovoril »na izzivanja in protagonizem Vidma, ker bi v nasprotnem primeru molk lahko tolmačili ne kot modrost pač pa kot odpovedovanje in sprejemanje kritik«.

Dober del svojega uvoda je Pacorini posvetil ravno polemiki z videmskimi

gospodarskimi krogi in še zlasti s tamkajšnjim združenjem industrijcev, katerega stališča so očitno močno zbudila tržaške industrijce. Pacorini je v svoji polemiki izhajal iz trditve, da si nobena stanovska organizacija ne sme dovoliti, da postavlja vete zlasti ko gre za ukrepe, ki zadevajo neko drugo pokrajino. Nasprotno tržaški industrijci so mnenja, da so taki veti, take polemike, še zlasti pa neposredni napadi, škodljivi za celotno deželno stvarnost. Pri tem se je posluževal tudi števil, da bi dokazal, kako Trst ni bil ekonomsko privilegiran, nasprotno ravno furlanska stvarnost je doslej imela od države in dežele največ pomoči in spodbud. V tem okviru se je tudi obregnil ob deželno politiko uravnovešanja, ki po njegovem mnenju ni uravnovešala veliko, saj so šibkejša območja še vedno ostala šibka, sedanji ukrepi za Trst pa vsekakor po njegovi oceni ne opravičujejo nekega uravnovešanja v korist Furlanov. Zato tudi novi deželni zakon za gorata območja je upravičen, če bo res v korist zaostalim goratim območjem, ne pa tudi v korist gričevnatega dela Furlanije, ki je že itak razvit. Pozval je nadalje, naj zakon za mejna območja ne postane novo jabolko spora, pač pa sredstvo za okrepitev enotnosti; zakon skratka ne sme biti zgolj raztegnitev

olajševalnih ukrepov, ki so bili predvideni za Trst in Gorico, na druge pokrajine.

Pacorini je bil zelo kritičen do pisanja Messaggera Veneta o problemu enotnosti, politikom pa je očital, da niso znali preusmeriti razprave na pravi tir. Zavzel se je tudi za enotnost dežele, ki edina lahko nudi Furlaniji-Juljski krajini možnost, da se vključi v svetovne tržne tokove. Seveda pa je ob tem potrebna večja gospodarska integracija, da se bolje izkoristijo vse ekonomske značilnosti posameznih pokrajin.

V svojem poročilu se je Pacorini dotaknil tudi tržaške gospodarske stvarnosti in jo ocenil kot zadovoljivo. Po njegovem mnenju je Paket za Trst spodbudil vrsto investicij, o katerih sicer ni hotel dati veliko podatkov, ker so v glavnem še na ravni načrtov. Napovedal je le, da bo v kratkem predstavljena ena od teh pobud in sicer preureditev proizvodnih hal nekdanje steklarne Vetrobel, kjer bo začela obratovati deseterica podjetij. V tem okviru je opozoril tudi na problem prostora, ki ga v Trstu ni veliko, in naglasil, da morata biti odslej vodilo pri dodeljevanju industrijskih parcel predvsem kakovost proizvoda in perspektive, ki jih neka proizvodnja nudi.

Deželni odbornik Francescutto obiskal ZTT in Primorski dnevnik

Včeraj popoldne je obiskal uredništvo Primorskega dnevnika in Založništvo tržaškega tiska deželni odbornik za industrijo Gioacchino Francescutto. V spremstvu predstavnikov ZTT in uredništva si je Francescutto ogledal redakcijo in ostale odelke založniške hiše ter se zadržal na krajšem razgovoru. Ravnatelj ZTT Silvij Tavčar je gostu na kratko prikazal dejavnosti Založništva, njegove proizvodne zmogljivosti in kulturno vlogo, odgovorni urednik Primorskega dnevnika Bogo Samsa pa je orisal zgodovino lista, njegovo usmerjenost in delo ter razvojne načrte.

Odbornik Francescutto pa se je s svoje strani pohvalno izrazil o produktivnih sposobnostih ZTT in o tehnološki prenovi Primorskega dnevnika, pokazal je pozornost in poslušanje manjšine in izkoristil priložnost, da prek PD izrazi slovenski narodnostni skupnosti prijateljski pozdrav.

Pred obiskom na PD je bil odbornik Francescutto v tovarni IRET, da bi se podrobneje seznanil s položajem tega podjetja.

Na sliki: Odbornik Francescutto med razgovorom s predstavniki ZTT in Primorskega dnevnika.

Konzul SFRJ Vlasta Valenčič obiskala osnovno šolo Finžgar

Osnovno šolo »F. S. Finžgar« v Barkovljah je včeraj dopoldne obiskala Vlasta Valenčič, konzul Jugoslovanskega generalnega konzulata v Trstu.

Do obiska je prišlo na povabilo šole. Učitelji in učenci 4. in 5. razreda so želeli neposredno spoznati delovanje generalnega konzulata SFRJ v Trstu, naloge in delo, ki ga opravlja konzul, nadalje stike, ki jih ima generalni konzulat s svojimi državljani na delu v Italiji in s predstavniki države, v kateri deluje. Govor je bil seveda tudi o stikih z vsemi organizacijami in ustanovami, ki predstavljajo slovensko narodnostno skupnost v Italiji.

Učenci so postavljali gostji številna vprašanja, na katera je le-ta odgovarjala zelo izčrpno. Učenci so iz njenih odgovorov izvedeli za pomen delovanja generalnega konzulata SFRJ v Trstu, za njegove stike z drugimi konzularnimi zastopstvi v Trstu, pa tudi s funkcijami, ki jih opravljajo še jugoslovanska konzulata v Milanu in Bariju in jugoslovansko veleposlaništvo v Rimu.

Ob koncu so učenci poklonili Vlasti Valenčič šopek cvetja, sama pa jim je v spomin na svoj obisk poklonila lepo slovensko knjigo in jih povabila, da sami obiščejo sedež generalnega konzulata.

V Miljah neposreden stik med šolo, gledališčem, filmom in znanostjo Mladinski festival v novi preobleki

Mladinski gledališki festival, ki se že vrsto let odvija v poletnih mesecih v Miljah, bo letos dobil nekoliko novejšo preobleko. Preselil se bo v šolske učilnice, trajal pa bo od februarja do maja, se pravi kar štiri mesece. Kot so dejali prireditelji na včerajšnji tiskovni konferenci, je taka oblika mladinskega gledališkega festivala pravzaprav tista, ki so si jo obetali že od vsega začetka njegovega življenja. Zaradi prostorske stiske - Milje namreč ne razpolagajo s primernimi zaprtimi prostori - so se organizatorji v preteklih letih odločili za poletno verzijo te originalne in pester manifestacije. Tudi vsebina letošnih prireditev je nekoliko drugačna, bolj razgibana, bogatejša in izvirnejša. To pa v duhu pove-zave med šolo in kulturo in obenem v odgovor trditvam, da prav kultura, gledališče in nove domislice ne naleti-jo več na pravi odziv bodisi pri kra-jevnih upravah, bodisi pri občinstvu.

Mladinski gledališki festival bo letos vseboval laboratorijske skupine za šolske operaterje in učitelje, srečanja za učitelje in razne predstave. Novost pa predstavljajo srečanja z znanstveniki mednarodnega slovesa, namenjena dijakom zadnjih razredov nižjih sred-njih šol. Ciklus »Znanost v šoli« v ce-loti sponzorizira openska Hranilnica in posojilnica. V laboratorijih se bo delo odvijalo po tri dni, en dan pa bo namenjen razpravam o opravljenem delu, ki bo vsebovalo raziskave o akustiki v okolju, o gibanju in sliki.

Delo bodo vodili glasbeni pedagogi, tehniki avdiovizualnih dejavnosti in režiserji. Med gosti teh srečanj naj omenimo znanega italijanskega režiserja Nannija Loya, ki bo pokazal možnosti dela s televizijsko kamero v učilnici.

Gledališke predstave so tudi letos namenjene otrokom od 3. do 14. leta, razpletale pa se bodo med odrskimi igrami, mimiko, pripovedjo in lutkov-nim odrčkom. V tem sklopu sodeluje tudi gledališče La Contrada.

Znanost je področje, ki otroka vselej privlači, včasih ga le zamika, včasih pa ga kar prevzame. Toda, kako si šo-

loobvezna mladina v resnici predstavlja znanost kot študij ali poklic? O tem bo spregovorilo 9 znanstvenikov v ciklusu predavanj, ki ga koordinira prof. Luccio, docent psihologije na tržaški univerzi. Znanstveniki, med temi tudi Margherita Hack, bodo mlademu občinstvu obrazložili pomen znanstvenih raziskav, novih tehnologij in poznavanja okolja.

Miljski festival za šolo se bo letos odvijal v glavnem v prostorih šole »De Amicis« in v dvorani Roma, pobudo pa so podprli Dežela, Pokrajina, miljska Občina in HPO. (mi)

Medtem ko delavci čakajo januarske plače in napovedujejo protestne akcije Še vedno odprta pogajanja za odkup Aquile Francescutto sprejel delavske predstavnike

Čez nekaj dni, in sicer 14. t. m., bodo potekli trije meseci, odkar je bil v Rimu podpisan sporazum, ki bi moral zagotoviti spremembo lastništva in s tem proizvodno bodočnost žveljski naftni čistilnici Aquila. Obrat bi morala od francoske multinacionalke Total prevzeti avstrijska družba Cei Sud, novembrski sporazum pa so poleg predstavnikov starega in (potencialnega) novega lastništva podpisali še predstavniki ministrstva za industrijo, Dežele in sindikati. No, po treh mesecih je Aquila dejansko še vedno last Totala, njeni delavci in uslužbenci pa

so vse bolj zaskrbljeni in nestrpni tudi zato, ker jim še niso izplačali prejemkov za mesec januar iz dopolnilne blagajne. Kaj se torej dogaja?

Delen odgovor na to vprašanje so včeraj delavci rafinerije oziroma njihovi sindikalni predstavniki prejeli na srečanju z deželnim odborom za industrijo Francescuttom. Zvedeli so, da je prišlo do pomembnih novosti na pogajanjih za ustanovitev družbe, ki bi morala prevzeti žveljsko naftno čistilnico. Ponudnici Cei Sud so se namreč pridružile še tri ali štiri tvrdke iz

Avstrije, Švice in ZR Nemčije. Francescutto ni hotel objaviti njihovih imen, povedal pa je, da bi tako razširjeno lastništvo moralo zagotoviti Aquili odločno krepkejši tržni položaj, kot bi ga mogla sama Cei Sud. Slednja namreč razpolaga s 180 prodajnimi točkami, razširjeno lastništvo pa bi jih moralo imeti kar 1.200 in povrh razpolagati še s tržiščem za 1,7 milijona ton naftnih proizvodov na leto.

Koliko se je mogoče zanesti na te vesti? So ponudniki že izdelali naložbeni in sploh industrijski načrt za žveljsko rafinerijo? Sindikati in še prej prizadeti delavci bi hoteli čim prej imeti popoln vpogled v strukturo in namene novega lastništva. Toda deželni odbor za industrijo je delavskim predstavnikom zagotovil le, kot je rečeno v skupnem tiskovnem sporočilu, da jim bo nudil zahtevane informacije, kakor hitro se bodo stvari zadostno razjasnile, v vsakem primeru pa da jih bo ponovno sklical pred koncem tega meseca. Že včeraj pa je Francescutto potrdil, da bo deželna finančna družba Friulia soudeležena v ustanavljanju še delniški družbi New Aquila, ki bo odkupila rafinerijo, s prevzemom 33 od sto delnic v vrednosti 3,3 milijarde lir.

Sindikalni predstavniki so na srečanju s Francescuttom kajpak postavili tudi vprašanje dopolnilne blagajne. Položaj je zdaj v grobih obrisih naslednji: predujem dopolnilne blagajne

bi morala delavcem izplačati družba Total, ki pa se tega brani. Formalno zato, ker Medministrski odbor za industrijsko načrtovanje (CIPI) ni še odobril ustreznega sklepa (sprejeti bi ga moral 12. t. m.), dejansko pa najbrž tudi zato da bi izsilila čim boljše pogoje za prodajo žveljskega obrata. Povedati je namreč treba, da Total ni izplačala predujma kljub temu, da ji ministrstvo za industrijo dalo že vsa mogoča zagotovila glede sprejetja sklepa CIPI.

Srečanja na Deželi so se udeležili predstavniki pokrajinskih vodstev CGIL, CISL in UIL ter delavskega sveta žveljske rafinerije. Od Francescutta so zahtevali, naj znova poseže za izplačila predujmov iz dopolnilne blagajne, in napovedali, da bodo zahtevali razčiščenje na ministrstvu za industrijo v Rimu, če to vprašanje ne bo rešeno do ponedeljka.

O vsem tem je bil včeraj popoldne govor na zborovanju delavcev Aquile. Po poročilih sindikalistov se je razvila živahna in mestoma polemična razprava, tako da je bilo potrebnih več pozivov k odgovornosti in enotnosti. Skupščina se je končala s klepom, da bodo delavci v znak protesta zaradi neizplačanih prejemkov z današnjim dnevom preprečili nadaljnje odvažanje naftnih izdelkov iz rafinerije (gre za stare zaloge) in da bodo zagotovili le tiste službe, ki so najnujnejše za varnost obrata.

Danes zbor družabnikov Raziskovalnega območja

Na Raziskovalnem območju pri Padričah se pospešeno nadaljujejo dela za uresničitev sinhrotronskega svetlobnega generatorja ter za ureditev Mednarodnega centra UNIDO za genetsko inženirstvo in biotehnologijo.

Takoj po odobritvi lokacije sinhrotrona pri Bazovici v tržaškem občinskem svetu je upravni svet družbe »Sincrotrone Trieste« poveril nalog za izdelavo izvedbenih načrtov skupini strokovnjakov. Kot je bilo svoj čas že napovedano, bo skupini načeloval prof. Massimo Cornacchia, eden izmed glavnih načrtovalcev svetlobnega generatorja, ki ga nameravajo zgraditi v Berkeleyu v ZDA. Istočasno so stekle raziskave, ki bodo skušale ugotoviti, kako bo sinhrotron učinkoval na neposredno okolje z družbenega in gospodarskega vidika.

Danes bo skupščina družabnikov Raziskovalnega območja. Na njej bi morali med drugim odobriti povečanje kapitala družbe »Sincrotrone Trieste« s 5 na 10 milijard lir.

Predsednik Kraške gorske skupnosti Miloš Budin je za to priložnost poslal brzojavko, v kateri prosi izrednega komisarja Raziskovalnega območja Anzellottija, naj skupščino seznani s stališči in zahtevami, ki sta jih izrazila Kraška gorska skupnost in prebivalstvo v zvezi z izbiro lokacije za sinhrotron in ki jih je večinska koalicija v tržaškem občinskem svetu neupravičeno in pavšalno prezrla.

Svetovalec Štoka o vprašanju IRET

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti Drago Štoka je posegel s pismenim vprašanjem pri deželnem odboru v zvezi s skrajno kritičnim položajem v podjetju IRET. »Podjetje,« pravi Štoka, »že 40 let uspešno deluje v Trstu v interesu ne le njegovih uslužbencev, temveč celotnega tržaškega gospodarstva. Vladni dekret, ki omejuje izvoz tehničnega materiala, pa je prisilil vodstvo podjetja, da se je poslužilo dopolnilne blagajne za precejšnje število uslužbencev.« Štoka zato vprašuje deželno upravo, če in kako namerava nastopiti pri vladnih in drugih pristojnih oblasteh, da bi razčistile nevzdržni položaj, ki prinaša ogromno škodo podjetju IRET in njegovim uslužbencem, pa tudi tržaškemu gospodarstvu.

■ Na sedežu skupine Germal v UL Mazzini 11, bo danes ob 20. uri srečanje z vojaškim oporečnikom Paolom Nadalinom iz Latisane, ki je moral zaradi svojih antimitarističnih idej prestat 8 mesecev v zaporu v Peschieri. Predvajali bodo tudi film o jedrskem napadu na Hirošimo.

SDGZ bo poskrbelo za udeležbo naših zastopnikov Tudi letos zimska športna tekmovanja gospodarstvenikov z obeh strani meje

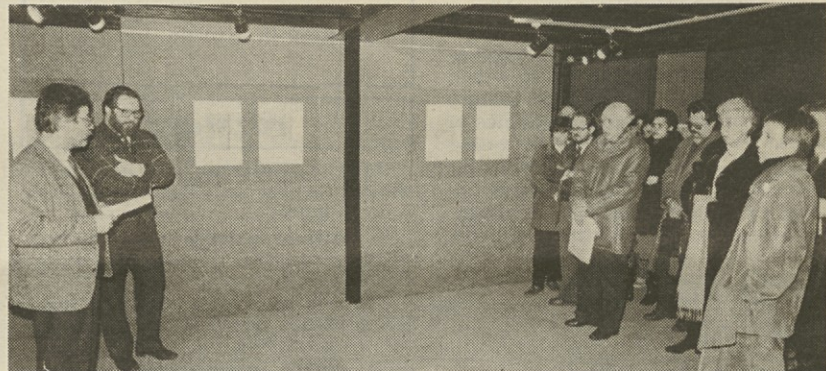
Sproščena dejavnost je človeku nedvomno koristna, če že ne nujno potrebna. Če združimo družabnost z možnostjo poglobitve stikov med poslovnimi partnerji ali z ljudmi, s katerimi se v glavnem pogovarjamo le po telefonu, a vendar skupaj delamo, dosežemo dvojni učinek. Zavedajoč se tega dejstva, prirejajo uslužbenci zunanjetrgovinskih podjetij, ki imajo tudi registracijo za promet po maloobmejnem sporazumu v obalnem pasu Slovenije in Hrvaške, razna letna in zimska športna srečanja.

Zimske športne igre, ki jih poznamo pod imenom Zimšin, so bile lani prvič na sporedu, v priredbi Jik Banke iz Kopra. Letos bo organizator Primorje export iz Nove Gorice. Na tekmovanje so bili povabljeni tudi predstavniki slovenskih zunanjetrgovinskih kooperaterjev in gospodarskih ustanov iz naše dežele. Slovensko deželno gospodarsko združenje je prevzelo nalogo, da koordinira nastop združene tekmo-

valne ekipe. Svoje sposobnosti bodo nastopajoči fantje in dekleta dokazali med veleslalomskimi vratci, ostali pa se bodo ekipno pomerili v družabnih igrah na snegu. Ekipe bodo lahko mešane. Letošnje tekmovanje bo 14. marca na Kobli, saj je to edino smučišče v bližini, ki je dosegljivo z vlakom.

Tržaški udeleženci se bodo zbrali v Sežani, goriški pa bodo vstopili kar v Novi Gorici. Organizator želi, da bi najkasneje do 28. februarja dobil točne podatke o udeležencih, razdeljenih na tekmovalce in izletnike-navihaje, da bi tako lahko rezerviral zadostno število železniških vozovnic, smučarskih kart, kosil in podobno. Lani je bil Trst dobro zastopan in upati je, da bo tako tudi letos. Prav zato tajništvo SDGZ prosi, da se uslužbenci podjetij prijavijo čimprej (tekmovalci morajo sporočiti tudi letniško rojstvo), da bo lahko prireditel potekala še bolj organizirano in v še prijetnejšem ozračju kot lani. (Ok)

V TK Galeriji razstavljata Miha Maleš in Tono Zancanaro

S prvo razstavo v novem letu nam Galerija Tržaške knjižarne predstavlja dva umetnika starejše generacije in iz različnih zemljepisnih in kulturnih zaledij. Gre za Miho Maleša in Tona Zancanaro, dva mojstra grafične obrti in risbe. To je namreč prva razstava iz ciklusa »Soočanja«, ki jih bo priredila galerija in kjer se bodo srečevali slovenski, italijanski in avstrijski avtorji.

Včerašnjo razstavo je otvoril umetnostni kritik Giorgio Segato, ki je najprej izrazil željo, da bi razstave »Soočanja« spodbudile pozornejši in bolj kritičen pristop k umetnosti. Segato je tudi dejal, da je med Malešem in Zancanarom najpomembnejša sorodnost njun odnos do človeka, ki ga oba doživljata z umetniško in človeško zrelostjo.

Razstavo je Galerija TK priredila v sodelovanju z galerijo Miha Maleš iz Kamnika, z agencijama Pomodoro iz Padove in Plurima iz Trsta. Istočasno pa je na ogled v galeriji Banelli razstava risb in keramik Tona Zancanara. Barbara Gruden

Tragedija se je odigrala včeraj dopoldne v njenem stanovanju na Pončani Zagoneten umor 65-letne ženske

Žrtev umora in njen mož

Na Pončani je včeraj dopoldne še neznani morilec ubil 65-letno Wilmo laksetich. Alarm je sprožil njen mož, 64-letni Roland Coia. Ob 12.30 je zaprl bencinsko črpalko v Miramarskem drevoredu, nedaleč od stranskega vhoda železniške postaje. Kot običajno se je za nekaj minut ustavil v bližnjem baru, nato pa se je odpravil proti domu, na Pončano, v Ulico Zorutti 30, kjer naj bi ga v tretjem nadstropju modernega poslopja čakala žena s pripravljenim kosilom. S ključem je odprl vrata, a se že na pragu zdrnil: stanovanje je bilo tiho, povsod pa velik in neobičajen nered. Najgrozljivejša ga je čakala v jedilnici: žena je negibno ležala v mlaki krvi, v kotu med mizo in malo kuhinjo. Kri ji je zleplila kratke kodraste lase, se strčila na obrazu, vratu in rokah, tako da je bila skoraj nespoznavna. Mož je kljub strahotnemu prizoru takoj reagiral. Najprej jo je skušal oživeti z umetnim dihanjem, ko pa je sprevi-del, da ni pomoči, je poklical operativni oddelek kvesture. Ura je bila 13.03.

ZADNJA VEST

S kvesture so zvečer sporočili, da so na dobri sledi. Po zaslišanju so namreč priprli 20-letnega vnuka umorjene ženske, ki je glavni osumljenec, a je med zasliševanjem vztrajno zanikal vsakršno krivdo, ter nekega 40-letnega moškega, o katerem ni znano, kakšno vlogo naj bi imel pri tem krvavem dogodku. V večernih urah je policija izvedla tudi več hišnih preiskav v Trstu ter Tržiču.

Tri-štiri minute kasneje so že prihitali v Ulico Zorutti reševalci Rdečega križa in agenti letkega oddelka z načelnikom Padulanom na čelu. Začela se je preiskava (za sodstvo jo vsklajuje namestnik državnega tožilca Coassin), ki pa do trenutka, ko pišemo, še ni razjasnila okoliščin umora.

Roland Coia, za znanec Rolly, je z ženo živel izredno mirno življenje. V Trst je prišel za časa zavzešnje vojaške uprave kot britanski vojak, čeprav se je rodil v kraju Filignano blizu Montecassina. Z izjemo svojih kolegov je po vojni vihril ostal v našem mestu, na katero ga je vezala prav ljubezen do Tržičanke Wilme, ki je sicer že imela otroka, sedaj 45-letnega Roberta Pittana. Par ni imel finančnih težav, saj je poleg dohodka od bencinske črpalke razpolagal tudi s penzijo, ki jo je Rolandu nudila britanska vojska. Živela sta složno, brez sporov. Tako je včeraj zatrdil agentom Roland, isto potrjujejo tudi v baru, kjer so oba dobro poznali. »Čeprav sta že bila desetletja skupaj, sta se obnašala, kot da bi bila zaljubljenca. V preteklosti sta veliko potovala in on je še pred kratkim povedal, da bosta čez eno leto, ko se je mislil upokojiti, ponovno rajžala po svetu,« pripoveduje barist.

Sodni zdravnik Costantinides je včeraj po prvih pregledih ugotovil, da je smrt nastopila med 10.30 in 12.30, torej ko je mož bil na delu. Prave vzroke bo ugotovila obdukcija, toda takoj je bilo jasno, da so bili zanj usodni udarci - Costantinides jih je zaenkrat seštel štiri-pet - ki jih je morilec zadal s ostrim predmetom v teme, od zgoraj navzdol. Preiskovalci domnevajo, da je to bil verjetno težak pepelnik, kajti vsenaokrog trupla so bile posejane steklene črepi-nje. Žrtev se je po vsej verjetnosti skušala upirati napadalcu, kajti na vratu je imela podplutbe, iz česar bi se dalo sklepati, da jo je skušal zadaviti. Tudi odrgnine in udarci po čelu in rokah utemeljujejo ta sum.

Popoldne so agenti zaslišali tako moža kot sina, vendar oba sta povsem tuja zločinu. Sin se je pred kratkim poročil, že dolgo pa je živel drugje in kaže, da z materjo ni imel pogostih stikov. Kje torej iskati vzroke umora? Načelnik Padulano je v zagati. Zločin je zagoneten, »atipičen«, ugotavlja. Razmetano stanovanje daje misliti na rop, vendar nekatere potankosti se bijejo s to domnevo. Morilec je res prebrskal vse omare in predale, premetal je že poravnano posteljo in divanske blazine v jedilnici. Toda čudno

je, da ni vzel ničesar, niti nekaterih zlatih in srebrnih verižic, ki so bile shranjene v skrinjici na nočni omarici. Razmetani predmeti se zdijo (čeprav gre v tem primeru predvsem za nekaj občutek), kot bi bili nalašč tako postavljeni, kot da bi nekdo skušal zavesti preiskavo v to smer.

Nad vse nejasno ostaja tudi vprašanje, kako je morilec (če je bil res samo eden) vstopil v stanovanje. Na vratih ni bilo znakov vloma, mož pokojnice pa je zatrdil, da so bila vrata, ko je on vstopil, normalno zaprta, se pravi z navadnim zapahom. Wilma laksetich včeraj ni šla z doma. Tako so na osnovi prvih pričevanj ugotovili agenti, o tem pa govori tudi njena obleka. Na sebi je namreč imela črne hlače nogavice in domačo haljo. Možno je, da je roparju odprla, potem ko jo je le-ta z izgovorom prelisil, možno pa je tudi - in ta domneva je veliko bolj srhljiva - da je odprla znanemu obiskovalcu. Sosedje niso slišali nobenega čunega ropota, neznancev pa tudi niso videli. Sicer pa se v poslopju Ulice Zorutti 30 dogaja, kot v vseh modernih stanovanjskih hišah: ljudje pridejo do doma z dvigalom, med seboj se malo ali skoraj nič ne poznajo, človeške drame in tragedije ostajajo za vrati.

N. F.

Prizorišče tragedije

✝ Včeraj nas je zapustil naš dragi oče in prijatelj

Danilo Ugrin

Pogreb bo jutri, 7. t. m., ob 11.30 z barkovlanskega pokopališča v cerkev sv. Jerneja.

Žalostna vest sporočajo: mati Antonija, žena Justina, sinova Peter in Pavel, sestre in bratje ter ostalo sorodstvo.

Imeisto cvetja daruje v dobrodelne namene.

Barkovlje, Olike, 6. februarja 1987

Žalovanju se pridružuje Erika Ferfolja z družino.

Ob izgubi dragega očeta izrekava prijatelju Pavlu in družini naše iskreno sožalje Eva in Edi.

Člani področnega sveta nabrežinskega didaktičnega ravnateljstva izrekajo učiteljici Magdi in sorodnikom občuteno sožalje ob težki izgubi drage mame.

Pustni sprevod bo krenil v soboto, 28. februarja, po openskih ulicah Na Opčinah in po okoliških vaseh mrzlične priprave na Kraški pust

Letošnji Kraški pust, že 21. po vrsti, bo krenil na pot 28. februarja ob 14. uri s Pikelca na Opčinah do Brdine. Kot vsako leto ga tudi letos organizira Odbor Kraškega pusta, ki ima prav v teh dneh polne roke dela. Najlepše maske bodo tudi letos nagrajene. O pripravah in samih zanimivostih Kraškega pusta na Opčinah smo se pogovarjali z Vladislavom Kokošarjem, tajnikom Odbora Kraškega pusta na Opčinah.

"Med pobudniki Kraškega pusta na Opčinah sta tudi slikar dr. Robert Hlavaty in živinozdravnik Edo Križnič," nam je najprej povedal Kokošar. "Slovenci v zamejstvu pa se zavedamo, da moramo ta prisični domači običaj negovati in ga še nadalje gojiti v zadovoljstvo nas in naših zanamcev. Prvi Kraški pust je sicer potekal brez pode-

ljevanja nagrad, vsi nadaljnji pa so privabljali veliko število sodelujočih vozov in gledalcev. Poleg Slovencev v zamejstvu se pustnega običaja rade volje udeležujejo tudi okrašeni vozovi iz slovenskih vasi z onstran meje (Sežane, Lokve, Vrhovelj, Krajne vasi, Prosnetno društvo Podgrad z značilno brkinsko masko...). Večkrat so pustne maske plesale in se sprehajale v sprevodu v lepem sončnem vremenu, včasih pa jih je zajelo deževno vreme in zimski mraz."

Nagrade pogojuje seveda finančno stanje odbora. Za najlepše okrašeni voz znaša letos prva nagrada 600 tisoč lir, druga nagrada 500 tisoč lir, 3. pa 400 tisoč lir. Vsak okrašeni voz v sprevodu bo, ne glede na končno uvrstitev, prejel po 300 tisoč lir za prizadevnost članov pri okraševanju voza.

Poleg okrašenih voz bodo v sprevod vključene tudi osemiljne skupine (šole, razna športna in kulturna društva...). Tudi zanje je odbor poskrbel, da bodo primerno nagrajene. Prva nagrada znaša 150 tisoč lir, druga nagrada 100 tisoč lir, tretja pa 50 tisoč lir.

Odbor Kraškega pusta poziva vaše odbora, naj na vozovih prikažejo domačo kraško tematiko, vdihnejo naj veselje, lahko pa tudi satirično obravnavajo domače življenje in okolje ter dogajanje na naših tleh. Kot prejšnja leta pričakujemo, da bo tudi letos na Kraškem pustu na Opčinah živahno in veselo.

Odbor Kraškega pusta, ki ima svoj sedež v Prosnetnem domu na Opčinah (sestaja pa se vsak četrtek ob 20. uri), sprejema prijave do 10. februarja.

Olga Knez Stojkovič

Deželno tajništvo KPI o psihiatričnem vprašanju v F-JK

Predstavniki deželnega tajništva KPI so se pred dnevi sestali s predstavniki družbe Triveneta za demokracijo in psihiatrijo in se pogovorili o psihiatričnem vprašanju ter o stopnji uresničevanja zakona o psihiatričnih bolnicah v naši deželi.

Ugotovili so, da obstajajo velike razlike v upravljanju posameznih umobolnic in v uresničevanju zakona. Trenutno stanje zahteva preverjanje preteklih izkušenj, kar bi dalo tudi možnost družinam, operaterjem, politikom in upravljalcem, da se o tem problemu soočajo. Po mnenju deželnega tajništva KPI si je treba ponovno prizadevati za zapiranje umobolnic, ki še vedno delujejo v naši deželi, in najti zemljepisno specifične alternative običajni praksi, po kateri bolnike še vedno zdravijo v umobolnicah. Deželno tajništvo KPI nazadnje ostro obsoja zamudo, s katero deželna uprava uresničuje reformo o psihiatričnih bolnicah.

Večja povezava med šolami in znanstveniki

Komunistična svetovalca Spadaro in Apostoli sta na predsednika tržaške Pokrajine in na pokrajinsko odbornišvo za šolstvo naslovila vprašanje v zvezi z načrti pokrajinske uprave za vzpostavitev boljšega in trajnejšega sodelovanja med šolo in znanstvenimi ustanovami naše dežele. V zadnjih časih so študentje namreč pokazali precejšnje zanimanje za znanstveni razvoj in njegove posledice za naše življenje. Tudi znanstvene ustanove, ki delujejo v tržaški pokrajini, so večkrat ponudile šolam svojo strokovno pomoč in priredile informativna srečanja in predavanja za študente. Po mnenju komunističnih svetovalcev bi pokrajinska uprava lahko prevzela nalogo, da v sodelovanju s profesorskimi zbori in zavodskimi sveti posameznih šol načrtuje in spodbuja stike med šolami in znanstvenimi ustanovami, predvsem v korist dijakov višjih srednjih šol, ki bi na ta način prešli dragocene informacije o znanstvenem razvoju. Sodelovanje med šolskimi in znanstvenimi zavodi bi pripomoglo tudi k uveljavitvi kritičnega pristopa do znanstvenega raziskovanja in do odnosa med družbo in raziskovanjem.

gledališča

SSG

Slovensko stalno gledališče gostuje danes, 6. t. m., ob 19. uri v Ilirski Bistrici in v nedeljo, 8. t. m., ob 19.30 v Kočevju s predstavo RIBA ZA ŠTIRI.

ROSSETTI

Danes, 6. t. m., ob 20.30 bo na sporedu delo A. Curcia A CHE SERVONO QUESTI QUATTIRINI? iz Aldom in Carlom Giuffrèjem in Nuccio Fumo. Režija C. Giuffrè. Predstava izven abonmaja, z 20. odst. popustom za abonente. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

Od 10. do 22. t. m. bo gledališče iz Genove predstavilo delo Marguerite Duras SUZANNA ANDLER. Režiser Marco Sciacalava. V abonmaju odrezek št. 6. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

VERDI

Nocoj ob 20. uri (red H/A) šesta predstava Kodalyjeve opere HARY JANOS. Dirigent Tamas Pal, režiser Laszlo Vamos.

izleti

Mladinski krožek Prosek-Kontovel organizira v nedeljo, 15. februarja, smučarski izlet na Zoncolan. Cena 13.000 lir, odhod ob 7. uri s Proseka. Informacije in vpisovanje po telefonu na št. 225522 (Martina) in 225106 (Erika).

SKD I. GRUDEN in ŠD SOKOL NABREŽINA

slicujeta

Redni občni zbor

ki bo v društvenih prostorih v Nabrežini št. 89 danes, 6. t. m., ob 19.30 v prvem sklicanju in ob 20. uri v drugem sklicanju.

Dnevni red:

- imenovanje predsedstva občnega zbora,
- poročila, diskusija o poročilih, razrešnica in razno.

razstave

Galerija Cartesius vabi na razstavo slikarja Luigija ZUCCHERIIJA, ki bo od 7. do 19. februarja.

V Občinski galeriji razstavlja svoja dela slikarka Claudia RAZA-FLOREANCIG.

V Ljubljani - Bežigradska galerija - je ves februar odprta antološka razstava MILKA BAMBIČA.

koncerti

CRISTALLO - Nedeljski koncerti. V nedeljo ob 11. uri bo komorni orkester gledališča Verdi pod vodstvom Severina Zannerinija izvajal Mozartove in Salierijeve skladbe. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča.

Società del concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 9. februarja, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil pianist B. ENGERER.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 Daunbailò, kom., ZDA 1986, 107'; r. Jim Jarmush; i. Roberto Benigni, John Lurie.

ARISTON - ARIA DI VIENNA - 23.45 Predpremiera avstrijskega filma Erde-segen. Ob prisotnosti režiserke Karin Brandauer.

EXCELSIOR I - 17.00, 22.15 La mosca, fant., ZDA 1986, 100'; r. David Cronenberg; i. Jeff Goldblum, Glena Davis.

FENICE - 17.00, 22.15 Cadaveri e compari, kom., ZDA 1986, 90'; r. Brian De Palma; i. Danny De Vito, Joe Piscopo.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 D'Annunzio ed io, dram., It. 1986, 100'; r. S. Nascia; i. Robert Powell, Stefania Sandrelli, □

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Philadelphia experiment, fant., ZDA 1985; r. Steward Rattili; i. Michael Parré, Nancy Allen.

NAZIONALE II - 16.00, 22.00 Fanciulle scostumate, porn., □□

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 Navigator, fant., ZDA 1986, 100'; r. Randal Kleiser; i. Joey Cramer, Veronica Cartwright.

EDEN - 15.30, 22.00 Morbide carezze, porn., □□

MIGNON - 16.00, 22.15 Nove settimane e 1/2, er. dram., ZDA 1985, 113'; r. Adrian Lyne; i. Mickey Rourke, Kim Basinger.

EXCELSIOR II - 16.30, 22.15 Salvador, dram., ZDA 1986, 115'; r. Oliver Stone; i. James Woods, Jim Belushi.

CAPITOL - 16.00, 22.00 Il nome della rosa, dram., It./Fr. 1986, 100'; r. Jean-Jacques Annaud; i. Sean Connery, F. Murray Abraham, Michel Lonsdale.

ALCIONE - 16.30, 22.10 La messa è finita, dram., It. 1985; 100'; r. Nanni Moretti; i. Nanni Moretti, Margherita Lozano, Enrica Modugno.

LUMIERE FICE - 18.00, 22.00 Mishima, dram., ZDA 1985, 115'; r. Paul Schrader; i. Ken Ogata, Kenji Sarvada.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 L'infiermiera in vacanza, dram., Vz.Nem. 1985, 100'; r. Franz J. Gottlieb; i. Wolf Goldan, Jürgen Schilling, Scarlett Cunder, □□

RADIO - 15.30, 21.30 Jessica S.p.A., porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razne prireditve

SKD Vigred in COŠ S. Gruden vabita na PREŠERNOVO PROSLAVO, ki bo danes, 6. t. m., ob 19. uri v šempoljski osnovni šoli. Nastopali bodo osnovnošolski otroci, igralska skupina Vigred in otroški pevski zbor Vigred. Gost večera bo gledališki igralec Stane Raztresen.

SKD I. Gruden priredi v nedeljo, 8. t. m., ob 17.30 v dvorani v Nabrežini FOLIES '87 v izvedbi: Van Veos, Vikj in Rosini.

KD F. Venturini priredi PROSLAVO DNEVA SLOVENSKE KULTURE v sodelovanju s COŠ M. Samsa - I. Trinko-Zamejski Domjo-Ricmanje jutri, 7. t. m., ob 20. uri v Centru A. Ukmar - Miro pri Domju.

Dragi osnovnošolci! KD I. Grbec - Škedenj vas vabi jutri, 7. t. m., ob 16.30 na OTROŠKO POPOLDNE Z ANIMACIJO. Pridite! Zabavno bo!

Sekcija VZPI-ANPI Opčine-Bani-Ferlugi vabi jutri, 7. t. m., ob 18. uri v Prosnetni dom na PRAZNIK VČLANJEVANJA ZA LETO 1987 za vse bivše partizane, aktiviste, njihove svojce in prijatelje. Večer bo obogatil nastop seniorske dramske skupine SKD Tabor z uprizoritvijo Besede — tekst in režija Drago Gorup.

Krožek komunistične mladine Zahodnega Krasa vabi na PLES z ansambлом Visitors jutri, 7. t. m., ob 20.30 v Ljudski dom v Križu.

PD Mačkolje vabi na prireditev ob DNEVU SLOVENSKE KULTURE, ki bo v nedeljo, 8. t. m., ob 16. uri v Srenjski hiši v Mačkoljah. Na sporedu: srečanje z dr. Tomažem Simčičem, avtorjem knjige "Jakob Ukmar", nastop recitatorjev, otroškega zbora Slovenski šopek in društveni zbor.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu prireja PREŠERNOVO PROSLAVO v torek, 10. t. m., ob 17. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20. Priložnostni govor prof. Josip Tavčar, recitacije Mira Sardoč in samospevi Marta Valetič. Vabljeni!

Osnovna šola F. S. Finžgar iz Barkovelj vabi na PREŠERNOVO PROSLAVO, ki bo jutri, 7. t. m., ob 11.15 v šolskih prostorih.

šolske vesti

Učenci osnovne šole Bazoviški junaki v Rojšanu vabijo na PREŠERNOVO PROSLAVO, ki bo jutri, 7. februarja, ob 11. uri v šolskih prostorih.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 6. februarja 1987

PAVEL

Sonce vzide ob 7.21 in zatone ob 17.17 - Dolžina dneva 9.56 - Luna vzide ob 10.50 in zatone ob 1.43.

Jutri, SOBOTA, 7. februarja

EGIDIJ

PLIMOVANJE DANES: ob 02.04 najvišja 28 cm, ob 11.14 najnižja -19 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 5 stopinj, zračni tlak 1025,5 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 87-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 7 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Stefania Zuliani, Roberto Milazzotto, Daniel Di Donato.

UMRLI SO: 86-letna Maria Gregori, 83-letni Giorgio Tamaro, 89-letna Maria Ghira, 89-letna Pia Bassanese, 55-letna Bruna Quartesan, 80-letna Anna Vidrich, 60-letni Nicolò Barraco, 76-Antonio Del Bello, 76-letna Iolanda Polla, 74-letna Elvina Ruzzier, 74-letni Pietro Scignari, 79-letna Gemma Stegel, 80-letna Paola Cociancich, 66-letna Svetka Trampus.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 2., do sobote, 7. februarja 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. Fabio Severo 112, Ul. Biamonti 50, Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

OPČINE (tel. 213718), MILJE - Mazzini-jev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 19.30 do 8.30

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

OPČINE (tel. 213718), MILJE - Mazzini-jev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNИH DRUŠTEV Trst, Gorica, Čedad

Dan slovenske kulture

Trst - Kulturni dom, Ul. Petronio 4
jutri, 7. t. m., ob 17.30

Odprtje likovne razstave

GOVORICA NAŠIH BARV

Pripravilo društvo beneških likovnikov

Odprtje dokumentarne razstave

SLOVENCИ TAM ZA GORO

Govoril bo Pavel Petricig

Nastop: Liža s svojo harmoniko

Ob 19. uri sprejem za kulturne delavce

v nedeljo, 8. t. m. ob 16.30

Nekaj za otroke: Čarovnije iz Benečije

Animacija: živa pravljica

Ob 17. uri: Štopienjo za štopienjo

Predprodaja vstopnic pri ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20/II.

razna obvestila

Obvestilo IRRSAE — Delovna skupina izpopolnjevalnega tečaja "Vzgoja in izobraževanje v večjezičnem okolju: OSEBNOSTNI RAZVOJ DVOJEZIČNIH OTROK" se sestane v ponedeljek, 9. t. m., ob 16. uri na sedežu IRRSAE, Ulica Cantù 10. Mentor Riccardo Luccio.

Slovenska prosveta in Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabita na PREŠERNOVO PROSLAVO, ki bo v ponedeljek, 9. t. m., ob 20.30 v Peterlinovi dvorani - Donizettijeva ulica 3. Nastopila bosta sopranistka Ljubica Berce-Košuta in pianist Tomaž Simčič. Govoril bo pisatelj Boris Pahor. Med proslavo bodo razglasili izid 15. literarnega natečaja Mladike in podalili priznanja Mladi oder 1986.

prispevki - prispevki

Ob 10. obletnici smrti Josipine Kocjančič darujeta hčerki Albina in Bruna 50.000 lir za MPZ V. Vodnik.

Namesto cvetja na grob Argije Mahnič daruje Vladimir Kocjančič 25.000 lir za MPZ V. Vodnik.

Namesto cvetja na grob strica Gigita darujeta Mario in Sonja 20.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Sergija Rebulu in Karla Bukavca darujeta Miranda in Zofka Kapun 20.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob Gigita Briščika darujeta Anica in Drago Štoka z družino 50.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

Ob 7. obletnici smrti Ninota Pertota darujeta žena Sabina in hčerka 10.000 lir za KD Vesna.

V počastitev spomina Zofije Batič daruje Silvana Valoppi 30.000 lir za Dijaško matico.

Ob prvi obletnici smrti nepozabne žene, mame in tašče Ljudmile Suban darujejo Ernest, Neva in Marjan 30.000 lir za Škedenjsko prosvetno društvo I. Grbec.

Ob novoletni nabiralni akciji za postavitev plošče v Gabrovcu so prispevali: Zlatimir Lavrenčič (št. 57) 20.000 lir, Alojz Visintin (57) 10.000 lir, Gašper Frankovič (57) 10.000 lir, Ivan Černjava (57/a) 5.000 lir, Ivan Kante (57) 30.000 lir, Danica Milič (57) 10.000 lir, Mario Černjava (57/a) 3.000 lir, Ladi Stocca (96) 15.000 lir, Luciano Černjava (57) 10.000 lir, Sergio Marcuzzi (55) 20.000 lir, Mario Kralj (10/a) 20.000 lir, Cveto Kralj (10) 15.000 lir, Ladi Kralj (10) 10.000 lir, Egidio Castellani (4) 10.000 lir, Cveto Verginella (14) 20.000 lir, Miloš Kalc (52) 10.000 lir, Alojz Sedmak (1) 10.000 lir, Aldo Samar (56) 10.000 lir, Marjan Trobec (19) 10.000 lir, Romano Markuza (21) 10.000 lir, Savina in Ana (Društvena gostinja) 50.000 lir, Srečko Sirca (55 a) 10.000 lir, Alojz Černjava (61) 5.000 lir, Marjan Černjava (66) 20.000 lir, Ladi Blazina (23) 10.000 lir, Franc Černjava (60) 10.000 lir, Alojz Cibic (25) 20.000 lir, Anton Furlan (53) 30.000 lir, Srečko Živec (57/a) 10.000 lir, Nini Furlan (55/a) 10.000 lir, Boris Iskra (31/a) 20.000 lir, Mirko Antoni (31) 30.000 lir, Anton Ščuka (29) 5.000 lir, Pepi Furlan (27) 20.000 lir, Mirko Furlan (26) 20.000 lir, Slava Doljak (33) 10.000 lir, Pepka Kralj (34) 10.000 lir, Tine Košuta (33/a) 10.000 lir, Sonja Kralj (36) 10.000 lir, Stanko Kralj (39) 15.000 lir, Ivanka Guštin-Kralj 2.000 lir, Milan Trobec (19/a) 10.000 lir, Marcello Riolino (44) 10.000 lir, Karlo Černjava (65) 10.000 lir, Pepi Blazina (45) 5.000 lir, Marica in Cveta (35) 10.000 lir, Albino Kralj (32) 15.000 lir in Marta Husu 10.000 lir.

Danes praznujeta zlato poroko

MILKA in KARLO ŠTOLFA

Čestitajo jima in kličejo še na mnoga zdrava in skupna leta sina in hčeri z družinama.

mali oglasi

PRODAM dva vinska soda, 300 l in 200 l, po ugodni ceni. Tel. 229246 — zvečer. OSMICO je odprl Lupinc v Praprotnu. Toči belo vino in teran.

PRODAM KUPON krznarne Annabella po polovični ceni. Tel. v večernih urah na št. 003852/31394.

PRODAM hrastova metrska drva za kurjavo. Telefonirati v večernih urah na št. 0481/884182

Giulio Sedmak daruje 10.000 lir za Doma A. Sirk.

V spomin na Alojza Briščika daruje sestrična Genka Briščik 20.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na pokojne starše (Col 20) daruje Marta 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Alojza Briščika darujeta Ivan in Laura Ban 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na strica Ninija Cancianija daruje Sergij Canciani z družino 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

V počastitev spomina dragega Alojzija Briščika darujeta Anica in Drago Štoka z družino 50.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

Namesto cvetja na grob Mirka Škabarja darujeta Marta in Boris Simoneta 30.000 lir za Smučarski klub Devin.

Ob prerani smrti Mirka Škabarja daruje sestra Milena z možem Srečkom 100.000 lir za Smučarski klub Devin in 10.000 lir za pevski zbor Fantje izpod Grmade.

V spomin na Licio Furlan in Tineta Košuta daruje družina Antoni - Gabrovce 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Gabrovcu.

V spomin na Stanka Prašlja daruje družina Antoni - Gabrovce 30.000 lir za ŠD Primorje.

V spomin na Alojza Briščika darujeta Vojska in Ivan Ukmar 10.000 lir za spomenik padlim v NOB na Proseku.

Namesto cvetja na grob Zofije Batič darujeta Ada in Dorica Žagar 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

Ob 9. obletnici smrti Milčka Škrapa daruje žena Nada 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Namesto cvetja na grob Mirka Škabarja daruje Ivanka Križman 10.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Josipine Košute darujeta Ivan in Anica Ciani 20.000 lir za pevski zbor V. Mirk.

V spomin na Mirka Škabarja darujeta Alenka in Pino 30.000 lir za SK Devin in 30.000 lir za Bor Infordata.

V spomin na Mirka Cibica darujeta Danila in Danilo Ucmar 30.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob Karla Bukavca daruje Ivanka Čuk-Ukmar 20.000 lir za KD Prosek-Kontovel.

filmi na tv zaslonu

kinoateljce

PARIS, TEXAS — ZDA 1984.
Režija: Wim Wenders. Igrajo: Harry Dean Stanton, Nastassja Kinski, Dean Stockwell, Aurore Clement, Hunter Carson.
Jutri, 7. februarja, ob 20.30, RAI 2.
Pariz v Teksasu, Teksas v Parizu. S to očarljivo filmsko balado Wenders prikazuje svojo ljubezen do Amerike, to je poseben umetniški in življenjski filing do kulture, glasbe, ljudi, »westernskih« širin in neonske estetike »made in USA«. Zamolkli toni električne kitare in prosojna svetloba technicolorja nas sugestivno uvedejo v to sentimentalno zgodbo osemdesetih let.
Protagonist filma je štirideset-petdesetletni Travis, ki prihaja razcapan in umazan, brez spomina, iz puščave in noro ponavlja: »Paris Texas, Paris Texas«. Po širokih in turobnih avtocestah, zapuščenih motelih, sanjskih prerijah Teksasa, Kalifornije, Arizone išče sinčka in mlado ženo (sijajno Nastassja Kinski).
Strastno, a odtujeno zgodbo o nemogoči, preveliki ljubezni je napisal ameriški komediograf, igralec in scenarist Sam Shepard. Film je učinkovit in sugestiven po scenariju, fotografiji (Robbie Mueller), glasbi (Ry Cooder), režiji in igri (čudoviti Harry D. Stanton). Film je prejel zlato palmo v Cannesu leta 1984.

DISTRETTO 13: LE BRIGATE DELLA MORTE — Assault on Precinct 13 — Napad na 13. oddelek, ZDA 1976.
Režija: John Carpenter. Igrajo: Darwin Joston, Austin Carpenter, Martin West.
Jutri, 7. februarja, ob 20.30, Telepadova.
John Carpenter (1948) je med najzanimivejšimi avtorji sodobnega spektakularnega in fantastičnega filmskega designa. Njegovi filmi Halloween (1978), Megla (1980), Beg iz New Yorka (1981) in Cristine (1983) potrjujejo s svojim velikim uspehom pri publiki in kritiki, Carpenterjevo izredno, imaginarno ustvarjalnost pri modernem razvijanju klasičnih žanrov, kot sta shrljivka (thriller) in grozljivka (horror).
Napad na 13. oddelek je njegov prvi veliki film: 24 ur strašnega pobijanja in streljanja! Nekaj policajev hladnokrvno umori 6 kriminalcev, zato se v Los Angelesu zberejo vse tolpe in napadejo policijski oddelek št. 13. Carpenter je suveren režiser spektakularnih in krvoločnih spopadov med policijo z »dobrimi« kriminalci na eni strani in krutimi morilci na drugi. To počenja brez moralizma in cenenih socio-loških razlag.

LA DONNA CHE VISSE DUE VOLTE — Vertigo — Vrtinec, ZDA 1958.
Režija: Alfred Hitchcock. Igrajo: James Stewart, Kim Novak, Barbara Bel Geddes, Tom Helmore.
V ponedeljek, 9. februarja, ob 20.30, RAI 1.
Vrtinec je velik, klasičen Hitchcockov film, ki ga italijanska televizija doslej še ni predvajala. To je zagonetna, moreča, pravzaprav vrtoglava zgodba, kot nazorno namiguje izvirni naslov, v kateri se protagonist, bivši policaj James Stewart, težko znajde med navidezno in resnično smrtjo »ženske, ki je dvakrat živela«, kajti nasede dvoumni lepoti Kim Novak.
Sam »Hitch« (kot ga poznajo njegovi ljubitelji) je izjavil o tem svojem delu: »V filmu je močno prisotna psihološko naravnana spolnost, oziroma protagonistovo hotenje, da bi si poustvaril nemogočo erotično podobo. In v tem človeku je tudi nekaj nekrofiliije«.

IL POSTINO SUONA SEMPRE DUE VOLTE — The Postman always rings twice — Poštar zveni vedno dvakrat, ZDA, 1981.
Režija: Bob Rafelson. Igrajo: Jack Nicholson, Jessica Lange, John Colicos, Michael Lerner.
V torek, 10. februarja, ob 20.30, RETE 4.
To je četrta filmska priredba znanega istoimenskega romana Jamesa M. Caana. Režiser Rafelson trdi o eni izmed prejšnjih inačic (o Viscontijevi Ossessione) da je to »izredno dolgočasna stvar«. V resnici je Rafelsonova vizualizacija čisto nasprotna od Viscontijevega političnega in strastnega branja Caanovega teksta: njegov opis skrivne, prepovedane in kaznovane ljubezni je spektakularen in šokanten, kot roman!
Klateški in nerazsoden avtoštopar se noro zaljubi v očarljivo ženo lastnika neke garaže. Skrivna ljubimca skupaj načrtujeta in skoraj izvedeta umor naivnega možakarja, ki ovira njuno ljubezen. Zločin se sicer posreči, a ne po njuni zaslugi.

IL FASCINO DISCRETO DELLA BORGHESIA — Le charme discret de la bourgeoisie — Diskretni čar buržoazije, Fr. 1972.
Režija: Luis Bunuel. Igrajo: Fernando Rey, Paul Frankeur, Delphine Seyrig, Jean-Pierre Cassel, Stéphane Audran.
V četrtek, 12. februarja, ob 22.05, RAI 3.
Tretja televizijska mreža nam ponuja še eno mojstrovino iz zadnjega Bunuelovega obdobja. Stari anarhist si je tokrat izmislil duhovito, sodobno in ironično filmsko prisposobo za svojo najbolj priljubljeno tarčo: s svojimi surrealističnimi dovtipi in šalami se spet loti meščanstva! Predmet subtilne in prefinjene Bunuelove satire je torej »diskretni čar« tega razreda, njegovi volti rituali, puhlo besedičenje, predsodki, ideologije...
V odkriti metafori, se snobovski in elegantni buržuji lotijo neštetokrat kosila, ne da bi ga končali; od začetka do konca filma hodijo po odprti poti, ne da bi vedeli kam itd. Za nameček vstavi Bunuel v groteskno zgodbo kopico bizarnih junakov: škofa, ki bi rad bil vrtnar, »lumpendiplomata« iz izmišljene južnoameriške države, zvedavo teroristko...
PREDSTAVA HAMLETA V »MRDUŠI DONJO« — Jugoslavija 1973.
Režija: Krsto Papić. Igrajo: Milena Dravić, Ljubiša Samardić, Rade Šerbedžija, Fabijan Šovagović.
V četrtek, 12. februarja, ob 22.10, RTV-LJ
Nadaljuje se retrospektiva jugoslovanskega filma. Tokrat je na vrsti filmska priredba uspešnega gledališkega teksta Iva Brešana, ki je napisal tudi scenarij. Papić je s pomočjo scenarista učinkovito vizualiziral prej obstoječo dramsko predlogo. Njuna zgodba opisuje burna in razgaljena zgodnja vojna leta jugoslovanske socialistične revolucije. Kolektivizacija pride tudi v mali zaselek; v krajevni zadrugi kmalu odkrijejo malverzacije in druge nepravilnosti, za katere po krivem obdolžijo predsednika zadruga.
Tačas se pripravlja v »Mrduši donji« uprizoritev Hamleta, vendar krajevnim cenzorjem se shakespearov tekst zdi preveč reakcionaren in individualističen, zato naroči domaćemu učitelju, naj »popravi« in priredi za tamkajšnje razmere sodobnega Hamleta. Odtod izvira nevzdržen plaz komičnih, satiričnih in grotesknih situacij, ki razkrinkajo male in velike intrige, retoriko in druge zakulisne igre takratnih revolucionarnih časov...

Pripravlja: Boris Devetak

Nove plošče

ADRIANO CELENTANO — I MIEI AMERICANI 2 LP

Adriano Celentano je nedvomno eden najuspešnejših italijanskih pevcev. V različnih obdobjih, bodisi političnih kot glasbenih, je znal nudit publiko prav to, kar si je želela. Verjetno mislijo nekateri, da je to goli oportunizem, vendar je Celentano dokazal, da je vsaka njegova plošča vsedrjavni uspeh, čeprav ustvarja vedno po istem kopitu. Kot je vsem znano, je Celentano tudi filmski igralec in v tej smeri je skušal nudit svojim fansom originalnost in komičnost, ki sta mu prirojeni.
Tokrat se bomo omejili na zadnjo LP ploščo, ki je v bistvu skoraj ponovitev prejšnje. Nosilna pesem Veronica verrai se je sicer takoj usidrala na prva mesta italijanske top lestvice, ostali songi pa se v bistvu nanašajo na revival prejšnjih let, zaradi česar je vse preveč razvlečeno in monotono. Tistim, ki jim ugaja Celentano, bodo te besede kot nož v srce, vendar se je treba sprijazniti tudi z realnostjo in s časom, v katerem živimo.
Pri tem snemanju je sodelovala tudi njegova žena Claudia Mori, v

Pesmi albuma so: Veronica verrai, Gelosia, Ma come fa la gente sola, Mi scade, Vivrò per lei, Seguirò chi mi ama, L'ascensore, E' finita, Un'altra ragazza, Crederò.

✂ ————— ✂

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek:

Naslov:

Glasujem za:

Moj predlog:

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.20 Rubrika: Uno Mattina 9.35 Nanizanka: Storie della prateria 0.30 Rubrika o gospodarstvu 0.50 Aktualnosti: Okrog nas 1.30 Nanizanka: Un tocco di genio - Progetti per le vacanze 2.05 Variete: Pronto... chi gioca? 3.30 Dnevnik 4.00 Pronto... chi gioca? (2. del) 4.15 Glasbena oddaja: Discoring 5.00 Aktualnosti: Primiissima 5.30 Zabavna oddaja: Pista! 7.00 Dnevnik - kratke vesti 7.05 Pista! (2. del) 8.30 Filmska oddaja: Laurel & Hardy - glavi brez pameti 9.40 Almanah 9.50 Vremenska napoved 0.00 Dnevnik 0.30 37. festival italijanske popevke (tretji večer) 2.30 Dnevnik 2.40 Festival italijanske popevke (2. del) 0.15 Dnevnik - zadnje vesti 0.30 Dokumentarec: Stari prebivalci Italije - Sanniti	RAI 2 9.30 Smučarski tek - štafeta moški (prenos iz Asiaga) 10.30 Inf. oddaja: Televideo 11.45 Rubrika: Cordialmente 13.00 Dnevnik 13.30 Nanizanka: Quando si ama 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Mladinska oddaja: Tandem 16.55 Dokum.: Če si moder, smej se 17.25 Inform. oddaja: Iz parlamenta 17.30 Dnevnik 17.35 Tedenska rubrika o turizmu in prostem času 18.20 Športne vesti 18.30 Nan.: L'ispettore Derrick 19.40 Vreme in dnevnik 20.20 Športne vesti 20.30 Film: Garçon (kom., Fr. 1983, r. Claude Sautet, i. Yves Montand) 22.15 Dnevnik 22.25 Nadaljevanka: La clinica della Foresta nera 23.20 Šport: EP v umetnostnem drsanju (prenos iz Sarajeva) 24.00 Dnevnik - zadnje vesti 0.10 Film: Una vampata di violenza (dram., Fr. 1965, r. Robert Enrico)	RAI 3 11.00 Smučarski tek - štafeta moški (prenos iz Asiaga) 12.30 Variete: Speciale dadadumpa 13.00 Nad.: Jekill (zadnji del) 14.00 Izobraževalna oddaja: Filo diretto - Pomoč za domače naloge 14.30 Tečaj angleškega jezika 15.00 Glasbena oddaja: Koncert kormorne glasbe združenja Carme 16.00 Dokumentarec: Mimetizacija v živalskem svetu (2. del) 16.30 Šport: EP v umetnostnem drsanju (prenos iz Sarajeva) 18.00 Glasbena oddaja: Rockottanta 19.00 Dnevnik 19.35 Izobraževalna oddaja: Na preturi 20.05 Dokumentarec: Errata corrige 20.30 Gledališka predstava: I due sergenti (r. Attilio Corsini, i. Torivio Travaglini, Stefano Altieri (iz genovskega Politeama) 21.55 Dnevnik 22.30 Nadaljevanka: Doktor Faustus (po Thomasu Mannu, r. Franz Seitz, 1. del) 23.25 Aktualna oddaja: Stars - In sedaj musical	RTV Ljubljana 9.00 Zimski počitniški spored: Periskop - Kulinarika, 9.50 Risana nanizanka Športnik Billy, 10.15 Kam, kje, kako med počitnicami, 10.25 Ex libris, 11.25 Risanka 11.30 Mladinski film: Benji (ZDA) 16.30 Tednik 17.30 Poročila 17.35 Spored za otroke: Zlatarjevo zlato (4. del) 17.50 Film: Snežaki (slovaška otroška oddaja) 18.15 Dokumentarec: Izkušnje in preizkušnje - Dva bloka in mi 18.45 Risanka 19.00 Danes. Obzornik in Jezikovni utrinki 19.26 Vreme in dnevnik 20.00 Nadaljevanka: Peter Veliki (E. Anhalt, ZDA-SZ, r. Marvin J. Chomsky, 1. del) 20.55 Dokument.: Muzeji in galerije 21.40 Glas. odd.: Peter's Pop Show 22.00 Dnevnik 22.15 Film: Vročina in prah (dram., VB 1982, r. James Ivory, i. Greta Scacchi, Julie Christie)	TV Koper 14.00 TV novice 14.10 Rubrika: Parola mia 15.25 Otroški program, vmes risanke, nanizanka in dokumentarec 18.00 Nad.: I cento giorni di Andrea 19.00 Odprta meja Današnja Odprta meja predvideva med drugim razgovor z Benečanko Jole Namor o letošnjih Prešernovih proslavah v Trstu in Gorici (pripravila Breda Pahor) in prispevek Igorja Gradna na temo Obveščanje ob meji. 19.30 TVD Stičiče 19.45 Rubrika: Mesto danes 20.00 Nanizanka: Hello, Larry 20.25 TV novice 20.30 Jugoslovanski operni solisti 21.30 Balet: Srečanje z American Ballet Theatre (2. del) 22.10 TVD vsedanes 22.20 Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju (iz Sarajeva) 22.40 Dokumentarec: Glasovi iz preteklosti - Ahmed Sukarno		
CANALE 5 8.40 Nadaljevanka: La grande vallata 9.30 Nanizanki: Una vita da vivere, 10.20 General Hospital 11.10 Kviza: Tuttinfamiglia, 12.00 Bis 12.40 Variete: Il pranzo è servito 13.30 Nadalj.: Sentieri 14.30 Film: Bandiera gialla (dram., ZDA 1950, r. Elia Kazan, i. R. Widmark, J. Palanca) 16.30 Nanizanka: Alice 17.00 Kviz: Doppio Slalom 17.30 Nanizanki: Love Boat, 18.30 Lou Grant 19.30 Variete: Studio 5 20.30 Nadaljev.: I Colby 21.30 Nadaljev.: Dynasty 22.30 Variete: Maurizio Costanzo show 0.30 Nanizanki: Squadra speciale, 1.00 Missione impossibile	13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Hello Spank, Mila e Shiro, Il giro del mondo di Willy Fog 14.30 Nadaljevanka: La valle dei pini 15.20 Nanizanki: Così gira il mondo, 16.20 To je Hollywood 16.50 Dokumentarec: Svet okrog nas 17.20 Nadaljevanka: Febbre d'amore 18.15 Kviz: C'est la vie 18.45 Variete: Il gioco delle coppie 19.30 Nanizanka: Charlie's Angels 20.30 Variete: Un fantastico tragico venerdì 23.10 Film: Sotto l'arcobaleno (kom., ZDA 1981, r. Steve Rash, i. Chevy Chase, Carrie Fisher) 0.50 Nanizanka: L'ora di Hitchcock	14.00 Zabavna oddaja: Candid Camera 14.15 Glasbena oddaja: Dee-jay Television 15.00 Nanizanka: Time Out 16.00 Otroška oddaja: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Holly e Benji, Magica Emi, Lupin 18.00 Nanizanki: La casa nella prateria, 19.00 Arnold 19.30 Nan.: Happy Days 20.00 Risanka: Sandy dai mille colori 20.30 Film: Hammett - Indagine a Chinatown (akcij., ZDA 1982, r. Wim Wenders, i. Frederic Forrest, Marilu Henner) 22.30 Športna oddaja: A tutto campo 23.30 Šport: Košarkarsko prvenstvo NBA 1.00 Nanizanka: Riptide	letto principe dei mostri, Le avventure di Huck Finn, Capitan Futuro 19.30 Nanizanka: Insiders 20.30 Film: La ragazza dalla pelle di luna (dram., It. 1973, r. Luigi Scattini, i. Ugo Pagliari, Zeudi Araya) 22.20 Športna oddaja: Euro-calcio 23.25 Filmske novosti: Tut-tocinema 0.30 Rubrika: Week-end	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, pravljica, zabavna glasba; 8.10 Na goriškem valu (pon.); 8.40 Glasbeni mozaik; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi: Spoznavajmo naš mali nevidni svet, Ščedensko narečje, Glasbeni mozaik; 13.20 Zborovska glasba; 13.40 Glasbene skice; 14.10 Naš jezik, 14.20 Ne prezrimo; 15.00 V svetu filma; 16.00 Osebnosti; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbene skice.	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika in servis; 8.00 Prenos II. programa Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val Radia Koper; 14.30 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Glasbene aktualnosti; 18.00 Zaključek.	
RETEQUATTRO 8.30 Nanizanke: Ironside, 9.20 I giorni di Bryan, 10.10 Strega per amore, 10.30 Switch, 11.30 Vicini troppo vicini, 12.00 Mary Tyler Moore, 12.30 La piccola grande Nell	ITALIA 1 8.30 Nanizanka: Fantasi-landia 9.15 Film: Principessa di Harlem (kom., ZDA 1979, i. Robert Hooks) 11.00 Nanizanke: La strana coppia, 11.30 Quincy, T. J. Hooker, 13.30 Tre cuori in affitto	TELEPADOVA 11.55 Filmska rubrika: Tut-tocinema 13.00 Risanka: Charlotte, 13.30 Capitan Futuro 14.00 Nadaljevanka: Pagine della vita 15.00 Rubrika: D come donna 16.30 Risanke: Nino il mio amico Ninja, Coccinella, Charlotte, Car-	TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti	LJUBLJANA 5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 21.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola; 8.35 Glasbena pravljica; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Vedri zvoki; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije; 13.30 Melodije; 14.05 Suita št. 2 iz baleta Bohuslava Martinuja - Zimski palček; 14.30 Človek in zdravje; 14.40 Mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Glasba starih mojstrov; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 To imamo radi; 21.05 Morje in pomorščaki; 22.30 Iz glasbene skrinje; 22.50 Literarni nočno; 0.05 Nočni program.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dobro jutro; 8.00 Pri-srčno vaši; 8.35 Po vaši izbiri; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pop-pekva tedna; 10.05 Hit parade; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovna pravila; 11.15 Glasba; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasba; 15.00 Kultura in umetnost; 15.45 Glasba; 16.00 Country music; 16.30 Blitz; 17.00 Bubbling; 17.33 Folk glasba; 18.30 Jazz spored; 20.00 Nočni spored.	RADIO OPČINE 10.00 Za vsakogar nekaj; 13.30 Kupim, prodam, podarim; 16.30 Glasbena oddaja: Brez naslova; 19.00 Otroški ko-tiček: V svetu fantazije; 20.00 Disko glasba: Mix-Time; med oddajami, pod-nevi in ponoči, glasba.

Stališče deželnih odbornikov KD

Enotnost dežele je bila utemeljena politična izbira, ki še zmeraj velja

"Enotnost dežele je bila politična izbira za nas in pri tem tudi vztrajamo. Obstajajo številna vprašanja, ki so prisotna že od same ustanovitve Dežele, kot recimo pojav avtonomističnih gibanj, prisotnost različnih kultur in narodnosti. Vendar so prav ti elementi bili tudi razlog za ustanovitev Dežele s posebnim statutom. S podobnimi problemi se srečujejo tudi drugod. Deželno enotnost je mogoče še okrepiti prav z ovrednotenjem specifičnosti posameznih kultur, predvsem pa z zelo korenitim postopkom politične in upravne decentralizacije. Pomemben element k utrjevanju integritete bodo pomenile nove pristojnosti, ki naj bi jih osrednja vlada poverila deželam, ob istočasni večji finančni razpoložljivosti." To so glavni zaključki sinočnega posvetovanja, ki ga je v Gorici, v predavalnici zavoda Paolino di Aquileia, pripravil mestni komite Krščanske demokracije, sodelovali pa so najvidnejši predstavniki deželne KD, štiri deželni odborniki, predstavniki štirih pokrajin naše dežele (Bomben, Rinaldi, Turello in Brancati), poleg Dominicija, in tajnika mestnega

komiteja Matteia. Zaključni nastop je imel deželni tajnik stranke Bruno Longo, ki je v zadnjem trenutku nadomestil predsednika deželne vlade Biasuttija. Če so prejšnji večer na podobnem posvetovanju v pokrajinski sejni dvorani imeli glavno besedo strokovnjaki, znanstveniki, pa so sinoči svoje povedali politiki (in upravitelji). Najbolj prepričljiv je bil predstavnik videmske pokrajine Vinicio Turello, ki je dejal, da je institucionalna oblika le organizacijska struktura, ki sama na sebi ne pomeni veliko. Pač pa je odločilno, kako ta struktura deluje in korist skupnosti. Dežela Furlanija-Juljska krajina je uspešno prestala to preizkušnjo in ob najrazličnejših priložnostih (Osimo, popotresna obnova, decentralizacija univerzitetnih struktur, mednarodno sodelovanje). "To pa še ne pomeni, da vse teče v najlepšem redu," je dejal odbornik Turello, ki je opozoril na nujnost reorganizacije in decentralizacije, s tem da bi Dežela prevzela vodilno vlogo na področju programiranega splošnega razvoja,

vmesnim strukturam pa bi prepustila vlogo izvajalca upravljanja. Dr. Mario Brancati je opozoril na to, kako je goriška KD gledala na vprašanje enotnosti Dežele in je dosledno proti ustvarjanju bipolarizmov Trst - Videm, zato ker hoče ohraniti svojo vlogo. "Različnost problemov še ne predpostavlja razdelitev," je dejal Brancati in kot vzgled postavil Goriško pokrajino, kjer se je ustvarila zadovoljiva stopnja sožitja različnih kultur. Brancati je bil nekoliko polemičen do deželnega odbornika Rinaldija (predstavnik tržaške pokrajine) v zagovarjanju pravic Goriške glede prostane cone in do pordenonskega predstavnika arh. Bombena, glede preosnove volilnega sistema za deželo. V nekajšno teoretsko razglabljanje sta se spustila deželna odbornika Bomben in Rinaldi. Zanimiva je ocena pobude videmskega Messaggera, ki je začel zelo široko kampanjo o vprašanju deželne enotnosti "pobuda, ki ni umestna in ni stvarna," je dejal Bomben in pri tem dodal, da najbrž gre za poskus iskanja novih primatov in hegemonije.

Danes v avditoriju v priredbi ZSKD

Odprtje razstave fotografij mojstra Milenka Pegana

Milenko Pegan: Avtoportret

V deželnem avditoriju bo drevi ob 18. uri odprtje antološke razstave fotografij mojstra Milenka Pegana iz Nove Gorice. Pripravlja jo Zveza slovenskih kulturnih društev ob letošnjem Dnevu slovenske kulture, ki želi

na najbolj primeren način zabeležiti tudi pomembno obletnico — 100-letnico fotografije na Slovenskem — ter avtorju dati priznanje za dragoceno in dolgoletno sodelovanje in mentorstvo članom Skupine 75. Obiskovalci razstave bodo imeli na razpolago tudi ličen katalog. Omeniti velja, da bo slovesnost ob odprtju razstave tudi priložnost za podelitev priznanj zamejskim amaterskim fotografom, katerih dela so bila sprejeta za spominski album, ki se pripravlja (ob 100-letnici fotografije na Slovenskem) pri Fotozvezi Slovenije. Priznanja bo izročil predsednik Fotozveze Slovenije Tine Arko. Antološka razstava fotografij Milenka Pegana je uvodna prireditev ob praznovanju Dneva slovenske kulture. Jutri zvečer ob 20. uri bo v Kulturnem domu večer, na katerem bodo glasbene in pevske skupine iz Beneške Slovenije in Rezije skušale prikazati kulturni utrip Slovencev v videmski pokrajini. Na prireditvi bo govoril dr. Ferruccio Clavara. Sledil bo sprejem za kulturne delavce.

Na županovi mizi zastarel dokument Na goriški občini razprava o statutu za univerzo

Kot je znano bodo v Gorici odprli dve fakulteti tržaške univerze. O tem so se že lani menili zastopniki univerze z vodilnimi funkcionarji v tukajšnjih krajevnih upravah. V paketu Altissimo za Trst in Gorico je namreč tudi nekajmilijska postavka za kritje stroškov, ki bi se tu pojavili v začetni fazi. Izbrana je bila tudi lokacija. To naj bi bila stavba nekdanjega semenišča v Ulici Alviano, kjer so sedaj slovenske srednje šole. Če bi se pouk na teh dveh fakultetah pričel preden bo zgrajen slovenski šolski center in bo preurejena stavba v Ulici Alviano bi univerzitetni študentje sledili predavanjem v kaki drugi stavbi v mestu. Govor je tudi, da bi kako staro stavbo sčasoma preuredili za stanovanjske potrebe študentov in profesorjev, saj Gorica ne nudi dovolj prostora za bivanje. S tem v zvezi že več časa potekajo pogovori med Goriško občino, Goriško pokrajinsko upravo, Trgovinsko zbornico in Hranilnico. Zastopniki teh štirih ustanov so sestavili osnutek statuta Konzorcija za univerzo. Ta bi bil moral tudi odkupiti stavbo nekdanjega semenišča. Poleg denarja predvidevajo v paketu Altissimo bo nekaj denarja prišlo najbrž iz Goriškega sklada. Tudi Deželna uprava bo dala svoj prispevek. Pot do odobritve statuta prej omenjenega konzorcija pa ni lahka. Tudi zaradi tega, ker se pojavlja tudi kandidatura Tržiške občine. Tudi v tem kraju hočejo imeti kako fakulteto. Podobne zahteve prihajajo tudi iz Gradišča. Najbrž bo najbolj prav, da se statut odobri tak kot je bil prvotno zamišljen, in da potem v konzorcij pristopijo še novi člani.

O tem so nameravali razpravljati na zadnji, ponedeljkovi seji občinskega sveta v Gorici. Pa je prišlo do zapetljajev. Župan Scarano je pričel obrazloževati načrt statuta. Prekinil pa ga je komunistični svetovalec Lamberti, rekoč, da ima v rokah drugače sestavljen statut. Izkazalo se je, da je imel župan pred seboj prvotni osnutek statuta, ki so ga bili medtem nekoliko spremenili. Napako oziroma pozabljenost občinske birokracije so uredili tako, da so sejo prekinili. O statutu pa bodo razpravljali na prihodnji seji, ki bo že v ponedeljek, 9. februarja.

Danes na Vrhu prireditev ob dnevu slovenske kulture

Na pobudo KD Danica na Vrhu bodo drevi, s pričetkom ob 20. uri, počastili Dan slovenske kulture. Prireditve bo zaradi pomanjkanja ustreznih prostorov v gostilni Pri lovcu. Poleg priložnostnega govora Katje Zotti bodo na prireditvi sodelovali pevci moškega zbora KD Skala iz Gabrij, recitatorji in mladi galsbeni izvajalci. Sledila bo družabnost. Pri KD Danica in pri Gospodarski zadrugi so trdno prepričani, da bo letošnja Prešernova proslava zadnja, ki se bo odvijala v gostilniških prostorih, saj bodo že jeseni, niko so namreč sklenili na zadnjem srečanju članov

Gospodarske zadruge, vendarle odprli novo kulturno in športno središče in v njem za prosvetno dejavnost v kraju primerne prostore. Jutri bo osrednja Prešernova proslava v Kulturnem domu v Gorici, v naslednjem tednu pa bo vrsta prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku tudi v raznih krajih na podeželju. Tako napovedujejo Prešernove proslave 13. februarja v Dolu in Števerjanu, 28. februarja v Romjanu. Datume prireditev v drugih krajih pa nam še niso sporočili.

Občinski svet v Sovodnjah

Imenovana komisija za trgovino

Občinski svet v Sovodnjah je na zadnji seji imenoval člane komisije za trgovino. Poleg župana, ki predseduje omenjeni komisiji in ki mu mesto pripada po funkciji, so bili izvoljeni naslednji predstavniki: Marjan Tomšič in Branko Černic v predstavništvu občinskega sveta. Černic kot predstavnik manjšine. Sindikalne zveze bodo zastopali Michele Totaro, Rosanna Capaccioli in Katerina Zotti, strokovne zveze pa Oskar Kovic, Danilo Cotič in Dušan Pelicon. Z istim sklepom je občinski svet določil tudi, da se mandat novoizvoljeni komisiji zaključi istočasno z mandatom občinskega sveta.

čestitke

Valerijo in Marija iz Doberdoba praznujeta danes 50 let skupnega življenja. Ob jubileju jima iskreno čestitajo in želijo še mnogo sreče v nadaljnjem življenju hčere in sin z družinami.

Center za rehabilitacijo

Center za funkcionalno rehabilitacijo v goriški splošni bolnišnici je odprt vsak delavnik, razen sobot, od 8. do 15.40. Zdravniške preglede, na podlagi katerih je mogoče obiskovati center, pa opravljajo vsak delavnik (razen sobot) od 9. do 11. ure ter od 15.30 do 17.30 ob sredah in četrtnih. Za posebne zdravniške preglede in za zadevno fiziokinezioterapijo ni treba plačati samoprispevka. Center so pred kratkim opremili tudi s posebnimi napravami za lasersko terapijo, urejujejo pa tudi oddelek za hidroterapijo.

Predavanje

Na zavodu Fermi v Gorici bo v torek, 10. t. m., ob 15.30 predavanje o uporabi sodobnih video medijev pri učenju jezika. Predavanje je namenjeno predvsem profesorjem angleščine, bodisi na nižjih, kakor na višjih srednjih šolah, organizira pa ga založniška hiša Longman. Predaval bo prof. Nick Dawson. Vstop je prost.

prispevki

Ob štirideseti obletnici poroke darujeta Marija in Franjo Žvanut 25 tisoč lir za Dijaško matico in 25 tisoč lir za Dijaški dom. Ob 50-letnici poroke darujeta Viktorija in Leopold Devetak 50 tisoč lir za Kulturni in športni center na Vrhu.

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNE DRUŠTVA DAN SLOVENSKE KULTURE

Avditorij, Ulica Roma

Danes, 6. februarja, ob 18. uri:
ODPRTJE ANTOLOŠKE RAZSTAVE FOTOGRAFA
MILENKA PEGANA

□ □ □ □ □

Kulturni dom Gorica. Jutri, 7. februarja, ob 20. uri:

P R E B L I S K

Kulturno bogastvo Slovencev v Videmski pokrajini

SODELUJEJO: Trepetički, Rino Chinese in Giovanni Di Lenardo, Keko z ansamblom SSS

Govoril bo: FERRUCCIO CLAVORA

pismo uredništvu - pismo uredništvu

Tajnik SSk o sovodenjskih polemikah

Spoštovano uredništvo Primorskega dnevnika. Prosimo, da v odgovor na pismo sovodenjskega župana Vida Primožiča, ki ste ga objavili v nedeljski številki Vašega cenjenega dnevnika, priobčite naslednje: »Na žalost smo si Slovenci zaradi politike že tako narazen, da se več ne razumemo ali hote nočemo razumeti. Slovenska skupnost je namreč v svojem tiskovnem poročilu zapisala, da je "evidentno sovodenjska uprava povsem klonila nasprotnim krogom, ki ne zamudijo prilike, da bi zasegali našo zemljo". Da smo imeli popolnoma prav, ko smo to trdili, nam dokazujeta poročilo, objavljeno v Piccolu dne 31. 1. 1987, ki se začne z ugotovitvijo, da "Il Comune di Savogna si impegna a modificare, in tempi brevi il suo piano regolatore per consentire l'ampiamiento della Manifattura goriziana... e, sull'altro fronte, l'Amministrazione comunale di Gorizia si impegna a risolvere tutti gli inconvenienti ancora esistenti nell'impianto di incenerimento di rifiuti posto a ridosso delle prime case di Savogna". In trditev sovodenjskega župana v nedeljskem Primorskem dnevniku, da na srečanju "8. januarja letos, je bilo doseženo načelno soglasje o osnutku doku-

menta..." Za božjo voljo, Sovodenjska uprava odstopa domači svet v zame-no za popravila na upepeljevalniku ob vasi, ki jih je goriška občina itak dolžna opraviti po zakonu, ker bodo sicer zdravstvene oblasti prisiljene upepeljevalnik zapreti. In tovarna, zgrajena na sovodenjskih tleh do hiš ne pomeni že sama po sebi onesnaženje? Zakaj mešamo pojme? Gre namreč za dva ločena problema. Eno je razširitev tovarne na Sovodnje. Drugo je problem upepeljevalnika. Povezovati ju, kakor to dela sovodenjski župan pomeni pravcato zavajanje sovodenjskih občanov. SSk je proti razširitvi tovarne na Sovodnje, ker so nam že zasegli ves slovenski svet okoli Štandreža. Tu kljub odporu nismo mogli zaseganje preprečiti, ker so to delali drugi. Sedaj bi se radi vrgli na Sovodnje in razlaščanja naj bi sedaj upravljala domača uprava. Smo popolnoma otopeli?

Če je naši stranki vsaj doslej uspelo preprečiti razširitev tovarne na sovodenjsko zemljo, smo kljub polemiki in napadom na nas, zadovoljni. Kar se tiče županovih podtikanj (se bomo naučili voditi polemiko brez napol izrečenih in lažnivih trdi-

tev?) moramo žal ugotoviti, da je sovodenjski župan silno malo seznanjen z dejanskim stanjem, kar je za slovenskega javnega upravljalca slabo spričevalo. Upepeljevalnik je ob Sovodnjah zgradila goriška občina mimo volje naše stranke. Sovodenjsko občino je vodila ista politična grupacija, ki jo vodi dandanes. Zakaj ni takratno gradnjo ob svojem teritoriju preprečila? Morda je res kar trdimo, da so liste občinske enotnosti zaradi svoje nepovezanosti v bistvu osamljene in prava politična nesreča naše zamejske stvarnosti? O razširitvi upepeljevalnika še ni razpravljala nobena ne deželna ne pokrajinska ne občinska večina, zato tudi naša stranka ni na nobenih pogajanjih imela prilike, da bi iznesla svoje mnenje. Plan o goriških upepeljevalnikih je izdelal in pripravil deželni odbornik in se je o njem razprava šele začela. Naše stališče je sila jasno: ne razširiti tovarne na Sovodnje; nobenega barantanja z upepeljevalnikom, ki naj se takoj izboljša (zato so naši svetovalci v goriškem občinskem svetu glasovali za izboljševalna dela) in postopno odpravi. S spoštovanjem pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti Marjan Terpin

Razmišljanje o Prešernu, kulturnem prazniku in naši slovenski usodi

DENIS PONIŽ

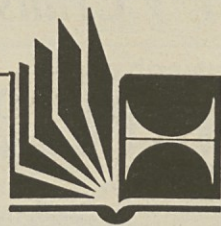
Vedno bolj me je strah osmega februarja. Pravzaprav ne samo dne, ko je France Prešeren zatisnil oči in s tem Slovincem omogočil, da se prično, resda z zamudo in mnogimi težavami, identificirati z njim in tem, kar je zapisal s svojimi sladkimi pesmimi. Strah me je celega »kulturnega« tedna, ki se zgrne nad Slovence: vse postane slovesno, izrekajo in zapisujejo se slovesne besede, prislege in obljube, recitirajo se Prešernove pesmi, še posebej tiste, v katerih ni ničesar, kar bi s svojo, v stiskah in nadlogah porojeno transcendenco in metafiziko, motilo mir navdušenih recitavcev (še bolj pa tistih, ki takšne recitacije naročajo) in njihovih zvestih poslušalcev. Vse, kar je počivalo v miru in tišini, v zaspanosti in zaprašenosti, v bolni nemoči ali oholi napih-njenosti, vse, za kar nismo hoteli vedeti, slišati ali izreči, vse nenadoma stopi v pozabo, pred nami pa se začne razprostirati pokrajina čiste kulture in poezije. In »odgovorni« kar tekmujejo, kdo si bo izmislil še kaj novega, očarujočega in pretresljivega, kdo bo še bolj kulturn in kulturnejši, mlad frkolin, ujet v brezup svojega časa, pa v nekem časni-ku veselo zapiše, »da je samo mrtev pesnik dober pesnik«. In s tem se, nedolžno dete svojega časa, nevedni potomec oholežev, ki so Prešerna-sodobnika imenovali »Dichter-ling«, nevede vključuje v isti Vidov ples, ki bo ponehal tam sredi februarja, ko se bodo reči počasi iz zvrtnčenega umi-rile v počasen potoček, še kasneje v postano vodo, na kon-cu v mlakužo, ki se bo začela vrtinčiti in napihovati znova šele tam v koncu novembra, ko bo treba iskati nove kandi-date za razvpite nagrade.

Da, nagrade. Kultura namreč na Slovenskem že dolgo časa živi med dvema mejnima kamnoma, obcestnima kan-tonoma bi rekel Ivan Cankar, med bedo in nagradami. Ter-tium non datur. Zato vsi, ki leto in dan živijo v bedi, ki gledajo, kako se reči vrtijo in vrtinčijo po svoje, upajoč zrejo v svetlo luč, ki se ji pravi nagrada. Ali: dopolnilo družinskega proračuna. Poravnava za tisto, kar ne da samo delo, kar ni honorar. Refundacija. Moralna in materialna.

Rehabilitacija. Inicijacija. Vse to in še marsikaj drugega so nagrade, ki se imenujejo po pevcu sovražne sreče. Slovesne in javne razgrnitve kandidatov so bile pojasnjene kot vstop v predraj ali po domače vice. Tisti, ki je tam, ne bo strmog-lavljen v pekel slovenske kulture. Torej upanje, upanje, esperanza. Človek zgine, človeštvo ostaja, se glasi misel epitafa poljskemu internirancu Emilu Korytku. In kaj ima to opraviti z nagrado, s kulturo, z veseljem do proslavlja-nja? Bore malo, poreko pesimisti. Nekaj je na tem, rečejo konstruktivneži. Svet je pač tako zgrajen, zdaj daje, jutri jemlje, enkrat s šibo po goli riti, drugič s svilo po istih oblinah. Treba je misliti na bodočnost pa bo apriori kultur-na reče optimist, zapiraje kakšnega klasika marksizma. In kaj de Slovenec, v stoletjih preskušen s hudim vseh ognjev in vod tega sveta, od vseh tolp barbarskih, jahajočih čez ta trikotnik skal in zemlje, gajžlan in v ogenj metan: nič ne reče, ljubi Slovenec, ki se podnevi in ponoči žre za nekaj trdnega, kar mora videti okoli sebe. Nič ne reče ta Slove-nec, ki se za Prešerna, potem, ko ga je oddrajsal v šoli (Žive naj vsi narodi... Zadnjo svetlo petico je dal ubogemu... V zlato knjigo je bil zapisan, ta prednik reformam zapisanih revežev... Dr. fig-fig...) ne ve več. Morda ga samo svetli ritem praznovanja, tam okoli osmega februarja, spominja na neko daljno deželo, v kateri se sicer ne cedita med in mle-ko, a v kateri so reči vendar drugačne kot tu, kjer je silna draginja in davki tarejo in je vse, tudi sneg, črno od obupa.

Sicer pa, kdo ve, če ni tako, kot je, vendarle najbolje. Da ne bi bilo, če bi bilo kako drugače, še huje in bi še bolj zdihovali po tistem, kar bi radi, a česar nikoli nismo imeli, kar nas je vedno iskalo, ko smo sami iskali nekaj drugega: da je kultura in da je poezija nekaj drugega, kot teden proslav in vznesenih besed poln, poln koš nagrad (še ena za prvrh), da je Prešeren iz obupa in strašne samote storil to, kar se zdaj drobi in drobi v prah, ki ga piš odnaša bogve-kam.

Zato pogumno v boljši jutri: saj bo tudi ta kulturni teden minil in potem, zroč nazaj, poročemo olajšani: saj ni bilo tako hudo, kot smo mislili, da bo.

Založništvo tržaškega tiska

Marija Vojskovič TRŽAČANI

Zgodbe o ljudeh, iz katerih je zrastle mesto ob morju, oni pa so morali v širni svet...

str. 135, lir 12.000
Jadranski koledar (komplet) lir 25.000

Pripoved Marije Vojskovič odlikuje iskrenost, zlahten humor in izredno živ spomin na drobne, vsakdanje prizore iz življenja naših preprostih ljudi. V teh žanrskih slikah iz tržaške polpretekle dobe bo marsikdo prepoznaval tudi samega sebe.

Knjigo je opremil Klavdij Palčič z risbami, ki dajejo pripovedi še posebno vzdušje in domačnost.

NAPRODAJ V

TRŽAŠKI KNJIGARNI
KNJIGARNI TERČON (Nabrežina)
KATOLIŠKI KNJIGARNI (Gorica)

Zagotovite si knjigo z Jadranskim koledarjem, na voljo je še nekaj kompletov.

Suzanna Andler v Rossettiju

V torek bo v gledališču Rossetti gostovalo stalno gledališče iz Geneve, ki se bo predstavilo z zelo odmevno igro »Suzanna Andler«, ki jo je napisala znana francoska pisateljica Marguerite Duras. Genovsko gledališče je delo uprizorilo v sodelovnju z gledališčem Piccolo teatro di Milano. V lanski sezoni je bila to ena izmed najbolj cenjenih predstav v Italiji.

Marguerite Duras doživlja izjemne uspehe in to po dolgi pisateljski karieri. Morda ni bila nikoli tako slavna, kot prav danes in to predvsem po zaslugi dveh svojih zadnjih romanov »Ljubimec« in »Bolečina«.

Njen dramski tekst »Suzanna Andler« je za genovsko gledališče režiral Marco Sciaccaluga, v glavni vlogi nastopa nemška igralka Andrea Jonasson, ki sodi med sloveča imena evropskega igraltva. Sodelovala je tudi v nekaterih znamenitih Strehlerjevih predstavah. Moško glavno vlogo pa igra Luca Barbareschi, ki je tudi med najbolj znanimi italijanskimi igralci.

Delo je prevedla Natalia Ginzburg, kostumi pa so delo znane modne kreatorke Krizie.

O problemu tržaškega sinhrotrona

Kaj bo Trst z veliko znanstveno investicijo?

IGOR ŠKAMPERLE

Problem tržaškega sinhrotrona je javnosti poznan. O njegovi namestitvi poteka že dlje časa politični boj in javna razprava. Kljub široki problematiki, ki je bila upravičeno poudarjena predvsem zaradi zbirne lokacije pri Bazovici, pa so vsa dosedanja razpravljanja bila večinoma na neki način zgolj enostranska. To ne pomeni, da se je o sinhrotronu premalo poročalo ali so se premalo poudarjale zahteve neposredno prizadetega prebivalstva (lastnikov zemlje in ostalih vaščanov), ampak da se je poročalo zgolj na neki določen način. Zato bi rad nakazal nekaj širših socioloških vidikov problematike, ki jo namestitev sinhrotrona pri Bazovici oziroma na tržaškem Krasu nasploh potegne za seboj.

Prvič, skrajno sumljiva in problematična je že sama usmeritev Trsta, kate-rega predstavniki v zadnjem času slavo-spevno izjavljajo, da bo naše mesto postalo visoko razvito znanstveno tehnološko središče. Toda kdo takšno sre-

dišče potrebuje in komu bo koristilo? Potrebujejo ga moderna država in znanstveniki, prav tem, in samo tem, pa bo tudi koristilo. Koristilo bo torej državnim politično ekonomskim krogom, kapitalističnemu kapitalu in peš-čici elitnih znanstvenikov, in pa seveda »Znanosti« kot taki. Tržaško prebivalstvo bo imelo od vsega tega zelo malo, skorajda nič! Takšni raziskovalni objekti zaposlujejo zelo malo ljudi, večinoma strokovnjake, katerih v Trstu sploh ni. Elitne znanstveno raziskovalne centre zelo redko gradijo v večjih mestih, kjer je veliko prebivalstva. Podben kot bazoviški sinhrotron bo n. pr. sinhrotron v Berkeleyu, znanemu univerzitetnem in raziskovalnem mestecu v Kaliforniji, takšen stroj je v Ženevi v Švici, ki je nekakšno nevtralnno mesto. Trst pa je bil od svojega nastanka predvsem trgovsko središče različnih narodnosti in je to navsezadnje še danes. Pri tem je najbolj sumljiva usmeritev Trsta v strogo tehnično naravoslovno smer, namesto da bi v skladu s svojim položajem in logiko

več poudarka pripisovali družbenim vedam, ki so trenutno v Trstu v popolnem razsulu. V tehnično raziskovalne objekte se vlagajo milijarde, denarja za kulturne domove, muzeje, študentske objekte, družbeno alternativne centre pa nič. Prof. Rubbia se hvali z laskavimi naslovi, »sprožili smo pobudo planetarnega pomena« itd., toda to pomeni za Trst prej veličasten nagrobni spomenik kot pa širok družbeni razvoj. Če bodo fiziki po svetu vedeli za Trst, to še ne pomeni, da bo mestno tkivo prenovljeno zaživelo, pomeni prej obratno. Mesto, kjer so pomembni znanstveni centri, mora biti mirno, zanesljivo, ugroženo mesto, v končni instanci sterilno, senilno mesto!

Nadalje je vredno opozoriti, da sinhrotron na bazoviški gmajni ne pomeni samo poškodovanja in razlstitve nekaj hektarjev zemlje. Namestitev takšnega stroja potegne za seboj celotno urbanizacijo, širok kompleks dodatnih del, varnostnih površin, institucij, pomeni korenito spremembo prostora. Treba je izgraditi ceste, morda v prihodnosti helikopterska pristajališča, za varnost ni dovolj nočni čuvaj in nekaj psov, ampak cel aparat varnostnih organov, policijski nadzor itd. Ojačati bo treba zaporo in varnost na meji. Nasploh je zelo čudno, da so se državne oblasti v Rimu odločile sprejeti lokacijo sinhrotrona tik ob jugoslovanski meji. Prof. Rubbia je priznal, da so si komaj uspeli priboriti to lokacijo. Bržkone se njemu kot Nobelovemu nagrajencu glede strokovnih argumentov nihče ne upa oporekati, profesor je očitno spreten v teh zadevah, jasno pa je, da se zadaj skriva predvsem kapital oziroma finančni profit (ter laskavi naslovi, ki jih bodo imeli posamezniki).

Namestitev sinhrotrona, ki je skrajno tehnološko elitna zadeva, bo na večinoma še kmetsko prbivalstvo in etnično podobo slovenskega življa vplivalo zelo negativno in z dolgoročnimi posledicami. Moje stališče v tem primeru ni reakcionarno, je pa konservativno. Zavzemam se proti vrhunskemu tehnološkemu napredku na tržaškem Krasu, pa čeprav bo koristil »planetarni sferi«. Razlog je zaščita prebivalstva, ki na tem ozemlju živi, njegove narodnosti, etnične in kulturne identitete. Oziroma, razvoj naj bi iskal možnosti, ki bi temu prebivalstvu, in tržaškemu prebivalstvu nasploh, nudil resnične možnosti za delo, za napredek številne brezdelne mladine, ki se mora odseljevati, za popestritev socialnega življenja, nove alternative v gospodarstvu itd. Propadli so načrti za industrijsko in carinsko zono, ker so se nekateri ustrašili gromozanskega prise-ljevanja Bosancev. Ko bo morda zaživel pobuda za posodobitev kmetijske proizvodnje na Krasu, bo Rim odgovoril, da ni denarja, da so ga že dali za sinhrotron. Kdo bo iz tega vlekel dobiček, ni težko uganiti.

Vojmir Tavčar poudarja, da še ni vse izgubljeno in da se naš boj nadaljuje. Moje stališče ni samo konservativno, ampak tudi radikalno (le tako se je mogoče boriti proti desnim nazadnjaškim konservativcem, ki med drugim tudi trenutno vladajo v tržaškem občinskem svetu): podpiram boj naprednih skupin, kmečkih organiza-

cij, vaščanov in ekologov in se obenem zavzemam za to, da Trst v celoti izgubi sinhrotron, v zameno pa naj se poiščejo alternativne možnosti, ki bi zadovoljevale interese širšega prebivalstva, ne pa samo peščice elitnih znanstvenikov.

Se nekaj bi rad poudaril! To, da se je Trst odločil vlagati v vrhunsko tehnološko raziskovanje, dokazuje zgolj njegovo nemoč in pomeni pravzaprav beg pred bistvenimi problemi tega mesta, ki sta predvsem: ostarela demografska in mentalna struktura ter večnacionalna sestava. To je obenem tudi nemoč politike in njena dolgoročna strategija: ne vzeti nase bremena nacionalnih konfliktov in tiha asimilacija. Če hoče Trst postati vrhunsko raziskovalno središče, pomeni da se odpoveduje živemu, množičnemu, trgovskemu, gospodarskemu, kulturnemu, konfliktnemu mestu. V raziskovalnih centrih se vse dogaja mirno, resno, vse je vedno pod strogim nadzorom. Trst beži in se umika v to smer, ker se boji spopasti s svojimi bistvenimi problemi.

Proti sinhrotronu se je kajpak težko boriti, ker vam lahko vsakdo vrže pod nos, da ste proti razvoju in napredku. Toda ko bo stroj enkrat postavljen, se bo začel širiti, to je skoraj nujno za tako pomemben objekt. Prostor pa se ne spreminja samo materialno, ampak tudi in predvsem z namenom, z ideološkimi implikacijami (tudi nacionalnimi), ki jih materialna, fizična sprememba prestrukturira in vsili. Asimilacija je najmočnejša na območju prostora, ker je tu najbolj zahrbtna. Način spremembe prostora diktira način sremembe življenja. Zato je izrednega pomena, kdo, kako in za kaj nam prostor spreminja.

Pojasnilo

Na kulturni strani našega dnevnika, in ne samo tu, objavljamo pogosto članke, ki ni nujno, da odražajo mnenje uredništva. Posebno kulturna stran mora biti odprta drugačnim mnenjem, saj je narava kulturnega razmišljanja v tem, da išče nove odgovore, da ne hodi po ustaljenih poteh. Objavljamo torej tudi polemične članke, članke piscev, ki mislijo drugače, ki se morda niti ne strinjajo s stališči našega dnevnika. Tudi takšni članki so lahko koristni prispevek k neki širši razpravi. Tak članek je tudi članek Igorja Škamperleja o sinhrotronu. Pisec utemeljuje svoje stališče proti gradnji sinhrotrona na Tržaškem, čeprav je stališče PD do tega osnovnega problema drugačno. Mimo tega pa članek vsekakor zasluži objavo.

Pojasnilo se nam je zdelo potrebno, da ne bi prišlo pri tem ali drugih člankih do nesporazumov. Časopis, posebno še kulturne strani, so odprte strani, kjer se mnenja prepletajo. O nekaterih bistvenih vprašanjih bo bralec sam ugotovil, katero je stališče časopisa in katero je stališče posameznika. Takšna ločevanja so čisto normalna in vseh demokratičnih časopisih. Gorje, če tega ne bi bilo! Seveda ima tudi vsak časopis neka svoja osnovna stališča, brez katerih bi postal absurden mozaik. V tem dialektičnem prepletanju je tudi »sol« informacije.

Prešernova proslava

GORICA

Avditorij Ul. Roma 23

DANES, 6. FEBRUARJA 1987

ob 18. uri

Odprtje antološke razstava fotografa
MILENKA PEGANA

Kulturni dom Ul. Brass

JUTRI, 7. FEBRUARJA 1987

ob 20. uri

Prebisk

Sodelujejo:
Trepetički, Rino Chinese in Giovanni di Lenardo
Checco
z ansamblom SSS
Govoril bo: FERRUCCIO CLAVORA

ob 22. uri

Sprejem za kulturne delavce

TRST

Kulturni dom Ul. Petronio 4
JUTRI, 7. FEBRUARJA 1987

ob 17.30

Odprtje likovne razstave
GOVORICA NAŠIH BARV
Pripravilo društvo beneških likovnikov
Odprtje dokumentarne razstave
SLOVENCITAM ZA GORO
Govoril bo: Pavel Petricig
Nastop Liža s svojo harmoniko

ob 19. uri

Sprejem za kulturne delavce

NEDELJA, 8. FEBRUARJA 1987

ob 16.30

Čarovnije iz Benečije

ob 17. uri

Štopienjo za štopienjo

Sodelujejo:
Trepetički, moški pevski zbor Nediški puobi, mešani zbor Pod lipo, mešani zbor Naše vasi, beneška folklorna skupina Živanit, folklor in petje iz Rezije, Beneško gledališče
Zamisel in režija: Aldo Clodig
Scene in postavitev razstave: Renzo Rucli
Govorila bo: JOLE NAMOR

Na zmagovalnem odru SP v Crans Montani pred Jugoslovanko le Švicarka Vreni Schneider

Mateji Svet v veleslalomu še žlahtnejša kolajna

CRANS MONTANA — Švica proti Mateji Svet! Tako bi lahko označili ženski del letošnjega svetovnega smučarskega prvenstva. Le odlični 19-letni Jugoslovanko je namreč v obeh dosedanjih spustih med vratci uspelo okrniti premoč Švicark. V včerajšnjem veleslalomu je Svetova osvojila srebrno kolajno in tako priložila sebi in ženskemu jugoslovanskemu smučanju drugo odličje sploh. Zmagala je Vreni Schneiderjeva, ki je bila v tej disciplini doslej tudi osrednja osebnost svetovnega pokala. Bronasta kolajna pripada Marii Walliserjevi, ki je v drugem spustu nadoknadila pet mest.

Vreni Schneider (Švica) je zasluženoma osvojila veleslalomsko zlato kolajno

Uspeh Svetove je še toliko bolj pomemben, če upoštevamo dva faktorja. Mateja je Walliserjevi zadala kar 1"73 zaostanka, v drugem spustu pa je bila najhitrejša. Vsekakor ni bila zmaga Schneiderjeve nikoli v dvomu, Matejino drugo mesto pa tudi ne. Že po prvem spustu sta si obe nabrali veliko prednost. Schneiderjeva je imela pred Svetovo 88 stotink prednosti, Svetova pa pred Figinijevo več kot sekundo. Proga je kmalu »popustila« in tekmo-

valke, ki so startale kot prve (Svetova s številko štiri), so imele tokrat res srečo. V drugem spustu je proga omogočila večjemu (a ne velikemu) številu tekmovalk, da se izkažejo. To je izkoristila predvsem Walliserjeva, ki je z osmega prišla na tretje mesto, Svetova pa je bila še hitrejša, da je morala Schneiderjeva resnično voziti s polno paro, da ji je kljub vsemu zadala 56 stotink zaostanka. Toda zmagovalka je po tekmi odkrito priznala, kako se je

resnično bala, da bo morala zaradi odlične vožnje Svetove tvegati padec pred ciljem, podobno kot se je v sredo zgodilo Gaspoju, ki je dobesedno podaril veleslalomsko zlato Zurbriggnu. Mateja Svet je bila na cilju navdušena. »Danes sem jokala od veselja, zadnjič (po superveleslalomu op. ur.) pa od žalosti,« je dejala. Navdušen je bil tudi direktor Tone Vogrinc. »Uspeh je fantastičen. Nihče ni od Svetove pričakoval dveh kolajn.

Lahko bi bila še hitrejša, a Schneiderjeve le ni mogla premagati.«

Povsem drugačno je ozračje v italijanskem taboru. Pričakovali niso veliko, a tako skromnih uvrstitev si tudi niso mogli omisliti. Luccova je bila 23., Magonijeva 24. Steveninova pa 28. Kar Italijane najbolj peče, pa so neverjetni zaostanki po skupnem števku - od šest do osem sekund!

VRSTNI RED: 1. Schneider (Švi.) 2'21"22 (1'09"96 + 1'11"26); 2. Svet (Jug.) 2'21"78 (1'10"84 + 1'10"94); 3. Walliser (Švi.) 2'23"51 (1'12"49 + 1'11"02); 4. Figini (Švi.) 2'23"77 (1'11"87 + 1'11"90); 5. Ochoa (Šp.) 2'23"88 (1'12"39 + 1'11"49); 6. Kiehl (ZRN) 2'23"92 (1'12"19 + 1'11"73); Tlake-Mogore (Fr.) 2'23"97 (1'12"73 + 1'11"24); Nilsson (Šve.) 2'24"16 (1'12"84 + 1'11"32); 22. Leskovšek (Jug.) 2'26"96; 23. Lucco (It.) 2'27"73; 24. Magoni (It.) 2'27"76; 27. Dežman (Jug.) 2'28"35; 28. Stevenin (It.) 2'28"87.

Jutri ženski slalom

Danes bodo udeleženci SP v Crans Montani počivali, jutri pa bo na sporedu ženski slalom, v katerem je favoritov več. Jugoslovani zdaj od Svetove pričakujejo »čudež« še v tej zanjo ne najbolj ugodni disciplini, Italijani pa računajo na Magonijevu, ki je znana

po tem, da preseneti, ko je najbolj potrebno. Vendar je zdaj vprašanje, kateri čudež bi bil večji: kolajna Magonijeve ali Svetove?

Moški se medtem pripravljajo na nedeljski slalom. V Crans Montano je dopotoval tudi Križaj, za katerega pravijo, da je v odlični formi. Trenerji so mu celo svetovali naj se odpove kakšnemu treningu. Rok Petrovič je medtem včeraj praznoval svoj 21. rojstni dan.

KOLAJNE

	Z	S	B
Švica	7	4	2
Luksemburg	1	2	0
Jugoslavija	0	1	1
Avstrija	0	1	1
ZRN	0	0	2
Italija	0	0	1
ZDA	0	0	1

smučarske varnostne vezi

TYROLIA®

PROIZVODNJA: TITAN

PRODAJA: Slovenijašport

kratke vesti - kratke vesti

Umetnostno drsanje: Sovjetinja v vodstvu

SARAJEVO - Na evropskem prvenstvu v umetnostnem drsanju so bili včeraj na sporedu obvezni liki za ženske. Na začasni lestvici vodi Sovjetinja Ivanova pred Zahodno Nemko Listerjevo in rojakinjo Kondraševo. Na odličnem osmem mestu je Jugoslovanka Čizmešija, medtem ko je Italijanka Gelminijeva petnajsta.

Portugalci nevaren tekmeč Italijanov

BRAGA (Portugalska) - Da so Portugalci nevaren tekmeč Italije v boju za uvrstitev v sklepi del evropskega nogometnega prvenstva, potrjuje tudi izid prijateljske tekme z Belgijo. Portugalci so namreč zmagali z 1:0 (1:0), zadetek pa je dosegel Frasco.

Nov pilot Minardija

MADRID - Novi pilot italijanske hiše formule ena Minardi bo v novi

sezoni Španec Adrian Campos. Campos je peti Španec, ki mu je uspelo podpisati pogodbo za formulo ena. Vodstvo Lamborghinija je medtem odločno zanikalo vest, po kateri naj bi ta avtomobilska hiša v kratkem nastopila v formuli ena

Ruta del Sol

CADICE (Španija) - Belgijec Noel Dejonckheere je zmagal v drugi etapi dirke »Ruta del Sol« od Marbelleja do Candiceja (187 km). Španec Blanco Villar je ohranil prednost 2" pred Golzem (ZRN) in 11" pred Italijanom Argentinom.

Pinango ubranil naslov

LOS ANGELES - Svetovni prvak v petelinji kategoriji Venezuelec Bernardo Pinango je po točkah v 15 krogih premagal izzivalca Frankieja Duarteja (ZDA).

Jadranovci jutri proti vodilnemu

Z Jadranovega nastopa proti Vicenzi v tržaški športni palači

Po zasluženem porazu v nedeljo v Benetkah proti Muranu se bodo jutri jadranovci spoprijeli z vodilnim na lestvici, z moštvo Coste iz Imole.

Jadranovci bodo morali posvem drugače igrati kot v Benetkah, če bodo hoteli premagati tega nasprotnika, predvsem pa bodo morali srečanje začeti trdno prepričani o uspehu. Costa je namreč v dosedanjih osemnajstih prvenstvenih nastopih doživela le štiri poraze, kar kaže, da gre za zelo konstantno in homogeno ekipo, sicer brez zvenečih imen.

Pričakovati je, da si bo jutrišnje srečanje ogledalo večje število Jadranovih navijačev, ki so v zadnjih kolih v nekoliko manjšem številu zahajali v tržaško športno palačo. Hkrati upamo, da jih naši fantje s prikazano igro ne bodo razočarali, saj smo prepričani, da bodo na domačem igrišču in proti močnemu nasprotniku dobili dodatne motivacije in da bodo zares dali vse od sebe.

Po koncu prvega dela 2. nogometne amaterske lige Vesna in Kras z najboljšim napadom

Prvi del nogometnega prvenstva 2. amaterske lige je za nami. Kot običajno smo sestavili statistični pregled o prvenstvu s podrobnimi podatki o naših štirih ekipah (Kras, Primorje, Vesna in Zarja).

Prvenstvo se je začelo 28. 9. lani, konec prvega dela pa je bil 1. 2. 1987. Vreme je v začetnem delu bilo še kar naklonjeno nogometašem, prav ob koncu pa je redni potek prvenstva oviralo slabo vreme. Skupno so zaradi slabega vremena odložili šest tekem ter vsa srečanja 14. in 15. kola (11. in 18. januarja). Vse odložene tekme so že odigrali, razen Opicina - Muggesana in Giarizzole - Stock (14. kolo).

Skupno so torej v prvem delu prvenstva igrali 118 tekem, v katerih je padlo 251 golov (lani 277). Povprečno smo torej letos videli 2,12 gola na tekmo (lani 2,30). Omenili bi vsekakor, da je od teh 26 padlo iz 11-metrovk in 7 po avtogolih. Največ zadetkov (21) je padlo v 7. kolu, najmanj (13) v 11. kolu. Pripomniti bi tudi veljalo, da se je lep odstotek (44,91%) tekem končalo pri neodločenem izidu. Kar 53 od 118 tekem se je namreč končalo z remijem (lani 40). Največ neodločenih izidov (7) smo zabeležili v 9. kolu, najmanj (1) pa v 8. kolu.

Naslov zimskega prvaka si je zagotovila ekipa Zaula, ki je v 15 odigranih tekmah osvojila 20 točk. Lani si je naslov z 21 točkami zagotovil Fortitudo. Najprodornejši napad (20 golov) imata Vesna in Kras, največ golov (22) pa je prejela bazoviška Zarja. Najmanj (6) golov je dobila ekipa Zaula, najmanj golov (12) pa je dosegel Staranzano. Največ zmag (7) so osvojili Vesna, Zaula in S. Sergio, največ porazov (6) pa je doživela Olimpia. Najmanj porazov (2) sta doživeli Zaula in Primorje, najmanj zmag (1) pa sta dosegla Muggesana in L'Architrave. Slednja je tudi prava kraljica remijev, saj jih je izbojevala kar 10.

Lestvica najboljših strelcev po 18. kolu:

8 golov: Forte (Olimpia), Zurini (Zaula)

Robert Vidali (Kras)

7 golov: Mosetti (Kras), Maranzina (Primorje), Forte (Olimpia), Bruno (Vesna), Miclaucic (Op. Supercaffè)

6 golov: Zagaria (Campi Elisi), Coronica (L'Architrave), Bolle (Opicina), Perltz (S. Sergio)

5 golov: Pase (Op. Supercaffè), Mondo (Muggesana), Kostnapfel (Vesna)

Sedaj pa pogledajmo podrobneje, kako so igrala v tem delu naše ekipe.

KRAS

Z 18 osvojenimi točkami je Kras zasedel 5. mesto na lestvici (lani so krasovci igrali v 3. AL).

V sedmih tekmah na domačih tleh je Kras premagal Op. Supercaffè, Olimpio in Giarizzole, ter remiziral proti Vesni, Staranzanu, S. Sergiu in Zarji. V Repnu je torej Kras zbral 10 točk, dal 13 in prejel 7 golov.

V osmih tekmah v gosteh so »rdečebeli« premagali L'Architrave, Stock in Muggesano, remizirali proti Primorju in Campi Elisi in podlegli Zaulam, S. Luigiju in Opicini. V gosteh je Kras zbral 8 točk, dal 7 in prejel 6 golov. Skupni obračun Krasa v prvem delu prvenstva je 18 točk (6 zmag, 6 remijev, 3 porazi) 7 danih in 7 prejetih golov.

V vrstah Krasa smo doslej zabeležili že tri izključitve: De Meglio (Primorje) ter Vidali in ponovno De Meglio

(Campi Elisi). Kras je imel na razpolago dve 11-metrovki, medtem ko je Granata uspešno izvedel najstrožjo kazn proti L'Architrave, jo je zastreljal, oziroma njegov strel je ubranil vratar Staranzano. Krasovci so si zakrivila tudi en avtogol Famigliuolo (S. Luigi).

Trener Ellini je doslej poslal na igrišče le 14 nogometašev, od katerih jih je kar šest nastopilo na vseh tekmah (v oklepaju doseženi goli) 15 tekem: Mezzavilla, Martini (1), Škabar (3), R. Purič, Mosetti (7) in Granata (1); 14: Gnesda, Battaini (1) in Leghissa (3); 12: Vidali (1), 11: De Meglio (3), 10: Indrijo, 9: Filipaz in Famigliuolo.

PRIMORJE

Proseška enajsterica je z 19 osvojenimi točkami zasedla tretje mesto (lani so Prosečani igrali v 3. AL).

V osmih tekmah na domačih tleh je Primorje premagalo Stock, Vesno, Zarjo in Opicino ter remiziralo z ekipo L'Architrave, Op. Supercaffè, S. Sergio in s Krasom. Osvojilo je torej 12 točk, dalo 7 in prejelo 2 gola.

Na sedmih gostovanjih so Prosečani premagali le Zaula in Olimpio, remizirali z Muggesano, Campi Elisijem in Staranzanom, izgubili pa proti S. Luigiju in Giarizzolam. Zbrali so tako 7 točk, dali in prejeli 8 golov.

Skupni obračun Primorja je torej 19 osvojenih točk (6 zmag, 7 remijev in dva poraza) 16 danih in 10 prejetih golov.

Pri Primorju so bili doslej izključeni Pascon (Giarizzole), Maranzina (Zaula) in W. Husu (Vesna). Prosečani so imeli na razpolago že štiri 11-metrovke, katere je uspešno izvedel Maranzina, in sicer dve proti Vesni ter po eno proti Zaulam in Muggesani. Proti pa so »rdečebeli« imeli le eno 11-metrovko, in sicer v tekmi z Zaulami.

Trener Milan Mikuš je že poslal na igrišče 19 nogometašev, od katerih so le trije bili vedno prisotni.

15 tekem: Rojaz, Samese in Starc (2); 14: Negrini, Milani in S. Olivo (3); 13: Maranzina (7); 12: Livan, Manzin in Sciarrone; 11: W. Husu in Di Benedetto; 10: Coslovich (1); 7: Caharija (1); 3: Pascon (1) in Antoni; 2: Sigoni (1); 1: Babuder in Rustja.

(Nadaljevanje sledi)

ROKOMET: danes Inter - Kras Trimac

Danes ob 20.45 se bosta v nabrežinski telovadnici v okviru drugega povratnega kola moške rokometne D lige srečali mladinski vrsti domačega Interja in Krasa Trimac. Rdečebeli imajo na stežaj odprta vrata, da osvojijo drugi prvenstveni par točk, saj razpolagajo Nabrežinci z omejenim številom mladincev, kar smo opazili že v prvi tekmi v Zgoniku, ko so zaradi poškodbe enega njihovega igralca ves drugi polčas odigrali le s petimi igralci v polju. Kljub temu pa so naši predstavniki takrat odpovedali, tako da so praktično podarili zmago nasprotniku z rezultatom 22:20. Treba pa je pripomniti, da je bil ob tisti priložnosti zaradi manjše poškodbe odsoten gonilna sila ekipe Gabriel Raseni, ki je sposoben v kritičnih trenutkih tudi sam odločiti srečanje v korist svoje ekipe. Kraševcem, ki pa bodo danes nastopili v popolni postavi, se ponuja edinstvena priložnost, da se oddolžijo Nabrežincem za takratni spodrselj, zato pa bodo morali še bolj stisniti zobe in dati vse od sebe, če hočejo v tem namenu tudi uspeti. (Z.S.)

NOGOMET: strogi disciplinski ukrepi

Strogost nogometne disciplinske komisije za 2. amatersko nogometno ligo je tokrat še zlasti prizadela Kras. Robert Vidali je bil namreč diskvalificiran kar za dve koli, Renato De Meglio pa bo moral preskočiti eno tekmo. Za eno kolo je bil diskvalificiran tudi član Zarje Ivo Grčić. Rehabilitiran pa je bil član Primorja Gianni Maranzina, ki je bil prejšnji teden krivično diskvalificiran zaradi četrtega opomina, a se je izkazalo, da je šlo za pomoto.

Brežana v reprezentanci

V pokrajinski reprezentanci kategorije najmlajši, ki bo prihodnji ponedeljek imela v Žavljah skupni trening, sta tudi Bregova nogometaša Dazzara in Combač. Na spisku trenerja De Rossija je skupno 28 mladih nogometašev.

Košarka: zanimiva prijateljska tekma

V repenski telovadnici, ki je bila tokrat mrzla zaradi okvare pri centralni kurjavi, je bila zanimiva prijateljska tekma med Jadranovimi mladinci in dijaki mednarodne šole Mondo unido. Devinski študentje so bili naznanjeni kot sibka ekipa, v resnici pa so se izkazali kot dobro organizirano in presenetljivo agresivno moštvo. Tekma je bila tako zanimiva in jadranovci so se morali kar potrditi, preden jim je uspelo streti odpor gostov. Končni izid je bil 50:45.

MONDO UNIDO: Needham, Klun, Sina, Hayogn, London, Lakhany, Gastar, Murgy.

JADRAN FARCO: Škrlavaj, Gregorič, Stanissa, Uršič, Gomizelj, Pertot in Pahor.

obvestila - obvestila

ŠPORTNA ŠOLA TRST
sporoča, da bodo v prvem dnevu tekmovanja v igri med dvema ognjema nastopile jutri, 7. februarja naslednje osnovne šole: Finžgar, Milčinski, Bazoviški junaki, Milje in Gregorič Stepančič. Tekme se bodo začele v Borovem športnem centru ob 15. uri.

SKLAD M. ČUK IN SK DEVIN
priredita v nedeljo, 15. t. m., 1. ZIMSKE IGRE SKLADA MITJE ČUKA v Ovčji vasi in Žabnicah. Cena avtobusnega izleta s kosilom 20.000 lir. Vpisovanje v baru Prosvetnega doma na Opčinah do

5. t. m. Informacije tel. 212175 ali v večernih urah pa na tel. 200236.

JK ČUPA
obvešča člane, da bo 15. REDNI OBČNI ZBOR danes, 6. februarja. Prvo sklicanje ob 20. uri na DRUŠTVENEM SEDEŽU v Sesijskem zalivu, drugo sklicanje ob 20.30. Dnevni red: poročila odbornikov, pozdravi gostov, volitve društvenih organov in razno. Vabljeni!

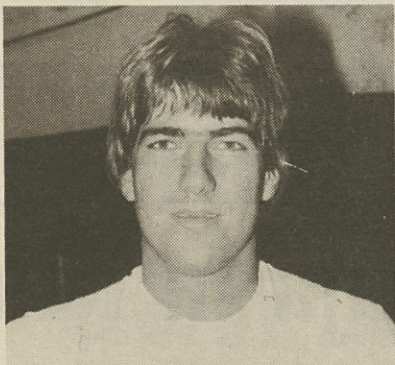
MEBLO
sporoča, da je odhod avtobusa za Meblovo gostovanje ženske odbojbarske B lige v Treviso jutri, 7. t. m., ob 14. uri iz Nabrežine.

Košarka: promocijsko prvenstvo na Tržaškem Derbi med borovci in Brežani

Če se dan spozna po jutru, potem lahko zatrdimo, da bodo slovenska članska moštva v košarkarskem promocijskem prvenstvu uspešno šla skozi drugi krog tekmovalj. Popolno slavlje je preprečil le nenadejan poraz Poleta, ki je dvoboj z Alabardo izgubil po 40 minutah izenačenega boja. Bor Radenska si je s podvigom proti Stelli Azzurri v gosteh prislužil začasno prvo mesto, Kontovel Electronic Shop se je po nedeljskem uspehu še bolj približal skupinici, ki se gnete za pravico do nastopa v play-offu. Slika je s tem v zvezi še nepopolna, ker so srečanje med Libertasom in Santosom preložili na poznejši datum. Svojo dozo kisika so si z zmago nad miljskim Interjem priborili tudi košarkarji Brega Adriatherm, ki so resda še vedno na predpredzadnjem mestu, vendar v družbi drugih dveh ekip. V soboto bo na sporedu v Borovem športnem centru derbi med borovci in Brežani, ki se ga bo verjetno udeležilo precejšnje število gledalcev. Izjemno težko opravilo pa čaka Kontovcelce, ki se bodo na domačih tleh spoprijeli s prvouvrščeno Stello Azzurro. (Cancia)

NA GORIŠKEM

Domovce čaka v zadnjem kolu prvega dela letošnjega promocijskega

Loris Zobec (Breg Adriatherm)

prvenstva izredno težka preizkušnja. Igrali bodo na tujem proti močni petki Edere iz Gorice, ki je v dosedanjih srečanjih le dvakrat izgubila. Na skupni lestvici imajo igralci Edere enako število točk kot naši, toda odigrali so srečanje več.

V primeru zmage bi »belo-rdeči« potrdili in istočasno utrdili prvo mesto naskupni lestvici, poraz pa bi pomenil trenutno vodstvo Edere najverjetneje v družbi Albe Gioia iz Krmina, ki bo v tem kolu pred lahko nalogo.

V ekipi Edere igra nekaj res dobrih košarkarjev, najmočnejša točka moštva so nedvomno hitri in učinkoviti protinapadi ter solidna obramba. Tudi domovci igrajo v napadu res dobro (v vsakem srečanju so dosegli v povprečju 95 košev), tokrat pa bo gotovo odločala organiziranost obrambne igre. Semoličevi varovanci so se za to srečanje temeljito pripravljali, saj so imeli na razpolago celih štirinajst dni (v prejšnjem kolu so namreč počivali). Naši bodo nastopili v popolni postavi. Clou match tega kola bo na sporedu v nedeljo v telovadnici CONI na Rojcah s pričetkom ob 11. uri. (M. Čubej)

PRVA DIVIZIJA

Steklo je prvenstvo prve divizije, ki je letos artikulirano v štiri skupine, od katerih je ena namenjena moštvom, ki nimajo pravice do napredovanja v višjo ligo. Od naših se bosta za napredovanje potegovala Sokol in novoustanovljena Cicibona, v D skupini pa bodo z drugim tednom stopili v areno še borovci in Kontovcelci. V drugem kolu se bodo v lastnih skupinah sokolci pomerili s postavo Basket Trieste. Cicibonaši pa bodo gostili ekipo Kanon. (Cancia)

Odločilno za Borove naraščajnike

V mladinskem in kadetskem prvenstvu bodo naše postave tokrat mirovale. Kadeti bodo imeli na voljo dva tedna počitka do začetka povratnega dela lige. Mladinci Jadrana Farco pa bodo tokrat počivali. Jadrano mladinsko moštvo se doslej ni najbolje odrezalo. V delno opravičilo gre omeniti, da lahko igrajo Burgerjevi varovanci le redkokdaj s popolno postavo. Kljub temu pa bi od njih pričakovali uspešnejši začetek.

Osrednje srečanje naraščajniškega prvenstva bo neposreden dvoboj med Borom Adriapex in DonBoscom, ki bo v dobrih meri odločil o prvem mestu v tej konkurenci. Furlanovi varovanci so že slavili v prvem srečanju na tujem, zato imajo pod domačim platnom rahlo prednost.

V polnem teku pa je tudi prvenstvo dečkov, v katerem uvrščamo kar štiri postave. Prvouvrščeni Bor Indules se bo tokrat pomeril s tržaškim Libertasom. V proseški telovadnici pa bo na sporedu derbi med Kontovcel Electronic Shop in Bregom Adriatherm. Medtem je startalo tudi prvenstvo propagande, v katerem sodelujeta tudi postavi Bora Indules in Poleta. Borovci bodo gostovali in preizkusili jakost moštva Poggi B. Na tujem bodo zaposleni tudi poletovci, ki bodo igrali proti moštvu Robur. (Cancia)

Borovi naraščajniki bodo jutri ob 15.30 na stadionu »Prvi maj« v Trstu igrali odločilno tekmo proti Don Boscu. Na sliki: trenutek s prijateljskega srečanja proti Santosu

naše šesterke v pokrajinskih ligah

NA GORIŠKEM

1. MOŠKA DIVIZIJA

Moštvo Našega prapora je prišlo do prvega para točk, medtem ko so predstavniki Olympie že drugi zaporedaj izgubili. Na vrhu lestvice pa utrjujejo svoj položaj VVF Caldini Fincantieri in Intrepida.

IZIDI 3. KOLA: Fincantieri — Lib. Cormons 3:0; Corridoni — Intrepida 2:3; Naš prapor — Pall. 86 Fossaloni 3:0; VVF Caldini — Olympia 3:0.

Arredo uno — Futura Torriana. Počivala je Lib. Capriva.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

V tej konkurenci je šesterka Olympije na prvem mestu razpredelnice skupaj z Intrepidom iz Mariana. Obe ekipi sta še nepremagani. Dragoceni točki tudi za Sovodnje Agorest, ki je izbojevala prvo zmago.

IZIDI 3. KOLA: Olympia — Sis Lucinico 3:1; Lib. Cormons — Azzurra 3:0; Farra — Acli Ronchi 3:2; Intrepida — Fincantieri 3:0; Sovodnje Agorest — Capriva 3:1; Mossa — Soteco Torriana 3:2; Počitek: Pall. 86 Fossaloni.

LESTVICA: Olympia in Intrepida 6, Lib. Cormons, Farra in Mossa 4, Sis Lucinico in Sovodnje Agorest 2, Soteco Torriana, Azzurra, Fincantieri, Fossaloni in Acli Ronchi 0 točk.

UNDER 16 MOŠKI

San Luigi je prehitel Naš prapor Val, ki tokrat ni igral. Čeprav vodi sedaj z dvema točkama prednosti, je treba podčrtati, da imajo valovci dve tekmi manj. Med drugimi slovenskimi predstavniki je slavila zmago le Olympia, medtem, ko se je Soča Sobema do skrajnosti upirala S. Luigiju.

IZIDI 11. KOLA: Olympia — Fincantieri 3:0; Futura Torriana — Lib. Turriaco 3:0; Soča Sobema — S. Luigi 2:3; Acli Ronchi — Lib. Cormons 3:0. Počival je Naš prapor Val.

LESTVICA: S. Luigi 18, Naš prapor Val 16, Acli Ronchi in Futura Torriana 12, Olympia 10, Soča Sobema 9, Lib. Cormons 4, Fincantieri 2, Lib. Turriaco 0 točk.

UNDER 16 ŽENSKE

Slovenski šesterki Sovodenj in Doma sta se tokrat pomerili med sabo. Gladko so zmagale predstavnice Sovodenj Agoresta. Edino presenečenje v tem kolu je zmaga S. Luigija nad vodečim Lib. Cormons.

IZIDI 11. KOLA: Dom Agorest — Sovodnje Agorest 0:3; S. Luigi — Lib. Cormons 3:1; Morarese — Pall. Farra 3:0. Počivala je Pall. Mossa.

LESTVICA: Lib. Cormons in S. Luigi 16, Mossa in Sovodnje Agorest 10, Farra 6, Morarese in Dom Agorest 2 točki. (MarkoJ)

NA TRŽAŠKEM

1. MOŠKA DIVIZIJA

Tako borovci kot Brežani so že drugič odigrali pet nizov, tokrat pa sta

obe naši šesterki izgubili, vendar pa to ni tako hudo, saj ne zasledujeta nikakršnih posebnih uvrstitev.

IZIDI 2. KOLA: Bor — Inter 1904 2:3, Pallavolo TS — DLFAC 1:3, ASDI — Breg 3:2, Rozzol — Volley Club 1:3, La Marmotta — CUS 0:3, Prevenire — Le Volpi 3:2.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Že po drugem kolu se vsiljuje prijetna domneva, da se lahko nekatere naše šesterke celo potegujejo za sam vrh, čeprav so sestavljene z zelo mladimi igralkami. Sloga Koimpex je na primer gladko premagala Vivali Busa, ki je bil lani med protagonisti lige, a je letos pomlajen. Vsekakor je treba priznati, da bi bila morebitna vključitev naših v boj za napredovanje predvsem izraz slabe konkurence nasprotnih ekip, kot realne moči slovenskih ekip.

IZIDI 2. KOLA: Prevenire — Sokol Indules 3:1, Vivali Busa — Sloga Koimpex 0:3, Montasio — NPT 1:3. Počival je Bor Friulexport.

UNDER 16 MOŠKI

V tem prvenstvu, ki se je začelo prejšnji teden, nastopajo le štiri ekipe. Favorit je CUS, o tem kdo mu bo grenil pot do zmage bi lahko odločil že drevesni derbi (v Dolini ob 20.00) med Bregom in Slogo.

IZIDA 1. KOLA: CUS — Breg 3:0, Sloga — Volley Club 3:0.

UNDER 16 ŽENSKE

V skupini A je bilo kolo rutinskega značaja, saj Bor Friulexport in Sloga B ohranjata svoji odlični uvrstitvi, v skupini B pa je Breg Agrar najbrž izgubil vsa upanja, da bi posegel po pomembnem drugem mestu.

SKUPINA A

IZIDI 9. KOLA: Virtus — OMA Armes 2:3, Sloga B — DLFAC 3:0, Bor Friulexport — Ricreatori 3:1.

LESTVICA: Bor Friulexport 16, Sloga B in OMA Armes 12, Volley Club 8, DLFAC 4, Ricreatori 2, Virtus 0.

SKUPINA B

IZIDI 9. KOLA: Julia — CUS 2:3, Inter 1904 — Breg Agrar 3:2, Kontovel Electronic Shop — Montasio 0:3. Počivala je Sloga Koimpex.

LESTVICA: Sloga Koimpex in Inter 1904 12, Breg Agrar in CUS 8, Montasio 6, Julia in Kontovel Electronic Shop 0.

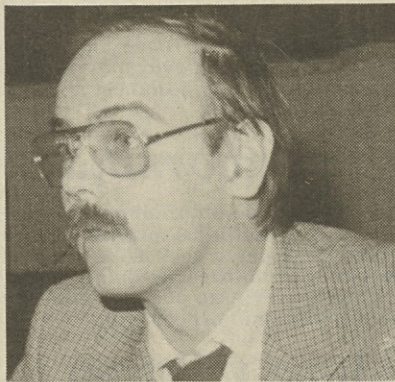
BREG AGRAR-INTER 1904 2:3
(5:15, 12:15, 15:13, 15:8, 7:15)

BREG AGRAR: Komar, Zerial, Koren, Pečar, Sancin, Kraljič, Canziani, Carubbo, Giorgi, Pertot.

Igralke Brega se niso v prvih dveh setih posebno potrudile. Grešile so servise, k temu pa je pripomoglo tudi to, da so nastopile zelo okrnjene. Standardne igralko so nadomestile mlajše, ki so se zelo dobro izkazale. V naslednjih dveh setih so si Brežanke opomogle in izenačile na 2:2. V zadnjem nizu pa so odbojkarice Interja 1904 imele več sreče in tako zmagale. (nc)

danes igra za vas - danes igra za vas

Sergij Peloza

Sergij Peloza (letnik 1946) je Bregov odbornik že vrsto let, od lani pa je njegov predsednik. Prav to društvo je v zadnjem obdobju razširilo število odbornikov in članov ter v svoje vrste vključilo pretežno mlade. Peloza se je s športom bavil le rekreacijsko (potapljanje, plavanje). Kot diplomirani pravnik je sodnik na Občini v Dolini ter je bil dolga leta odbornik ZSSDI, sedaj pa je odbornik športnega združenja Jadrana. Prejšnji teden je Jure Krečič pravilno napovedal sedem izidov.

konjske dirke - konjske dirke

V Bologni nam v sk. 1 ugaja Elegy, ki je zelo hitra in lahko računa na končno zmago. V sk. 2 moramo paziti na Escadrillo, v sk. X pa je Bibi di Valle v formi.

V Firencah ima v sk. 1 velike možnosti Dicembre, v isti skupini pa nam še ugaja Buspin Chic, ki ima dober izhodiščni položaj. V sk. 2 moramo paziti na Apache KS.

V Rimu je zelo hitra Dalila OM (1), ki lahko tudi zmaga, v sk. X je dober Cupido, v sk. 2 pa nam še kar ugaja Belbaio FO, ki bo lahko preseñeñenje.

V Turinu (sk. 1) je težko napovedati favorita. Poskusimo z Eskimom (2), ki je hiter v začetku, v skupini X pa nam ugaja Domingal, v sk. 1 pa verjamemo v Desto di Alba.

V Tarantu je mnogo negotovosti, saj je mnogo dobrih konj. V sk. 2 verjamemo v Simetu, v sk. X v Belricetto, v sk. 1 pa v Degre Bi. Seveda so možna tudi presenečenja.

V Pizi (galop) ima v sk. 1 mnogo možnosti Aleli, ki je že zmagal v ne-

deljo. V sk. 2 je dober Cincinnato, v sk. X pa bi lahko bil Grenoble presenečenje.

Dirka Tris

Po našem mnenju so favoriti Lowes Churchil (2), Frostycaro (18) in Segreto Mio (13). Za sistemiste: Gas Gas (11), Vincenzo (8) in Al Yabir (5).

totip

1. — prvi	1
drugi	X 2
2. — prvi	1
drugi	1 2
3. — prvi	1
drugi	X 2
4. — prvi	2
drugi	X 1
5. — prvi	2 X
drugi	X 1
6. — prvi	1
drugi	X 2

Alpinizem: herojstvo, pa tudi častihlepe in hinavščina...

To razmišljanje bi lahko mirno naslovili s »Malo drugače o alpinizmu«. »Ni vse zlato, kar se sveti« ali še kako drugače. Porodilo pa mi ga je branje članka, ki sta ga za februarско število revije Alp napisala Cesare in Maria Cristina Cesa Bianchi, in mu dala naslov »Incontri al Makalu« (Srečanja pod Makalujem). To ni zapis o junaštvih, tovarištvu, srčni dobroti, na katere smo že tako vajeni, da nam večkrat presedajo, saj so tako idilični in čudežni, da ne morejo biti povsem resnični, temveč prej o trdi tekmovalnosti med alpinisti, zahrbtnih udarcih, lažeh, častihlepu in hinavščini.

V lanskem jesenskem obdobju je bilo pod osemstisočakom Makalujem v Himalaji mnogo odprav, med katerimi tudi italijanska, Messnerjeva in znaneja himalajca Ruedija, ki je imel za sabo že devet osemstisočakov. Bila je tudi Poljakinja Wanda Rutkiewicz, ali kot jo imenujejo »Messner ženskega spola«, prva ženska na K 2 in tretja ženska na Everestu sploh. In prav popolno pomanjkanje najosnovnejše opreme slednje med vzponom na Makalu je Bianchija vrgla s tira. Kako hoče naskakovati osemstisočak brez spalne vreče, gorilnika in drugega? Kaj je korektno, da ti morajo drugi dajati vse to (ker veš, da ti bodo dali...) in ti pomagati, da tako osvojiš nezasluzen vrh? In tako izkušena alpinistka? Ali pa je vedno tako delala? Wanda je nato prispela le malo nad tabor tri (okoli višine 7700 metrov), na ministrstvu v Katmanduju pa je izjavila, da je dosegla višino osem tisoč metrov...

In zgodba Marcela Ruedija? Iz Zürich je v štirinajstih dneh osvojil Makalu (za katerega ni imel dovoljenja). Vse bi se lepo izteklo, če bi ne znani himalajec na tej gori... umrl. Bil je seveda brez aklimatizacije, brez prave opreme, častihlepe pa ga je zato pogubilo. Če bi mu uspelo, bi postavil svojvrstven rekord... Messner, ki je v istem obdobju naskakoval isto goro, pa se je obrnil na višini 8000 metrov, ker »ni bil sneg dovolj dober«. In še mnogo bi lahko naštevati. To so žrtve nore tekme za osemstisočake, torej za »slavo in denar«, kot piše avtor, tekma, ki pa je noče nihče priznati.

Najbolj znana svetovna alpinistka Poljakinja Wanda Rutkiewicz

Vendar pa se ob tem bojim, da so taki članki, ki odkrivajo golo resnico (pač ne olepšano ali zakrito), le redke častne izjeme v poplavi člankov in knjig, ki govorijo o neverjetnih herojstvih, tovarištvih, junaških bivakih in plezarijah, zamolčijo pa hinavščino, megalomanijo, gnilo častihlepe glavnih »junakov« teh zgodb. In prav zato menim, da so alpinistične knjige večkrat dolgočasne, papirnate in neresnične (neresnične ne zato, ker ne govorijo resnice, temveč ker omenjajo le del resnice, drugi dal pa zamolčijo). Samo Messner je v neki svoji knjigi (ali članku) zapisal, da je v baznih taborih pod osemstisočaki in ostalimi znamenitimi gorami le kakih 20 odstotkov pravih alpinistov, ostali pa so v glavnem bleferji, megalomani, častihlepeži, preceñjevalci svojih sposobnosti, avanturisti in še drugi. In prav o teh je treba pisati, če pa so že v večini...

Enajst let rubrike »Iz planinskega sveta«

Naša rubrika »Iz planinskega sveta« obstaja že enajst let. To je dolgo obdobje, saj je dovolj, da pomislimo, da se je v našem dnevniku pojavila skoraj 600 - krat, vsakič s povprečno sedmimi do osmimi novičkami iz domaćih in tujih gor, tako planinskih kot alpinističnimi in pač takimi, ki obravnavajo gorski svet. Rubriko že od svojega nastanka vodi Dušan Jelinčič, do sedaj so z večjim ali manjšim številom novic prispevali Franc Armani, Pino Rudež, Aleksander Sirk, Bruno Krizman, Zlatko Jelinčič, Adrijana Margon, Ugo Margon, Devan Cesar, Boris Paoli, Davor Zupancič, Jožica Smet, Edo Starc, Katja Kalc, Sonja Mašera, Selma Micheluzzi, Tom Marc,

Stojan Sancin, Pavel Volk, Peter Suhadolc, Marija Trampuž in še kdo. **Februarska številka revije »Alp«**

To revijo vse raje omenjamo, ker tudi ta vse bolj omenja naše alpiniste in torej našo stvarnost, to pa je bistveno, da nas splošna skupnost spozna iz vseh zornih kotov. V rubriki »Exploit« Marco Sclaris govori o alpinistični odpravi gorskih vodnikov iz Aurona na Groenlandijo, katere se je udeležil tudi znani slovenski alpinist Peter Podgornik. Slednji je kar na treh slikah, odprava pa je opravila nekaj pomembnih vzponov. Alpinisti so namreč preplezali prvenstveno smer v »groenlandskem Eigerju« Ingolfildu in prvenstveno smer »Arctic Dreams« na gori ribičev Tunumiut, Ortunuviaqu.

Tudi Ivo Katol se je s svojimi vrhunskimi vzponi prikazal v rubriki »Na kratko«, zelo zanimiv pa je intervju z alpinistom - amaterjem Gianijem Calcagnom ter že omenjeni sestavek »Srečanja pod Makalujem«. Posebna reportaža, ki jo je napisal tržaški urednik Alp Piero Spirito, je posvečena prvemu uradnemu srečanju na temo planinskega in alpinističnega obveščanja, ki je bil 13 decembra lani v Gorici in ki ga je organiziral dinamično uredništvo odlične revije krajevnega planinskega društva »Alpinismo goriziano«. Uredniki raznih dnevnikov in revij so razpravljali o profesionalnem pisanju, o avtonomiji tega pisanja, o težavah na tem področju in še o marsičem drugem. Izkušnja, ki jo je vredno ponoviti, kot zaključuje avtor članka. Lep sestavek je še prispeval slavni Heinz Mariacher o Sahari, v katerem govori o »dolgih vrstah raznovrstnih avanturistov, ki pozimi čakajo v Genovi na trajekt za Afriko« in o »poteh plezalcev in raznovrstnih iskalcev, ki ene vertikalno, druge pa horizontalno, ne peljejo nikamor«.

Zaključen smučarski tečaj SPDT

V nedeljo se je zaključil smučarski tečaj SPDT, ki je trajal štiri nedelje v Ravasclettu oz. na Zoncolanu. Kakih 50 tečajnikov je prejele značko o uspešno opravljenem tečaju, najbolj zadovoljni pa so bili otroci z ogrevalnimi vajami vaditeljice Patricije Maggiani. Skupina smučarjev se je tudi odpravila na turni smuk do Malge Marmoreane. Zvečer pa je bilo končno slavlje s skupno večerjo. SPDT sedaj prireja v nedeljo, 15. t. m., smučarski izlet v Ravascletto. Vabljeni vsi!

DUŠAN JELINČIČ

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 120.- din, naročnina za zasebne mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

6. februarja 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Clan italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Po štiridesetdnevem prisilnem bivanju v nekem skrivnem naselju

Etiopska gverilska organizacija PRPE osvobodila italijanska tehnika Martedduja in Marchiòja

Pozitivni rezultati posredovanja italijanske in somalske vlade - Pismo PRPE družinama ugrabljenecv

Preiskava o pokolu v Lvovu

Poslanec Bisagno, obrambni minister Spadolini in general Giannatasio so včeraj umestili posebno preiskovalno komisijo za razčiščenje ozadja o pokolu italijanskih vojnih ujetnikov v Lvovu. (Telefoto AP)

KARTUM — Revolucionarna stranka etiopskega naroda PRPE je včeraj dopoldan izpustila novo skupinico ljudi, ki jih je ugrabila po pokolu na gradbišču Tana-Beles. Med temi sta tudi italijanska tehnika Dino Marteddu in Giorgio Marchiò. Po daljših in ne prav enostavnih pogajanjih med glasniki etiopskega gverilskega gibanja PRPE - ki so se pred izpustitvijo ugrabljenecv še posebno izostrili - in italijanskim podtajnikom za zunanje zadeve Francescom Fortejem, se je v sudanskem glavnem mestu zaključila štiridesetdnevna avantura italijanskih tehnikov gradbenega podjetja Salini.

Predno so gverilci izpustili skupinico desetih ljudi, osmih Etiopcev in oba Italijana, so se pogajanja med ugrabitelji in predstavnikom italijanske vlade za krajši čas celo pretrgala. Malo pred končnim razgovorom - domeniti bi se bila morala o uri in kraju, kjer naj bi gverilci izročili svoje »talce« - med glasnikom PRPE Ahmedom Tafesejem in poslancem Fortejem, je sudanska policija aretirala Tafaseja. Do aretacije je prišlo predsinočnjim, takoj za tem pa so sudanske oblasti ukinile telefonsko linijo kartumskega urada PRPE. Etiopska gverilska skupina se je nemudoma umaknila in dezertirala vse že domenjene sestanke. Tudi včeraj zjutraj ob 10. uri, ko bi morali v nekem hotelu izpustiti oba italijanska tehnika, ni bilo na zmenku nikogar.

Prvo sporočilo o tem, da sta bila Marteddu in Marchiò na prostosti je dobil včeraj zjutraj italijanski veleposlanik v Sudanu Francesco lo Prinzi. Malo za tem pa je sudanska tiskovna agencija SUNA posredovala sporočilo v katerem je etiopska gverilska skupina PRPE izpisala svojo verzijo napada na italijansko gradbišče na območju Belesa ob jezeru Tana 27. decembra 1986.

V svojem dolgem tiskovnem sporočilu je PRPE potrdila svoje odobranje humanitarne pomoči, ki jo s skladom FAI Italija nudi Etiopiji, je pa ostro kritizirala »vojaško uporabo gradbenih del v Tana-Belesu s strani filozofjskega režima iz Adis Abebe«. PRPE je nato navdela imena izpuščenih ugrabljenecv, med katerimi sta bila tudi Marteddu in Marchiò, in naslovila piker pripis italijanskemu gradbenemu podjetju Salini. Spomnila ga je namreč, da bi moralo podjetje poskrbeti za finančno povračilo delavskim družinam, ki so v spopadu med vojaškimi enotami, ki so skrbele za varnost v premičnem gradbišču Tana-Beles, in gverilci, izgubile kakega družinskega člana. PRPE krivi za njihovo smrt italijansko podjetje, ker jih je imelo v službi na »vojnem območju«, vojaki etiopskega režima pa naj bi »delavce kar na tovornjakih pripeljali na kraj zasede«.

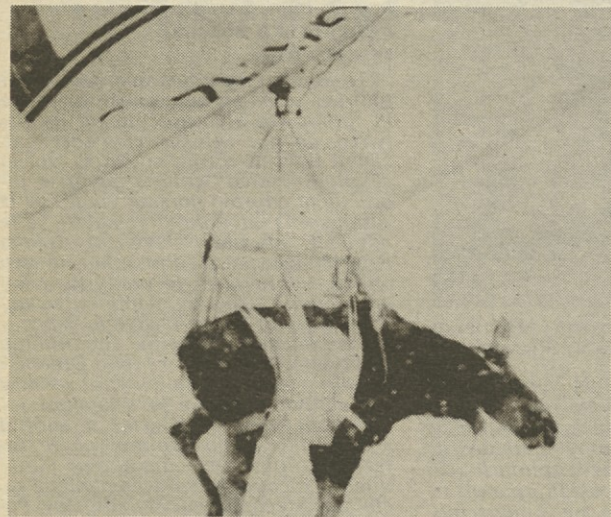
Tako se je torej predstavilo eno izmed tolikih etiopskih gverilskih gibanj, ki si je utrla pot do mednarodnega tiska z množičnim pokolom na gradbišču in z ugrabitvijo tridesetne delavcev in tehnikov, med katerimi sta bila tudi dva Italijana (eden je sicer etiopskega porekla). Družinama obeh italijanskih tehnikov je PRPE sicer posredovala vrsto sporočil o zdravstvenem stanju ugrabljenecv. Še pred kratkim pa je Mohamed Ahmed, eden izmed glasnikov etiopske gverilske organizacije, naslovil obema družinama pismo, v katerem je podrobno izpisal razloge ugrabitve, »zaradi katere sta bili družini tako v skrbeh«. PRPE, ki priznava svoje komunistično poreklo, si namreč prizadeva, da bi čim učinkoviteje osporaval delovanje etiopske filozofjske Mengistujeve vlade, zato pa naj bi potreboval, poleg orožja in gverilskih enot, tudi čim širšo »reklamo«.

Polovica zapornikov v Italiji so asimptomatični nosilci aidsa

RIM — V bolnišnici v Brescii je zaradi aidsa umrl štirimesečen otrok, četrti, ki je v zadnjih dveh letih zaradi aidsa umrl v tej bolnišnici, kjer se zdravi še 25 okuženih otrok. Umrli deček se je rodil v zakonu 23-letnih staršev: mati je uživala mamila.

Izjava ministra za zdravstvo Donata Cattina na seji poslanske komisije za zdravstvo, ki je sestavila akcijski načrt vlade za borbo proti aidsu, (aids bo dobil tisti, ki ga išče, je rekel), je povzročila najrazličnejše reakcije. Iz zapisnika izhaja, da je minister nalašč dal takšno izzivalno izjavo.

S helikopterjem po losa

S helikopterjem na (živino) zdravniški pregled, nato pa brž v Mičiganske gozdove, kjer odpirajo nov naravni park. (Telefoto AP)

»Upam, da ne bodo izrabljali mojih besed,« pravi minister, ki je pred tem govoril tudi o zasvojenosti z mamili in homoseksualci. »Kot minister nimam receptov, kot človek pa poudarjam, da bi zasvojenec z mamili napravil veliko boljše, če bi prenehal, vsi pa mu moramo pomagati pri tej izbiri.

Znanstveniki se ne strinjajo s Cattinovo sodbo o okužbi z aidsom. Ponj niso šli ne hemofiliki, ne osebe, ki so dobile kri s transfuzijo, in tudi ne otroci mater, ki uživajo mamila. Te osebe so nedolžne žrtve. V nekem smislu pa niso šli po aids niti tisti, ki so se družili z asimptomatičnimi nosilci (zdravimi nosilci aidsa).

Donat Cattin je hotel doseči predvsem politični učinek, pravijo nekateri člani komisije za zdravstvo, zato je njegovo predvsem politično sporočilo. Direktor poskusnega središča univerze v Rimu prof. Luigi Fratia pa je rekel, da ima minister navado na krut način povedati resnico.

Medtem v parlamentu narašča zaskrbljenost zaradi širjenja kuge 20. stoletja. Socialisti so vložili interpelacijo, v kateri navajajo, da so pregledi po zaporih pokazali, da je med zaporniki 50 odstotkov asimptomatičnih nosilcev aidsa, skupno 20.000 oseb. Zaporji so torej grozno žarišče, skoraj vse te osebe pa so zasvojene z mamili. Poslanci se sprašujejo, kaj bodo naredile uprave zaporov, da se ne bodo okužili vsi tisti, ki so kakorkoli v zaporih zaposleni. Tudi komunisti so v interpelaciji »zelo zaskrbljeni« zaradi širjenja bolezni.

Medtem je iz Kanade prišla novica, da bodo do leta 1988 izdelali preparat za široko uporabo, ki bo pokazal okužbo. Stal bo deset dolarjev in bo z njim vsakdo lahko doma napravil test, imenovan Murex in izdelan v laboratoriju Norcross v Georgiji (ZDA). Po besedah svetovno znanega imunologa dr. Stanleya Reada je tekst zelo hiter, učinkovit in poceni. Zaenkrat ga lahko izvedejo samo v laboratoriju, kjer skušajo poiskati protitelesa strašne bolezni, ki napada imunološki sistem v človeški krvi. Če bodo oblasti v Washingtonu in Ottavi hitro izstavile dovoljenje, bo preparat, izdelan v Georgiji s kanadskimi dolarji, konec tega leta na razpolago v bolnišnicah, čez eno leto pa za osebno uporabo.

Miurex je nekakšna tableta, ki spremeni barvo, če nanjo kanete s protitelesci aidsa okuženo kri.

Ameriški poslanik na Dunaju ni vnovčil materinega čeka

WASHINGTON — Ameriško zunanje ministrstvo je vselej cenilo latinski pregovor »pecunia non olet« in rade volje sprejemalo mastne čeke v obliki »prispevkov« funkcionarjem na tujem, recimo diplomatskemu osebju. Tradicija je sicer, da ambasadorje izbirajo med vidnimi in premožnimi osebnostmi, ki si lahko privoščijo visoke reprezentančne stroške iz lastnega žepa. So pa tudi manj premožni in ravno tem pošiljajo največ prispevkov. Naenkrat pa je bilo State Departmentu tega dovolj. Tedaj namreč, ko je dobil od lastnice največje družbe za izdelovanje parfumov na svetu Estee Lauder ček za 150.000 dolarjev (200 milijonov lir), namenjen novemu veleposlaniku ZDA na Dunaju. To pa je njen sin Ronald Lauder! Državno tajništvo ji je ček lepo vrnilo in še vprašalo se ni, čemu ga ni poslala naravnost sinu. Vsi pač vedo, da so takšni »prispevki« neobdavčljivi...

Smrt staršev straši najstnike

RIM — Anketa o tem, česa se najstniki v Italiji najbolj bojijo, kaže, da smrti očeta in matere, šele nato pa telesne hibe, lakote in jedrske vojne. Poizvedovanje je izpeljal lani docent za psihologijo doraščajoče mladine na rimski univerzi prof. Ezio Ponzo: na vprašanja je odgovarjalo 1.030 fantov in deklet poprečne starosti 15 let. Med 20 skrbmi, ki lahko najbolj tarejo najstnika, je na petem mestu bila bojazen pred slabim redom v šoli, tej pa so sledili po vrsti strah pred brezposelnostjo, lastno smrtjo in pomanjkanjem denarja, povezan s trajno željo po osamosvojitvi. Mamila ne povzročajo posebnih preglastic, prav tako ne teror pred atomskim konfliktom, ki pa le vzbuja vse globljo pozornost skupaj s splošno bojaznijo pred kakršnim koli oboroženim spopadom.

Po pokolu hotel za duhovnika

LONDON — Eden od 26 britanskih navijačev, ki so obtoženi nenamerne ga umora zaradi izgredev na stadionu Heysel v Bruselju (39 mrtvih, od tega 32 Italijanov), je hotel iti za duhovnika, tako ga je pekla vest. To je povedal na sodišču v Londonu, kjer teče proces za izročitev obtožencev Belgiji. Predvajali so tudi 15-minutni film o tragediji, ki kaže zverinsko početje angleških navijačev: »nasprotnike« so obmetavali celo z velikimi kosi cementa.

Golobi prinesli klope v Bocen

BOCEN — V Bocnu se naglo množijo klopi: nekateri so jih odkrili kar na domu, sicer pa se zadržujejo predvsem na drevju in v grmovju. Krajevna zdravstvena enota je ugotovila, da so jih prinesli golobje, in opozorila ljudi, da ne gre za navadnega klopa, ampak za tisto vrsto, ki povzroča Lymeovo bolezen (meningitis). Najprej se na koži pojavijo rdeče pike, potem nastopijo bolečine v mišicah in sklepih, tem pa sledijo živčne motnje, srčna aritmija, artritis in vnetje možganske opne.

Zaradi nekaterih psihologov je preveč cerkvenih razvez

VATIKAN — »Cerkveni sodnik se pri obravnavi razveze zakona zaradi psihičnih in psihiatričnih motenj, za katere so potrebni izvedenci v teh disciplinah, lahko posluša strokovnih mnenj, vendar ne sme podleči vplivu nesprejemljivih antropoloških konceptov, ker potem ne loči resnice od pomena.« Papeževo opozorilo, izrečeno včeraj zjutraj na sprejemu članov cerkvenega sodišča Sacra rota, se nanaša na zelo težavno temo »psihičnih nesposobnosti« partnerjev, zaradi katerih so v ZDA in Veliki Britaniji razveljavili zelo veliko zakonov.

Papež cenil napredek v psihiatriji in psihologiji, vendar odkritja na tem področju ne morejo vedno ponuditi celovitosti neke osebnosti in same razvozlati temeljnih vprašanj o pomenu življenja in človeškega poslanstva, zlasti ne s stališča Cerkve.

Ce je horizont izvedenca, psihologa ali psihiatra v nasprotju s tistim, v

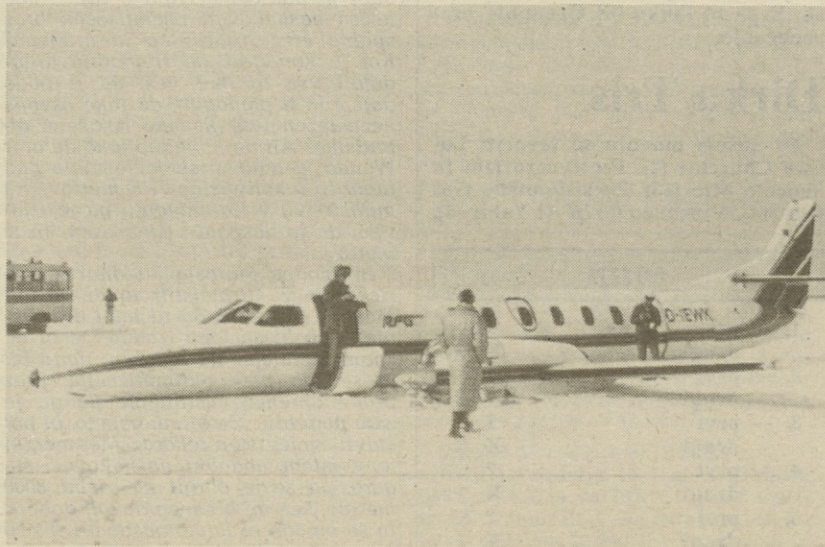
katerem se suče cerkveni predstavnik, dodaja papež, sta dialog ali komuniciranje lahko »vir zmešnjave in napačnega razumevanja« in povzročita škodo osebi in Cerkvi.

Ta nevarnost ni samo hipotetična, pravi papež, če se upošteva, da je antropološka vizija nekaterih skupin »odločno nezdružljiva s temeljnimi elementi krščanske antropologije«. Za nekatere struje je poroka nagrada ali sproščanje psihičnih pritiskov in je zato vsaka ovira, ki jo je potrebno premagati z naporom ali odpovedjo, za te izvedence dokaz nesposobnosti zakoncev za skupno življenje.

Za kanonika pa mora biti jasno, da je samo »nesposobnost« (in ne »težava«) za konsenz pravi razlog za razvezo zakona.

Papež dodaja, da pri razvezovanju pretiravajo z izgovori o nedozorelosti in psihični šibkosti pogodbenikov.

Pristanek kar na trebuhu

Turbinsko letalo zasebnega nemškega podjetja Regionalflug je zaradi okvare pristalo kar... na trebuhu. Osem potnikov je bilo laže ranjenih. (Telefoto AP)

Proti drugi JE na Poljskem

VARŠAVA — Znanstveniki z univerze v Poznau odločno nasprotujejo drugi jedrski elektrarni na Poljskem, ki bi jo morali zgraditi v Pili. Ena nam bo več kot dovolj, pravijo in s tem mislijo tisto v Zarnowiczu, ki bo začela obratovati sredi prihodnjega desetletja. Še ena bi pomenila le nepotrebno ekološko škodo, tudi sicer pa je gospodarska nujna ne opravičuje. V istini, ki so jo poslali parlamentarni komisiji za varstvo okolja, znanstveniki trdijo, da bi imela Poljska zadosti energije s smotnejšim upravljanjem elektrogospodarstva, in da bi bilo treba na območju Pile temeljito razviti kmetijstvo; njegov finančni priliv bi bil večji od priliva iz dodatne proizvodnje in (ali) izvoza elektrike. Sicer pa na tujem jedrsko pot že opuščajo.